

СТИВЪН КИНГ

СЛЪНЧЕВОТО КУЧЕ

Част 4 от „Четири след полунощ“

Превод от английски: Йосиф Леви, 1992

chitanka.info

„Слънчевото куче“ на Стивън Кинг е кратка повест или дълъг разказ, обхващащ ужаса на човека от непознатото и твърде познатото, с класическия за автора отворен край.

Действието се развива в Касъл Рок и е посветено на мечтата на едно момче да има фотоапарат и на желанието на един пропаднал мъж да спечели пари, но не следва класическа рамка и има твърде неочаквани обрати.

В пустинята
видях човек — гол, озверял,
клучеше на земята,
и стискаше сърцето си,
и го ядеше.

— Добро ли е, приятелю? — му
казах аз.

— Горчиво е — отвърна той.
— Но ми харесва,
защото е горчиво
и е мое.

Стивън
Крейн

Ще те целувам, момиче, и ще
те прегръщам,
И ще направя всичко, което ти
казах
в полунощния час.

Уилсън
Пикет

В памет на Джон Д. Мак Доналд.
Липсваш ми, стари приятелю — и беше прав за
тигрите.

ЧЕТИРИ СЛЕД ПОЛУНОЩ: БЕЛЕЖКА ВЪРХУ „СЛЪНЧЕВОТО КУЧЕ“

От време на време някой ме пита:

— Кога ще се откажеш от тези истории на ужасите, Стив, и ще напишеш нещо сериозно?

Преди вярвах, че скритата в този въпрос обида е неволна, но с течение на годините все повече и повече се убеждавах, че не е. Гледах лицата на хората, които могат да изплюят едно такова камъче, разбирате ли, и повечето от тях ми приличаха на пилоти на бомбардировачи, които чакат, за да видят дали последният им заряд от бомби ще се разпръсне, или ще улучи право фабриката за мунициии.

В действителност почти всичко, което съм написал — а в това число влизат и доста забавни неща, — е било написано със сериозни мисли в главата. На пръсти се броят случаите, когато съм седял пред пишещата машина и неудържимо съм се смял на някое диво и налудничаво парче от книга, което току-що съм забъркал. Аз никога няма да бъда Рейнолд Прайс или Лари Уойуоуд — нямам такива заложиби, — но това не означава, че не съм също толкова привързан към нещата, които правя. Трябва обаче да правя това, което *мога* да правя — както някога е казал Нилс Лофгрен: „Трябва да бъда своето жалко аз... няма да лъжа никого.“

Ако вашето определение за „сериозно“ е *реално* — което означава: НЕЩО, КОЕТО НАИСТИНА МОЖЕ ДА СЕ СЛУЧИ!!, то вие сте сбъркали адреса и, разбира се, трябва да напуснете сградата. Но моля, докато си отивате, запомнете, че аз не съм единственият, който работи точно на това място — тук е имал кантора Франц Кафка, както и Джордж Оруел, Шърли Джаксън, Хорхе Луис Борхес, Джонатан Суифт, Луис Карол. Един поглед към справочника на стената във входа показва, че между сегашните обитатели са Томас Бъргър, Рей Бредбъри, Джонатан Карол, Томас Пинчън, Томас Диш, Курт Вонегът, Питър Шроб, Джойс Карол Оутс, Айзак Башевис Сингър, Катрин Дън и Марк Халпърн.

Аз правя това, което правя, по най-сериозни причини: любов, пари и призвание. Приказките за ирационалното са най-нормалният начин, който знам, за изразяване на света, в който живея. Тези приказки са ми служили като инструменти и за метафори, и за морал. Те все още ми предлагат най-добрия прозорец, който познавам, по въпроса за това, как възприемаме нещата и по следващия въпрос — как се държим или не се държим въз основа на възприятията си. Аз съм изследвал тези въпроси, доколкото мога, в рамките на таланта и интелигентността си. Не съм носител на Националната награда за роман или наградата „Пулицър“ но съм сериозен, наистина. И ако не вярвате на нищо друго, повярвайте поне на това: когато ви хвана за ръка и започна да приказвам, приятелю, аз вярвам на всяка дума, която казвам.

Много от нещата, които трябва да кажа — онези Наистина Сериозни Неща, — се случват в света на малкия град, в който съм отрасъл и където все още живея. Разказите и новелите са миниатюрни модели на това, което на смях наричаме „истински живот“, и вярвам, че животът, изживяван в малките градове, е един миниатюрен модел на това, което на смях наричаме „общество“. Тази идея наистина е спорна, а да се спори е чудесно (без споровете много литературни критици и преподаватели щяха да се безработни) — просто искам да кажа, че писателят има нужда от някаква площадка за изстрелване и освен твърдото убеждение, че един разказ може да съществува с чест за самия себе си, идеята за малкия град като социален и психологически микрокосмос е моя. Аз започнах да експериментирам с тези неща в „Кери“ и продължих с по-големи амбиции в „Сейлъмс Лот“. Точния ритъм на крачката си обаче улучих чак в „Мъртвата зона“.

Мисля, че това беше първата от историите ми за Касъл Рок (а Касъл Рок е точно градът Джерусълъмс Лот без вампирите). За годините след нейното написване Касъл Рок стана „моят град“ в този смисъл, в който митичният град Изола е градът на Ед Макбейн и Селото на славата в Западна Вирджиния е градът на Дейвид Гръб. От време на време ме извикват в него, за да разгледам живота на жителите му и географските точки, които сякаш управляват живота им — Касъл Хил, Касъл Вю, Касъл Лейк и градските пътища, които го обкръжават като мрежа от запад.

С течение на годините все повече и повече ме интересуваше — почти ме заплениваше — тайният живот на този град, скритите взаимоотношения, които ми ставаха все по-ясни. Много от тази история все още е или ненаписана, или непубликувана: как покойният шериф Джордж Банерман загубва девствеността си на задната седалка на колата на мъртвия си баща, как съпругът на Офелия Тод бива убит от ходеща вятърна мелница, как заместник-шерифът Анди Клътърбък загубва показалеца на лявата си ръка (отрязан от вентилатор и изяден от домашното куче).

След „Мъртвата зона“, която отчасти представлява историята на психотичния Франк Дод, аз написах новела, наречена „Тялото“; „Куджо“ — роман, в който умира добрият стар шериф Банерман; и няколко къси разказа и малки новели за града (най-добрите от тях, поне в моите представи, са „Прекият път на госпожа Тод“ и „Камионът на чичо Ото“). Всичко това е много хубаво, но състоянието на омайване от измислената обстановка може би не е най-доброто нещо на света за един писател. За Фокнър и Дж. Р. Толкин е било, но някое и друго изключение от време на време само потвърждава правилото, а освен това аз не съм от този отбор.

Затова в един момент реших — мисля, първо в подсъзнанието си, където се извършва цялата тази Наистина Сериозна Работа, — че е дошло време да затворя книгата за Касъл Рок, щата Мейн, където живеят и умират много от любимите ми герои. Все пак всичко си има граници. Време е да се местя (може би чак до съседната врата, ха-ха). Но не ми се искаше просто да си отида — искаше ми се да *завърша* нещата, и то с гръм и трясък.

Малко по малко започнах да схващам как може да стане това и през последните четири години бях зает с написване на трилогия за Касъл Рок, представете си — *последните* истории за Касъл Рок. Те не са написани подред (понякога си мисля, че „без ред“ представлява историята на моя живот), но сега те са написани и са достатъчно сериозни... но се надявам, че това не означава, че са трезвомислещи или скучни.

Първата от тези истории — „Тъмната половина“, беше публикувана през 1989. Макар че това е предимно историята на Тад Бомон и в по-голямата си част се развива в един град, наречен Лудлоу (градът, в който живее семейство Крийд от „Гробище за домашни

любимци“), град Касъл Рок фигурира в приказката, а книгата служи, за да ни запознае с човека, заместил шерифа Банерман — човек на име Алън Пангборн). Шерифът Пангборн е в центъра на последната история от тази поредица — един дълъг роман, наречен „Нужни неща“^[1], който се планира да излезе през следващата година и ще завърши заниманията ми с това, което местните хора наричат Касъл Рок.

Съединителната тъкан между тези по-дълги работи е разказът, който следва. В „Слънчевото куче“ ще срещнете само някои — почти никои — от по-значимите фигури на Касъл Рок, но ще се запознаете с Пап Мерил, чийто племенник е блудният син на града (както Горди Лашанс е „злият гений“ в „Тялото“) Ейс Мерил. Освен това „Слънчевото куче“ подготвя сцената за финалните фойерверки... и, надявам се, сам по себе си съществува като задоволителна история — такава, каквато може да се прочете с удоволствие, дори ако изобщо не ви интересуват „Тъмната половина“ или „Необходими неща“.

Трябва да се каже и нещо друго: всеки разказ има и своя таен живот съвсем различен от обстановката си, а „Слънчевото куче“ е история за фотоапарати и снимки. Предишната години жена ми Табита започна да се интересува от фотография, откри, че има способности, и започна да се занимава с нея сериозно — с учение, експерименти и много, много практика. Самият аз правя лоши снимки (аз съм един от онези хора, които винаги някак успяват да отрежат главите на хората, да ги снимат с отворена уста или и двете), но много уважавам онези, които правят добри снимки... а целият този процес ме очарова.

През време на експериментите си жена ми получи фотоапарат полароид — от простите, с който може да се справи дори и някой схванат като мен. Този апарат ме очарова. И преди, разбира се, бях виждал полароиди, но никога не бях *мислил* много за тях, нито пък бях разглеждал отблизо образите, които се получават от тези апарати. Колкото повече си мислех за тях, толкова по-странни ми изглеждаха. Все пак това не са само образи, а са и мигове от времето... и в тях има нещо толкова *особено*.

Този разказ ми хрумна почти изведнъж една вечер през лятото на 1987, но обмислянето му, което го направи възможен, продължи почти година. И мисля, че стига толкова от мен. Чудесно беше да бъда отново

с всички вас, но това не означава, че вече ви пускам да си отидете вкъщи.

Мисля, че трябва да посетим един рожден ден в малкия град Касъл Рок.

---

[1] Става дума за романа „*Needful Things*“, публикуван на български със заглавие „*Неизживени спомени*“. — Бел.NomaD ↑

ГЛАВА 1

15 септември беше рожденият ден на Кевин и той получи точно това, което искаше: „Слънце“.

Въпросният Кевин беше Кевин Деливън, това беше петнадесетият му рожден ден, а „Слънцето“ беше „Слънце 660“, фотоапарат полароид, който прави всичко вместо начинаещия фотограф освен сандвичи с наденичка.

Имаше и други подаръци, разбира се; сестра му Мег му подари ръкавици без пръсти, които беше оплела сама, имаше десет долара от баба му в Демойнс, а леля му Хилда му изпрати — както правеше винаги — вратовръзка шнурче с ужасна закопчалка. Тя беше изпратила първата от тях, когато Кевин беше на три години, което значеше, че той има дванайсет неизползвани вратовръзки шнурчета с ужасни закопчалки в чекмеджето на бюрото си, а тази, която щеше да добави, беше фаталната тринайсета. Никога не беше носил никоя от тях, но не му се позволяваше да ги изхвърли. Леля Хилда живееше в Портланд. Тя никога не беше идвала на рождения ден на Мег или на Кевин, но можеше да реши просто да го направи някоя година. Боже мой, наистина *можеше*; Портланд беше само на петдесет мили южно от Касъл Рок. И се предполагаше, че тя ще *дойде*... и ще поиска да види Кевин с една от *другите* му вратовръзки (или Мег с един от нейните шалове например)! При някои роднини едно извинение може да свърши работа. Леля Хилда обаче беше различна. Леля Хилда представляваше златна възможност в точката, в която се пресичаха два съществени фактора за нея: беше Богата и беше Стара.

Майката на Кевин беше убедена, че някой ден тя може да **НАПРАВИ НЕЩО** за Кевин и Мег. Беше ясно, че **НЕЩОТО** щеше сигурно да *дойде*, след като леля Хилда накрая пукне, под формата на клауза в нейното завещание. Междувременно се смяташе за мъдро да се пазят ужасните вратовръзки шнурчета и не по-малко ужасните шалове. Тази тринайсета вратовръзка шнурче (на закопчалката на която имаше птица, която Кевин мислеше за кълвач) щеше да се

присъедини към останалите и Кевин щеше да напише благодарствена картичка на леля Хилда, но не защото майка му щеше да настоява и не защото той мислеше или го беше грижа, че леля Хилда може ДА НАПРАВИ нещо за него и за децата му някой ден, а защото той беше обикновено разумно момче с добри навици и без истински пороци.

Той благодари на семейството си за всички подаръци (майка му и баща му, разбира се, бяха извадили и много други, по-малки, въпреки че полароидът несъмнено беше най-важният подарък, и се радваха на *неговата* радост), не забрави да целуне Мег (тя се изкикоти и се престори, че се бърше, но радостта ѝ беше очевидна) и да ѝ каже, че е сигурен, че ръкавиците ще му станат точно за отбора по ски тази година, но цялото му внимание беше запазено за кутията на полароида и допълнителните пакетчета с филми, които бяха с нея.

Той се държа много добре пред тортата и сладоледа, въпреки че беше ясно, че го сърбят ръцете да вземе фотоапарата и да го изпробва. И веднага след като можеше да го направи прилично, го направи.

Оттогава започнаха неприятностите.

Той прочете книжката с инструкциите толкова подробно, колкото му разрешаваше нетърпението да започне, после зареди апарата, докато семейството му го гледаше с очакване и безсъзнателен ужас (по някаква причина подаръците, които изглеждат най-желани, често не работят). Всички общо въздъхнаха — това беше по-скоро вятрец, отколкото буря, — когато апаратът послушно изплю картончето право върху филмовата касета точно както обещаваха книжката с инструкции.

Върху кутията на апарата имаше две малки точки — една червена и една зелена, разделени със зигзагообразна мълния. Когато Кевин зареди апарата, светна червената лампичка. Тя свети няколко секунди. Семейството гледаше в мълчаливо очарование как „Слънце 660“ поглъща светлината. После червената лампичка изгасна, а зелената започна бързо да мига.

— Готово — каза Кевин със същия престорено-безцеремонен-но-не-съвсем-такъв тон, с който Нийл Армстронг беше съобщил за своята първа стъпка на повърхността на луната.

— Защо не се съберете всички заедно?

— Мразя да ме снимат! — изкрещя Мег и закри лицето си с театрален протест и с удоволствие, което само момичетата под

тринайсет години и наистина лошите актриси могат да покажат.

— Хайде, Мег — каза господин Деливън.

— Не бъди гъска, Мег — каза госпожа Деливън. Мег махна ръцете си (и протеста си) и тримата се наредиха зад масата с намалялата торта на преден план.

Кевин погледна през визьора.

— Приблужи се малко към Мег, мамо — каза той и посочи с лявата си ръка. — Ти също, татко. — Този път той посочи с дясната си ръка.

— *Притискате* ме! — каза Мег на родителите си. Кевин сложи пръста си на копчето, което щеше да включи апарата, и тогава си спомни, че бегло беше зърнал една бележка в инструкциите — колко лесно било да отрежеш главите на хората на снимката. „Без глави“ — си помисли той и това щеше да бъде смешно, но кой знае защо почувства леко щипване в кръста, което отмина и беше забравено почти преди да го беше забелязал.

Той малко повдигна апарата. Така. Всички бяха в рамката.

— Добре! — изпя той. — Усмихнете се и кажете „ко-пе-ле“!

— *Кевин!* — извика майка му.

Баща му се пръскаше от смях, а Мег скърцаше с някакъв лудешки кикот, който даже и лошите актриси не съчиняват често; единствено момичетата на възраст между десет и дванайсет притежават правата над този смях.

Кевин натисна бутона.

Светкавицата, захранвана от батерията в кутията за филма, за миг обля стаята с добродетелна бяла светлина.

„Той е мой“ — помисли си Кевин и това трябваше да бъде върховният момент на неговия петнайсети рожден ден. Вместо това от тази мисъл се върна одевешното странно леко пощипване. Този път беше по-забележимо.

Апаратът изшумя — неща между писък и бръмчене, звук труден за описване, но все пак достатъчно познат на повечето хора: звукът на фотоапарат полароид, който изцърква нещо, което може да не е изкуство, но често върши работа и почти винаги предизвиква моментална радост.

— Дай да го видя! — извика Мег.

— Успокой се, кифличке — каза господин Деливън. — Трябва им малко време, за да се проявят.

Мег гледаше към твърдата сива повърхност на това, което все още не беше фотография, с прехласнатото внимание на жена, вторачена в кристалното кълбо на гадателка.

Останалата част от семейството се събра наоколо ѝ прояви същото тревожно усещане, което се беше появило и при церемонията по Зареждането на Апарата: натюрморт на Американското Семейство, което си е поело дъх и позира.

Кевин почувства как в мускулите му се прокрадва ужасно напрежение и този път нямаше никакъв начин да не му обърне внимание. Не можеше да си го обясни... но то беше там. Той не можеше да откъсне очи от плътния сив квадрат вътре в бялата рамка, в който щеше да се побере снимката.

— Мисля, че се виждам! — извика Мег радостно. После, миг по-късно: — Не. Май че не. Мисля, че виждам...

Те гледаха в пълна тишина как сивото се изчисти, както се смята, че правят мъглите в кристалното кълбо на гадателя, когато вибрациите или чувствата, или каквото и друго да са, си дойдат на място, и накрая видяха снимката.

Господин Деливън пръв наруши мълчанието.

— Какво е това? — попита той, без да се обръща конкретно към никого. — Някаква шега?

Кевин беше оставил безучастно апарата на масата, доста близо до ръба, за да гледа проявяването на снимката. Мег видя каква е снимката и отстъпи назад. Изразът на лицето ѝ не беше нито израз на ужас, нито израз на страхопочитание, а просто израз на обикновена изненада. Когато се обърна към баща си, тя вдигна едната си ръка. Вдигащата се ръка удари апарата и го бутна от масата на пода. Госпожа Деливън беше загледана в появяващата се снимка в транс, изразът на лицето ѝ беше като на жена, която е дълбоко озадачена или която чувства началото на мигрена. Звукът от удара на апарата в пода я сепна. Тя издаде лек вик и се отдръпна, като закачи крака на Мег и изгуби равновесие. Господин Деливън посегна да я хване, като бутна Мег, която беше все още между тях, отново напред доста силно. Господин Деливън не само хвана жена си, но го направи с някаква грация — за момент от тях наистина можеше да стане хубава снимка:

мама и татко, показвайки, че все още знаят да се ухажват, хванати в края на едно въодушевено танго, тя с ръка, вдигната нагоре, и силно извит гръб, а той — наведен над нея в онази двусмислена мъжка поза, която, когато се отдели от контекста, може да изглежда или като молба, или като страст.

Мег беше на единайсет и не беше толкова грациозна. Тя отхвъркна към масата и се удари с корема си в нея. Ударът беше достатъчно силен, за да я нарани, но последната година и половина тя беше взимала уроци по балет при Асоциацията на младите християни от Запада три пъти седмично. Не танцуваше с голяма грация, но харесваше балета и танцуването за щастие беше заздравило стомашните ѝ мускули и те поеха удара, както добър ресор поема подскачането на колата по път, който е целият на дупки. Все пак на следващия ден над хълбоците ѝ имаше ивица от черно и синьо. Тези синини останаха почти две седмици — оцветени първо във виолетово, после в жълто, после изчезнаха... като полароидна снимка на заден ход.

Когато стана тази злополука в стил „нямо кино“, Мег даже не я почувства; тя просто се удари в масата и извика. Масата се наклони. Тортата, която трябваше да бъде на преден план на първата снимка на Кевин с новия му апарат, се плъзна по масата. Госпожа Деливън нямаше време да започне с нейното: „Мег, удари ли се?“, преди останалата половин торта да падне върху апарата „Слънце 660“ със сочно „пляс!“, което покри с дребни пръски обувките им и бордюра на стената.

Визьорът, дебело намазан с холандски шоколад, надничаше отгоре като перископ. Това беше всичко. Честит рожден ден, Кевин.

Тази вечер, когато госпожа Деливън влезе и размаха два листа хартия, свързани със скоба, Кевин и господин Деливън седяха на кушетката в дневната. Държаха в скутовете си отворени книги („Най-добрият и най-умният“ за бащата; „Застрелян в Ларедр“ за сина), но това, което правеха най-вече, беше да гледат апарата „Слънце“, който седеше в немилост на масичката за кафе между пръснати в безпорядък снимки от полароид. Всички снимки, изглежда, показваха едно и също нещо.

Мег седеше на пода срещу тях и гледаше на видеото филм, взет под наем. Кевин не беше сигурен кой, но там имаше много хора, които бягаха и крещяха, така че той се досети, че това е филм на ужасите. Меган беше пристрастена към тях. И двамата родители смятаха това за лош вкус (особено господин Деливън, който често се възмущаваше и ги наричаше „този безполезен боклук“), но тази вечер никой не каза нито дума. Кевин предположи, че те просто бяха благодарни, че е престанала да се оплаква от стомаха си и да се чуди на глас какви точно могат да бъдат симптомите на разкъсване на далака.

— Ето ги — каза госпожа Деливън. — Намерих ги на дъното на чантичката ми чак на второто преравяне. — Тя подаде документите — касова бележка за продажбата от „Дж. С. Пени“ и разписка за кредитната карта „Мастъркард“ — на съпруга си. — Никога не мога да намеря нещо такова от първия път. Едва ли има някой, който да може. Това е като природен закон.

Тя огледа съпруга и сина си с ръце на кръста.

— Вие двамата изглеждате така, сякаш някой току-що е убил домашната ни котка.

— Ние *нямаме* котка — каза Кевин.

— Е, знаеш какво имам предвид. Неприятно е, разбира се, но ще го оправим за нула време. В „Пени“ с готовност ще го сменят...

— Не съм толкова сигурен — каза Джон Деливън. Той вдигна апарата, погледна го с погнуса (всъщност почти презрително) и отново го остави. — Счупил се е, когато се е ударил в пода. Виждаш ли?

Госпожа Деливън хвърли само бегъл поглед.

— Добре, ако в „Пени“ не го сменят, то компанията „Полароид“ *ще* го смени. Искам да кажа, че падането очевидно не е допринесло с нищо за повредата. Първата снимка изглежда точно като всички останали, а Кевин я направи, преди Мег да го събори от масата.

— Без да искам — каза Мег, без да се обръща. На екрана една миниатюрна фигура — злокобната кукла, наречена Чъки, ако Кевин не бъркаше — преследваше малко момче. Чъки беше облечен в синя престилка и размахваше нож.

— Знам, скъпа. Как е стомахът ти?

— Боли — каза Мег. — Малко сладолед може да помогне. Има ли останал?

— Да, така мисля.

Мег подари на майка си най-победоносната си усмивка.

— Ще ми донесеш ли малко?

— Съвсем не — каза госпожа Деливън любезно. — Вземи си сама. Какво е това ужасно нещо, което гледаш?

— „Детска игра“ — каза Меган. — С онази кукла на име Чъки, която оживява. Страхотно е.

Госпожа Деливън сбърчи нос.

— Куклите не оживяват, Мег — каза баща ѝ. Той говореше тежко като че ли знаеше, че това е загубена кауза.

— Чъки го направи — каза Мег. — Във филмите всичко може да се случи. — Тя спря филма с дистанционното управление и отиде да си вземе сладолед.

— Защо ѝ харесва да гледа този боклук? — попита господин Деливън жена си почти опечалено.

— Не знам, скъпи.

Кевин беше вдигнал апарата с едната си ръка и няколко от снимките в другата — бяха направили почти дузина.

— Не съм сигурен, че *искам* да го върна — каза той.

Баща му втренчи поглед в него.

— *Какво?* За Бога!

— Добре — каза Кевин малко защитно, — просто казвам, че може би би трябвало да помислим за това. Искам да кажа, че това не е точно обикновен дефект, нали? Ако снимките излизаха преекспонирани... или недоекспонирани... или просто празни... това щеше да бъде друго нещо. Но как възприемаш нещо като това? Постоянно една и съща снимка? Искам да кажа, виж! Те са на открито, въпреки че всички снимки ги правихме вътре!

— Дебелашка шега — каза баща му. — Трябва да е шега. Това, което трябва да се направи, е да се смени проклетият апарат и да забравим цялата история.

— Не мисля, че е дебелашка шега — каза Кевин. — Първо, прекалено *сложно* е, за да бъде дебелашка шега. Как си представяш апаратът да прави постоянно една и съща снимка? Плюс това психологията съвсем не е такава.

— Сега пък психология — каза господин Деливън, извъртайки очи към жена си.

— Да, психология! — повтори Кевин твърдо. — Когато някой зарежда цигарата ти с бенгалски огън или ти даде блокче лютива дъвка, той стои отстрани, за да гледа ефекта, нали? Но ако ти или мама сте си направили шега с мен...

— Баща ти не е голям шегаджия, скъпи — каза госпожа Деливън, спокойно отбелязвайки очевидното.

Господин Деливън гледаше Кевин със стиснати устни. Това беше погледът, който винаги се появяваше, когато разбираше, че синът му се насочва към онази пътека на бейзболното игрище, където Кевин изглеждаше като у дома си: лявото поле. *Далечното* ляво поле. У Кевин имаше някаква интуиция, някаква дарба за предусещане, която винаги го озадачаваше и объркваше. Той не знаеше откъде беше дошла, но беше сигурен, че не идва от *неговия* род.

Той въздъхна и отново погледна апарата. Парченце черна пластмаса се беше отчупило от лявата страна на кутията и под центъра на лещата на визъора имаше пукнатина не по-дебела от човешки косъм. Пукнатината беше толкова тънка, че изчезваше напълно, когато вдигнеш апарата към окото си, за да нагласиш снимката, която няма да получиш — това, което *ще* получиш, беше на масичката за кафе, а имаше и още около дузина екземпляра от него в трапезарията.

Това, което се получаваше, приличаше на беглец от местния кучкарник.

— Добре, какво, по дяволите, ще правиш с него? — попита той. — Искам да кажа, да помислим разумно, Кевин. Каква полза има от апарат, който прави постоянно една и съща снимка?

Но Кевин не беше мислил каква полза има. Всъщност той въобще не беше мислил. Той чувстваше... и помнеше. В мига, когато натисна бутона на затвора, една ясна мисъл

(той е мой)

беше изпълнила ума му така, както моментната бяла светлина от светкавицата беше изпълнила очите му. Тази мисъл — ясна, но някак необяснима, беше придружена от силна смесица от емоции, която той все още не можеше да определи напълно... но мислеше, че в нея преобладаваха страхът и възбудата.

И освен това — баща му *винаги* искаше да гледа на нещата разумно. То й никога нямаше да е в състояние да разбере интуицията на Кевин или интереса на Мег към кукли убийци на име Чъки.

Мег се върна с огромна чиния със сладолед и отново пусна видеото. Сега някой се опитваше да опече Чъки с горелка, но той продължи напред, като размахваше ножа.

— Вие двамата още ли се карате?

— Имаме спор — каза господин Деливън. Устните му бяха стиснати по-здраво от когато и да било.

— Да, точно така — каза Мег, седна отново на пода и кръстоса крака. — Ти винаги казваш това.

— Мег? — каза мило Кевин.

— Какво?

— Ако изядеш толкова много сладолед при това е разкъсан далак, ще умреш в ужасни мъки през нощта. Разбира се, далакът ти може да не е наистина разкъсан, но...

Мег му се изплези и се обърна отново към видеото.

Господин Деливън гледаше сина си с изражение, което представляваше смесица от обич и яд.

— Виж, Кев — апаратът е твой. Никой не спори за това. Можеш да правиш каквото искаш с него. Но...

— Татко, не се ли интересуваш поне малко *защо* прави това, което прави?

— Не — каза Джон Деливън.

Сега беше ред на Кевин да извърти очи. През това време госпожа Деливън гледаше ту единия, ту другия като някой, който се наслаждава на много добър тенис мач. Това не беше далеч от истината. Тя беше прекарала години да гледа как синът ѝ и съпругът ѝ се зъбят един на друг. И това все още не ѝ беше омръзнало. Понякога се чудеше дали ще открият всъщност колко са еднакви.

— Е, аз искам да помисля върху това.

— Добре. Просто исках да знаеш, че утре мога да отида до „Пени“ и да сменя това нещо — ако ти искаш и те са съгласни да заменят една счупена стока, това е всичко. Ако искаш да то задържиш, пак добре. Измивам си ръцете. — Той бързо избърса ръцете си една о друга, за да поясни.

— Предполагам, че не искате *моето* мнение — каза Мег.

— Точно така — каза Кевин.

— Разбира се, че го искаме, Мег — каза госпожа Деливън.

— Аз мисля, че това е свръхестествен апарат — каза Мег. Тя ближеше сладолед от лъжицата си. — Мисля, че това е Знамение.

— Абсолютна глупост — изведнъж каза господин Деливън.

— Не, не е — каза Мег. — Това е единственото обяснение, което пасва. Ти просто не мислиш така и затова не вярваш. Ако до теб долети призрак, ти даже няма да го видиш. Какво мислиш, Кев?

За момент Кевин не отговори — не можа да отговори. Той се чувстваше, сякаш беше светнала още една светкавица — този път зад очите му, а не пред тях.

— Кев? Събуди се, Кевин!

— Мисля, че може да имаш известно право, мишле — каза той бавно.

— О, мили Боже — каза Джон Деливън и стана. — Това е отмъщението на Фреди и Джейсън — детето ми мисли, че апаратът е обитаван от духове. Аз отивам да си лягам, но преди да тръгна, искам да кажа още само едно нещо. Апарат, който прави една и съща снимка отново и отново — особено нещо обикновено като на *тези* снимки — това е една *скупна* проява на свръхестественото.

— Все пак... — каза Кевин. Държеше снимките като съмнителни карти при игра на покер.

— Мисля, че е време всички да си лягаме — каза бързо госпожа Деливън. — Мег, ако ти наистина искаш да догледаш този шедьовър на киното, можеш да го направиш утре сутринта.

— Но той е почти *свършил* — извика Мег.

— Аз ще се кача с нея, мамо — каза Кевин и двамата се качиха след петнайсет минути, след като се бяха освободили от злонамерения Чъки (поне до продължението). Но Кевин не можа да заспи лесно тази нощ. Той лежа буден в спалнята си, заслушан в силния летен вятър, шумолящ в листата като шепнещ разговор, и мислеше кое може да накара един апарат да прави една и съща снимка отново и отново и какво може да значи подобно нещо. Тъкмо беше започнал да потъва в сън, когато осъзна, че е взел решение — щеше да задържи полароидното „Слънце“ поне още малко.

„Той е мой“ — отново си помисли Кевин. Обърна се на другата страна, затвори очи и след четирийсет секунди беше заспал дълбоко.

ГЛАВА 2

Сред тиктаканията на поне петдесет хиляди часовника, но без това въобще да го смущава, Реджиналд Мерил, по прякор Пап, гледаше с помощта на лъч светлина, дебел колкото молив и излизащ от устройство, доста по-тънко от лекарска слушалка, в полароида „Слънце 660“ на Кевин, а самият Кевин стоеше до него. Очилата на Пап, които не му трябваха за работа отблизо, бяха вдигнати върху плешивото теме на главата му.

— Тъхъ — каза той и изключи светлината.

— Значи ли това, че знаете какво му е? — попита Кевин.

— Не — каза Пап Мерил и затвори отделението за филм на „Слънце“-то, което сега беше празно.

— Нямам представа — и преди Кевин да успее да каже още нещо, часовниците започнаха да бият четири часа и за няколко секунди разговорът, макар и възможен, изглеждаше абсурден.

„Искам още да го обмисля“ — беше казал той на баща си вечерта, когато беше станал на петнайсет — преди три дни — и това беше изявление, което беше изненадало и двамата. Като дете той беше станал известен с това, че *не* обмисляше нещата и в сърцето си господин Деливън беше стигнал до убеждението, че никога *няма* да обмисля нещата — независимо от това дали трябва да го прави, или не. Тях двамата ги привлече идеята, както става често с баща и син, че поведението им и съвсем различните, им начини на мислене никога няма да се променят и така те фиксираха отношенията си веднъж завинаги... а така и детството щеше да продължава вечно. — „Искам още да го обмисля“ — в това изявление имаше един цял свят на потенциална промяна.

Освен това като човешко същество, което е прекарало живота си във взимане на решения по-скоро по инстинкт, отколкото по разум (а той беше един от онези щастливци, чиито инстинкти почти винаги са

добри, с други думи, от онзи тип хора, които с право карат хората да побесняват), Кевин беше изненадан и заинтригуван от откритието, че всъщност е изправен пред трудна дилема.

Първо, беше поискал фотоапарат полароид и беше го получил за рождения си ден, но, по дяволите, беше искал фотоапарат полароид, който *работи*.

Второ, беше дълбоко заинтригуван, когато Мег употреби думата „свръхестествено“.

По-малката му сестра имаше доста побъркано въображение, но не беше глупава и според Кевин не беше употребила думата случайно или без да помисли. Баща му, който беше от племето на Разумните, а не от племето на Инстинктивните, се беше изсмял, но Кевин откри, че не е готов да направи като него — поне засега не. Каква дума. Каква очарователна, екзотична дума. Тя се превърна в колона, около която мислите му постоянно кръжах.

„Мисля, че това е Знамение.“ Кевин беше удивен (и малко натъжен), че само Мег се беше оказала достатъчно умна — или достатъчно храбра — да каже на глас това, което бяха помислили всички те, след като бяха видели странните снимки, които вадеше „Слънце“-то, но всъщност това не беше чак толкова удивително. Те не бяха религиозно семейство — ходеха на църква на Коледа, веднъж на три години, когато леля Хилда идваше да прекара празника с тях, а не с някои от останалите си роднини, но, като се изключат редките сватби и погребения, това май беше всичко. Ако някой от тях наистина вярваше в невидимия свят, то това беше Меган, която не можеше да се насити на ходещи трупове, живи кукли и коли, които оживяват и прегазват хората, които не им харесват.

Родителите на Кевин нямаха вкус към загадъчното. Те не четяха хороскопите си във всекидневника, никога не биха помислили кометите или падащите звезди за знак от Всемогъщия; ако на дъното на тигана някое друго семейство можеше да види лицето на Исус Христос, то Джон и Мери Деливън виждаха само един прегорял омлет. Не беше изненадващо, че Кевин, който никога не беше съзирал човек в очертанията на луната, защото нито майка му, нито баща му си бяха направили труда да му го покажат, също като тях не беше в състояние да види в един фотоапарат, който правеше само една и съща снимка — навън и въкъщи, дори и в мрака на гардероба в спалнята му,

възможността за *свръхестествено Знамение*, преди да му го подсказже сестра му, която някога беше писала писмо като почитателка на Джейсън и беше получила по пощата лъскава снимка с автограф на човек с окървавена хокейна маска.

След като възможността му *беше* подсказана, вече му беше трудно да не мисли за нея — както Достоевски, този умен руснак, беше казал на малкия си брат, когато и двамата били умни *млади* руснаци: опитай се през следващите трийсет секунди да не мислиш за синеока бяла мечка.

Беше трудно да се направи.

И така, той беше прекарал два дни в обиколки около тази колона в главата си, в опити да прочете йероглифите, които дори не бяха *там* за съжаление и в опити да реши какво му се иска повече — апаратът или възможността за Знамение. Или, казано по друг начин, дали искаше „Слънце“-то, или човека от луната.

В края на втория ден (дори и при петнайсетгодишните, които очевидно са предопределени за членове на племето на Разумните, дилемите рядко траят повече от седмица) той реши да вземе човека от луната... поне за пробен срок.

Кевин стигна до това решение в училищната стая за самостоятелна подготовка, а когато звънецът иззвъня, за да отбележи края и на подготовката, и на училищния ден, той отиде при учителя, когото уважаваше най-много — господин Бейкър, и го попита дали не познава някой, който поправя фотоапарати.

— Но не като обикновен техник — обясни той. — По-скоро като... нали разбирате, по-умен човек.

— Някой философ на бързата снимка? — попита господин Бейкър. Нещата като това, което каза, бяха една от причините Кевин да го уважава. Просто говореше страхотно. — Някой мъдрец на затвора? Някой алхимик на блендата? Някой...

— Човек, който е видял много — каза Кевин предпазливо.

— Пап Мерил — каза господин Бейкър.

— Кой?

— Собственикът на „Рогът на изобилието“.

— О-о! *Онова* място.

— Да — каза господин Бейкър и се усмихна. — *Онова* място. Ако, разбира се, търсиш някакъв господин „Всичко мога“.

— Мисля, че точно това търся.

— При него има почти всичко възможно — каза господин Бейкър и Кевин беше съгласен с това. Дори и без всъщност да беше влизал вътре, той минаваше покрай „Рогът на изобилието“ пет, десет, може би петнайсет пъти седмично (в град с размерите на Касъл Рок човек минава често покрай *всичко* и, по скромното мнение на Кевин Деливън, това беше удивително скучно) и беше разглеждал витрините. Магазинът изглеждаше буквално затрупан чак до тавана с различни стоки — повечето от тях механически. Но майка му го наричаше „боклукчийница“ с презрителен глас, а баща му казваше, че господин Мерил печели парите си като „мами летовниците“, така че Кевин никога не беше влизал вътре. Ако това беше само „боклукчийница“, почти сигурно щеше да е влизал. Но да прави като курортистите или да купи нещо от място, където „мамеха летовниците“, беше немислимо. Беше все едно да отиде на училище в рокля. Летовниците можеха да правят каквото си искат (и го правеха). Те всички бяха луди и правеха всичко по луд начин. *Да съществува* с тях — добре. Но да го *сбъркат* с тях? Не. Абсолютно не.

— Почти всичко възможно — повтори господин Бейкър, — а повечето от това, което има, той поправя сам. Той си мисли, че такива действия на доморасъл философ — очилата над челото, мъдри заключения — всичко това привлича хората. Никой, който го познава, не се опитва да го извади от заблудението му. Сигурен съм, че никой не би *дръзнал* да го извади от заблудението му.

— Защо? Какво искате да кажете?

Господин Бейкър сви рамене. По устните му се изписа лека, пестелива усмивка.

— На Пап — искам да кажа, на господин Мерил — през ръцете му минават много неща. Ще се изненадаш, Кевин.

Кевин не го беше грижа колко неща минават през ръцете на Пап Мерил — или какви точно са тези неща. Той имаше само един важен въпрос, тъй като летовниците си бяха отишли и той вероятно можеше да хлътне незабелязано в „Рогът на изобилието“ утре следобед, ако използва правилото, което позволяваше на всички ученици освен на тези от първи гимназиален клас два пъти месечно да не присъстват в часа за самостоятелна подготовка.

— Пап ли да го наричам, или господин Мерил?

Господин Бейкър отговори тържествено:

— Мисля, че този човек убива всеки на възраст под шейсет, който го нарече Пап.

И интересно, Кевин си помисли, че господин Бейкър съвсем не се шегува.

— Наистина ли не знаете, сър? — каза Кевин, когато часовниците почти спряха да бият.

Не спряха като на кино, където всички започват и свършват едновременно — това бяха истински часовници и той мислеше, че повечето от тях — както и останалите уреди в „Рогът на изобилието“ — не вървяха нормално, а само някак си на тласъци. Бяха започнали да бият, когато собственият му кварцов „Сейко“ показваше 3,58. Скоростта и силата на тона им се увеличаваше постепенно (като стар камион, който превключва на втора скорост с изморен стон и разтърсване). Имаше може би четири секунди, в които всички наистина биеха, звъняха, дрънчаха, удряха и кукаха едновременно, но успяваха да постигнат тази едновременност само за четири секунди. А и „спирането“ на звъна не беше точно това, което направиха. Направиха нещо като отказване, като вода, която най-накрая се съгласява да се изтече през канала, който е почти, макар и не изцяло, задръстен.

Той нямаше ни най-малка представа защо е разочарован. Наистина ли беше очаквал нещо друго? Пап Мерил, когото господин Бейкър беше описал като самоук философ и доморасъл господин „Всичко мога“, да извади една пружина и да каже: „Ето — тази проклетия кара онова куче да се показва всеки път, когато натиснеш копчето. Това е кучешка пружина и е от онези кучета играчки, които се навиват и после вървят и лаят, а някакъв шегаджия от монтажната линия за полароиди «Слънце 660» винаги ги слага в тези проклети апарати.“

Това ли беше очаквал?

Не. Но беше очаквал... *нещо*.

— Нямам никаква представа — весело повтори Пап. Посегна зад гърба си и взе една лула тип „Дъглас Макартър“ с калъфка във форма на седло. Започна да я тъпче с тютюн от една торбичка от изкуствена

кожа, на която бяха написани думите „ДЯВОЛСКИ БУРЕН“. — Дори не мога да му разглобя частите.

— Не можете?

— Не — каза Пап. Беше весел като птичка. Направи пауза, колкото да постави палеца си зад теления мост между стъклата на очилата си без рамки и да ги бутне напред. Те паднаха от плешивото му теме и с леко тупкане застанаха на място и прикриха червените петна отстрани на носа му. — Старите можеха да се разглобяват — продължи той, извади клечка кибрит от джоба на жилетката си (естествено, той носеше жилетка) и притисна дебелия, жълт нокът на палеца на дясната си ръка към главичката ѝ. Да, това беше човек, който можеше да мами летовниците даже ѝ с ръка, вързана зад гърба (разбира се, не тази, която използваше първо за да измъкне кибритените си клечки и после да ги пали) — дори и на своите петнайсет години Кевин можеше да види това. Пап Мерил имаше *стил*. — Искам да кажа апаратите полароиди „Ланд“. Виждал ли си някога тези красавци?

— Не — каза Кевин.

Пап драсна клечката, запали я от първия опит, което, разбира се, правеше винаги, и я доближи до лулата, а при всяка от думите му излизаха малки димни сигнали, които изглеждаха красиво и миришеха абсолютно отвратително.

— О, да — каза той. — Приличаха на онези старовремски апарати, които хора като Матю Брейди са използвали преди началото на века — или поне преди хората от „Кодак“ да въведат апаратите в кутии „Брауни“. Това, което искам да кажа, е (Кевин бързо се научи, че това е любимата фраза на Пап Мерил; той я използваше, както някои деца в училище използват „нали разбираш“, за усиляване, изменение, определяне и това най-вече беше фраза, през време на която си събираш мислите), че те малко го бяха украсили, бяха сложили хром и странични стени от истинска кожа, но все пак той изглеждаше старомодно като онези апарати, с които хората са правили снимки върху посребрени пластини. Когато отвориш някой от онези апарати полароиди „Ланд“, той се разтяга като акордеон, защото на обектива му трябват петнайсет, може би двамайт сантиметра за фокусиране на образа. Изглеждаше ужасно старомодно, ако го сложиш до апаратите „Кодак“ от края на четирийсетте и началото на петдесетте, а беше като

онези старовремски апарати и по друго — правеше само черно-бели снимки.

— Така ли? — попита Кевин, неволно заинтригуван.

— О, да — каза Пап, весел като синигерче, а сините му очи блестяха иззад кръглите му очила без рамки срещу Кевин през пушека, излизащ от димящата му като чайник лула. Блясък, който можеше да означава добро настроение или алчност. — Това, което искам да кажа, е, че хората се смееха на тези апарати така, както се смееха на фолксвагените костенурки, когато *те* първо се появиха... но си купуваха полароиди точно така, както си купуваха и фаувета. Защото, костенурките имат нисък разход на бензин и не се развалят толкова често, колкото американските коли, а полароидите правят нещо, което апаратите „Кодак“, а дори и „Никон“, „Минолта“ и „Лайка“ не могат.

— Правят моментални снимки.

Пап се усмихна.

— Е, не точно. Това, което искам да кажа, е, че правиш снимката си и отваряш капачето, за да я извадиш. Нямаше мотор, не издаваше този мляскащ, леко виещ звук като съвременните полароиди.

Значи все пак *имаше* отличен начин за описване на този звук — просто трябваше да намериш Пап Мерил, който да ти го опише — звукът, който издаваха апаратите полароиди, когато изплюваха продукцията си, беше „мляскащ лек вой“.

— После трябваше да се изчаква — каза Пап.

— Да се изчаква?

— Ъхъ-ъхъ! — каза Пап с голямо удоволствие, светнал като ранна птичка, която е намерила своя приказен червей. — Това, което искам да кажа, е, че в онези времена те нямаха това удобно автоматично устройство отзад. Трябваше да дръпнеш и излизаше една дълга лента, която оставяш на масата или другаде и чакаш около шейсет секунди по часовник. Май че бяха шейсет или нещо подобно. При по-малко — получаваш недоекспонирана снимка, при повече — преекспонирана.

— Виж ти — каза Кевин почтително. И това не беше фалшиво уважение, с което да зарадва стареца с надежда той да се върне отново на въпроса, който не беше в куп отдавна захвърлени апарати, които по онова време са били чудо, а в неговия *собствен* апарат — проклетия упорит „Слънце 660“, който си седеше на работната маса на Пап,

заобиколен отдясно с вътрешностите на стар стенен часовник, а отляво с нещо, което подозрително приличаше на изкуствен член. Не беше фалшиво уважение и Пап го знаеше, и си помисли (Кевин не би си го помислил), че този ореол на голям бял бог бързо ще изчезне — нямаше да минат и десет години. По очарованото изражение на момчето човек можеше да си помисли, че то чува за нещо толкова старо, колкото дървените зъби на Джордж Уошингтън, а не за апарат, за който допреди трийсет и пет години всеки е мислел, че е чудо на техниката. Но, разбира се, преди трийсет и пет години това момче е витаело в неразпуканото празно пространство — част от жена, която дори не е била срещнала мъжа, който да направи другата му половина.

— Това, което искам да кажа, е, че беше нещо като обикновена тъмна стаичка, която се намира между снимката и гърба — обобща Пап отначало бавно, но все по-бързо, когато собственият му съвсем истински интерес се събуди отново (но мислите му за това — кой е бащата на това момче и с какво това момче може да му бъде полезно, както и за странното нещо, което правеше апаратът на момчето, не бяха го напускали съвсем). — И като свърши минутата, обелваш снимката от гърба, но трябва да го направиш внимателно, защото по гърба имаше нещо като желе и ако кожата ти е дори съвсем малко чувствителна, можеш хубавичко да се изгориш.

— Страхотно — каза Кевин. Очите му се бяха разширили и сега той приличаше на дете, което чува за старите постройки с двете дупки, които Пап и всичките му връстници (почти всички те му бяха връстници — той не беше имал много приятели от детинство в Касъл Рок, може би защото още тогава се подготвяше за работата на живота си или за мамене на летовниците и другите деца някак усещаха това като слаба миризма на скунк) бяха смятали за нещо естествено и през лятото трябваше да си свършиш работата, колкото може по-бързо, защото някоя от осите, които вече кръжаха между манната и двете дупки, които бяха небето, от което падаше манната, можеше всеки момент да забие жило в нежните малки момчешки бутове, а през зимата също трябваше да я свършиш, колкото може по-бързо, защото иначе нежните момчешки бутове можеха да се вкочанят от студ. — „Добре — помисли си Пап, — толкова за Апарата на бъдещето. Трийсет и пет години и за това момче той ще е толкова интересен, колкото нужникът зад къщата.“

— Негативът оставаше на гърба — каза Пап. — А позитивът — е, той беше черно-бял, но беше *фин* черно-бял. Беше толкова контрастен и ясен, колкото би могло да се желае дори и днес. И до него беше това малко розово нещо — дълго колкото ученическа гума, доколкото си спомням; от него излизаше някакъв химикал с миризма на етер и с него трябваше да се натърка снимката, колкото може по-бързо, иначе снимката се навиваше на руло — като запушалка на чеп на бъчва.

Кевин избухна в смях, развеселен от тези приятни антики.

Пап замълча, колкото да запали лулата си отново. Естествено, успя и в заключение каза:

— Апарат като този — никой, освен хората от „Полароид“ не знаеше всъщност какво прави той — искам да кажа, онези хора ги *разбираха*, — но той беше *механически*. Можеше да го *разгловиш*.

Погледна с известно отвращение към „Слънце“-то на Кевин.

— А много пъти, когато някой се развалеше, това беше достатъчно. Идва човек с някой от тези апарати и казва, че не работи, като се оплаква за това, как трябва да го върне на хората от „Полароид“, за да го поправят, и как това сигурно ще трае месеци и дали не бих го погледнал. „Добре — казвам аз. — Сигурно нищо не мога да направя, това, което искам да кажа, е, че никой не познава истински тези апарати освен хората от «Полароид» и че само те наистина ги разбират, но ще хвърля един поглед.“ И през цялото време знам, че сигурно е просто разхлабен винт в кутията на затвора или може би изкривена пружина, или дявол знае, може би малкият е намазал с фъстъчено масло отделението за филма.

Едно от светлите му птичи очи намигна толкова бързо и толкова очарователно, че Кевин си помисли, че ако не знаеш, че говори за летовниците, може да си помислиш, че намигването е плод на болното ти въображение или по-вероятно, въобще да не го забележиш.

— Това, което искам да кажа, е, че си в отлично положение — каза Пап. — Ако можеш да го поправиш, значи си чудесен специалист. Е, синко, веднъж сложих в джоба си осем долара и петдесет цента, за да извадя няколко парченца пържени картофи изпод спусъка и пружината на затвора, а жената, която донесе този апарат, ме целуна по устата. Право... по... устата.

Кевин забеляза как окото на Пап зад полупрозрачната завеса от син дим за миг се затвори.

— И, разбира се, ако е нещо, което не можеш да поправиш, те не ти се сърдят, защото това, което искам да кажа, е, че никога не са очаквали наистина да можеш да направиш нещо. Ти си само последната надежда, преди да сложат апарата в кутия с напъхани около него вестници, за да не се счупи още повече при транспорта, и да го изпратят по пощата в град Шенектади. Но *този* апарат — той говореше с ритуалния тон, с който всички самоуки философи — от времето на златния век в Атина до времето на сегашния месингов век в някое малко магазинче — изразяват възгледите си върху ентропията, без да има нужда да ги излагат точно, — не е сглобяван, синко. Това, което искам да кажа, е, че той е *излят*. Може би мога да извадя обектива, и ще го направя, ако искаш, а погледнах и касетата на филма, макар че знаех, че няма да намеря нищо развалено — поне това знаех — и наистина не намерих. Но по-нататък не мога да отида. Мога да взема чук и да го стоваря върху него, това, което искам да кажа, е да го счупя, но да го поправя? — той разпери ръце в облак от дим. — Съвсем не.

— Тогава, предполагам, че просто трябва да... — „го върна, все пак“ искаше да довърши той, но Пап го прекъсна.

— Във всички случаи, синко, мисля, че си го знаел. Това, което искам да кажа, е, че си умно момче и виждаш, когато едно нещо не може да се разглоби. Едва ли си донесъл този апарат тук, за да бъде *поправен*. Мисля, че си знаел, че дори и ако *не беше* неразглобяем, човек не може да го поправи и да го накара да снима нормално поне не само с една отвертка. Мисля, че си го донесъл, за да ме попиташи дали знам *какво* му е.

— Знаете ли? — попита Кевин. Изведнъж го обзе напрежение.

— Може би — каза спокойно Пап Мерил. Той се наведе над купчината снимки — вече двайсет и осем, ако се брои и тази, която Кевин беше направил, за да го демонстрира, и тази, която беше направил самият Пап, за да си го демонстрира сам. — Тези подредени ли са?

— Не съвсем. Макар че почти. Има ли значение?

— Мисля, че да — каза Пап. — Малко се различават, нали? Немного, но малко.

— Да — каза Кевин. — В някои от тях виждам разлика, но...

— Знаеш ли коя е първата? Може би и сам мога да преценя, но времето е пари, синко.

— Това е лесно — каза Кевин и избра една от малката разхвърляна купчина. — Виждате ли опръсканото? — Той посочи малко кафяво петънце по бялата рамка на снимката.

— Ъхъ — Пап не отдели повече от един бегъл поглед на кафявата точица. Той погледна снимката и след миг отвори чекмеджето на работната си маса. Вътре имаше разхвърляни инструменти. На едната страна, в отделено за него място имаше предмет, увит в бижутерско кадифе. Пап го извади, разви кадифето и от него се показва голяма лупа с копче в основата си. Той се наведе над снимката и натисна копчето. Върху снимката падна ярък кръг светлина.

— Страхотно! — каза Кевин.

— Ъхъ — отново каза Пап. На Кевин му се стори, че за Пап той вече не присъстваше. Пап изучаваше снимката отблизо.

Ако не се знаеха обстоятелствата, при които е направена, снимката едва ли би заслужавала такова обстойно внимание. Като повечето снимки, които са направени с приличен апарат, добър филм и от фотограф, който е поне достатъчно интелигентен, за да не държи пръста си пред обектива, тя беше ясна, разбираема... и като толкова много снимки от полароид странно безизразна. Беше снимка, на която можеш да различиш и да назовеш всеки предмет, но съдържанието му е толкова плоско, колкото и повърхността. Не беше добре композирана, но не композицията беше това, което не беше наред — за тази безизразна плоскост едва ли би могло да се каже, *че не е в ред*, поне не повече, отколкото може да се каже, че не е в ред един обикновен ден в обикновения живот само защото през него не се е случило нищо, от което си струва да се направи телевизионен филм. Както и в толкова много снимки от полароид нещата на снимката само бяха *там* — като празен стол на веранда или празна детска люлка в задния двор, или кола без пътници, която стои до незабележим бордюр, без дори да има спукана гума, която да я направи интересна или уникална.

Това, което не беше наред със снимката, беше *чувството*, че тя не е наред. Кевин си спомняше усещането на тревога, което беше изпитал, докато композираше обектите за снимката, която *искаше* да направи, и настръхването по гърба си, когато при светването на

светкавицата си беше помислил „Той е мой“. Ето това не беше наред и както при човека от луната, когото не можеш да не видиш, след като веднъж си го видял, той откриваше, че не можеш да не *изпитваш* определени чувства... а що се отнася до тези снимки, тези чувства бяха лоши.

Кевин си помисли: „Като че ли от тази снимка вее вятър — много лек, много студен.“

За пръв път мисълта, че може да има нещо *свръхестествено* — че това е част от Знамението — не само го заинтригува. За пръв път той усети, че желае просто да се беше отказал от това нещо. „Той е мой“ — това си беше помислил, след като пръстът му беше натиснал бутона за снимане за пръв път. Сега откриваше, че се чуди дали наистина беше помислил това.

„Страх ме е от него. От това, което прави.“

Тази мисъл го подлудяваше и той се наведе през рамото на Пап Мерил с гримаса на човек, който усилено търси загубен диамант в купчина пясък, твърдо решен, че независимо от това, какво ще види (винаги предполагаше, че *трябва* да види нещо ново, но не мислеше, че ще види; беше изучавал всички тези снимки достатъчно често и смяташе, че е видял всичко, което можеше да се види на тях), той ще го *погледне*, ще го *проучи* и за нищо на света няма да си позволи да не го забележи. Дори ако можеше... а един печален вътрешен глас настойчиво отбелязваше, че времето да не забелязва вече е отминало може би завинаги.

Това, което показваше снимката, беше голямо черно куче пред бяла дървена ограда от колове. Дървената ограда нямаше още дълго да остане бяла, освен ако някой в този плосък полароиден свят не я боядисаше или поне я измиеше до бяло. Това не беше много вероятно — оградата изглеждаше запусната, забравена. Върховете на някои колове бяха отчупени. Други се бяха наклонили силно напред.

Кучето беше на тротоара пред оградата. Беше обърнало задницата си към обектива. Опашката му — дълга и космата, висеше. Като че ли душеше един от коловете на оградата — вероятно, помисли си Кевин, защото оградата беше, по думите на баща му, „пощенска кутия“ — място, където много кучета вдигат крак и пускат мистичните жълти струи на писмата си, преди да отминат.

На Кевин кучето му приличаше на бездомно. Козината му беше дълга, разрошена и осеяна със сламки. На едно от ушите му имаше белег от стара рана. Сянката му беше толкова дълга, че излизаше извън рамката на буренясалата, неравна морава зад оградата. Сянката караше Кевин да мисли, че снимката е правена скоро след изгрев или малко преди залез слънце; без ясна представа за посоката, към която е гледал фотографът (какъв фотограф, ха-ха), не можеше да се каже кое от двете, просто той (или тя) трябва да е бил застанал само на няколко градуса настрани било точно от изток, било от запад.

Имаше нещо в тревата далече вляво на снимката, което приличаше на червена детска гумена топка. То беше зад оградата и на доста голямо разстояние зад една туфа, така че беше трудно да се каже.

И това беше всичко.

— Виждаш ли нещо? — попита Пап, докато бавно придвижваше лупата си назад напред по повърхността на снимката. Сега бутовете на кучето се бяха увеличили до размера на хълмчета, покрити с дива и злокобно екзотична черна растителност; сега три или четири от напуканите колове бяха придобили размера на телефонни стълбове; сега внезапно предметът зад снопа трева ясно се превърна в детска топка (въпреки че под лупата на Пап тя беше голяма колкото футболна топка) — Кевин дори виждаше звездичките, които я опасваха по средата в наклонени гумени ивици. Така че под лупата на Пап нещо беше се показало и след няколко мига Кевин успя и сам да види нещо — без нейна помощ. Но това беше по-късно.

— Господи, не — каза Кевин. — Какво да видя, господин Мерил?

— Защото тук има *разни неща* — търпеливо каза Пап. Лупата му продължаваше да се движи. Кевин си помисли за един филм, който беше гледал някога, в който ченгетата изпратиха хеликоптер с прожектори, за да търсят избягали затворници. — Куче, тротоар, ограда от колове, която трябва да се боядиса или да се махне, морава, която има нужда от грижи. Тротоарът не е кой знае какво — дори не се вижда целият — а къщата, дори и основата ѝ — не е в кадър, но това, което искам да кажа, е, че тук е това куче. Познаваш ли го?

— Не.

— Оградата?

— Не.

— А какво ще кажеш за червената гумена топка? Какво ще кажеш, синко?

— Не... но, изглежда, мислите, че ще кажа нещо.

— Изглежда, мисля, че *би могъл* — каза Пап. — Никога ли не си имал топка като тази, когато си бил малък?

— Не, доколкото помня, не.

— Ти каза, че имаш сестра.

— Меган.

— Тя не е ли имала топка като тази?

— Май че не. Никога не съм се интересувал много от играчките на Мег. Веднъж имаше една топка „Боло“, която имаше червено по края, но с различен оттенък. По-тъмно.

— Тъхъ. Знам как изглеждат тия топки. Тази не е такава. А това не може ли да е вашата морава?

— О, не! — Кевин се почувства малко обиден. Той и баща му много се грижеха за моравата около къщата им. Тя беше тъмнозелена и си оставаше такава дори под окапалите листа чак до средата на октомври. — Във всеки случай нямаме ограда с колове. — „И ако имахме, тя нямаше да изглежда като тази съборетина.“

Пап изключи копчето в основата на лупата, остави я върху квадрата на бижутерското кадифе и с внимание, което се доближаваше до благоговение, я обгърна с краищата му. Върна я на предишното ѝ място в чекмеджето и го затвори. Погледна внимателно Кевин. Беше оставил настрана лулата си и сега нямаше никакъв дим, който да скрива очите му, които все още бяха ясни, но вече не блестяха.

— Това, което искам да кажа, е, може ли това да е била къщата ви, преди да стане ваша? Преди десет години...

— Пред десет години тя си беше наша.

— Добре, двайсет? Трийсет? Това, което искам да кажа, е, познаваш ли земята? Като че ли има малък наклон нагоре.

— Нашата предна морава... — той се замисли, после поклати глава. — Не, нашата е равна. И да не е, може би малко слиза. Може би затова, когато пролетта е влажна, в мазето се събира малко вода.

— Така, така, може би. А задната морава?

— Отзад няма тротоар — каза Кевин. — А отстрани... — той спря. — Опитвате се да откриете дали моят апарат не прави снимки на миналото! — продължи Кевин и за пръв път беше наистина,

действително уплашен. Прекара език по небцето си и усети вкус на метал.

— Просто питах — Пап почука с пръсти до снимките и когато заговори, изглеждаше, че говори по-скоро на себе си, отколкото на Кевин. — Знаеш ли — каза той, — има два уреда, които доскоро смятахме за съвсем обикновени, с които от време на време се случват някои проклетни загадъчни неща. Не казвам, че те наистина се случват, само че ако не се случват, значи на света има много лъжци и абсолютни мошеници.

— Какви уреди?

— Магнетофони и фотоапарати полароиди — каза Пап, сякаш все още говореше на снимките или на себе си и в задната стаичка на „Рогът на изобилието“ нямаше никакъв Кевин в прашното пространство, пълно с тракащи часовници. — Да вземем магнетофоните. Знаеш ли колко много хора обявяват, че са записвали гласове на мъртъвци на магнетофон?

— Не — каза Кевин. Не че специално искаше гласът му да излезе приглушен, но така стана — сякаш, по една или друга причина, в дробовете му не беше останал въздух, с който да говори.

— Аз също — каза Пап и размеси снимките с пръст. Пръстът му беше дебел и изкривен, изглеждаше сякаш направен за груби и тромави движения и операции, за смущаване на хора и събаряне на вази от масите, и сигурно причиняваше кръвотечение, ако се опитваше да изрови нещо от ноздрите на притежателя си. Все пак Кевин беше наблюдавал ръцете на този човек и си помисли, че може би само в този пръст има повече грация, отколкото в цялото тяло на сестра му Мег (а може би и в неговото собствено, което вероятно беше причината образът на баща му, който пъргаво хваща майка му в момента на падане, здраво да заседне в него — може би завинаги). Изглеждаше, че пръстът на Пап Мерил всеки момент ще измете всички снимки на пода — без да иска. Този вид тромав пръст сякаш трябваше винаги да мушка, удря и дърпа при това, без да иска — но не го правеше. Резултатът от неспокойните му движения беше само леко разбъркване на фотографияите от полароида.

„Свръхестествено“ — помисли си отново Кевин и леко потрепери. Това беше *истинско* потреперване — изненадващо, неприятно и малко смущаващо, дори и ако Пап не го беше видял.

— Но има някакъв начин, по който те го правят — каза Пап, като че ли Кевин го беше попитал. — Кои са те ли? Да пукна, ако знам. Мисля, че някои от тях са „изследователи на психиката“ или поне наричат себе си така или нещо подобно, но мисля, че много и дори повечето от тях само лъжат, както хората, които използват дъска „уиджа“^[1] при спиритични сеанси.

Той печално вдигна очи към Кевин, сякаш отново го откри.

— Имаш ли „уиджа“, синко?

— Не.

— Някога играл ли си си с „уиджа“?

— Не.

— И недей — каза Пап по-печално от всякога. — Тези проклети неща са опасни.

Кевин не посмя да каже на стареца, че няма и най малката представа какво значи дъска „уиджа“.

— Както и да е, те слагат магнетофон, който да записва в празна стая. Предполага се, че това става в стара къща, искам да кажа, къща е история, ако могат да намерят такава. Знаеш ли какво искам да кажа, кога то казвам „къща с история“, синко?

— Мисля... като къща с призраци? — рискува Кевин. Откри, че леко се изпотява, както беше ставало миналата година всеки път, когато госпожа Уитекър обявяваше контролно по алгебра.

— Е, нещо такова. Тези... хора... най-много обичат, ако това е къща с жестока история, но приемат и каквото могат да намерят. Както и да е, слагат машинката и записват тази празна стая. После, на другия ден — искам да кажа, че те винаги правят това през нощта, не са доволни, ако не могат да го направят през нощта и дори в полунощ, ако могат да го направят в полунощ, — на следващия ден прослушват записаното.

— Празна стая?

— Понякога — каза Пап със замислен глас, който може би прикриваше някакво по-дълбоко чувство — на лентата има гласове.

Кевин отново потрепери. Все пак върху тази колона имаше йероглифи. Нищо, което да искаш да прочетеш, но все пак... да. Имаше ги.

— *Истински* гласове?

— Най-често въображение — каза разочароващо Пап. — Но веднъж или два пъти съм чувал хора, на които вярвам, да казват, че са чували истински гласове.

— Но *вие* никога не сте чували, нали?

— Веднъж — кратко каза Пап и дълго не добави нищо, но тъкмо когато Кевин помисли, че е свършил, добави: — Това беше една дума. Ясна като камбанен звън. Беше записана в антрето на празна къща в Бат. Там един мъж беше убил жена си през четирийсет и шеста.

— Каква беше думата? — попита Кевин и знаеше, че няма да му я кажат, беше толкова сигурен, както и че няма сила на земята, а още по-малко неговата сила на волята, която да му попречи да попита.

Но Пап му каза.

— Леген.

Кевин премига.

— Леген?

— Тъхъ.

— Това не означава нищо.

— Би могло да означава — каза спокойно Пап, — ако знаеш, че той е прерязал гърлото ѝ и после е държал главата ѝ над леген, за да събере кръвта.

— О, Боже!

— Тъхъ.

— О, Боже, наистина ли?

Пап не си направи труда да отговори.

— Дали не са го подправили?

Пап посочи с мундщука на лулата си към снимките от полароида.

— А тези подправени ли са?

— О, Боже!

— Сега, за снимките — каза Пап, както разказвачът бързо преминава към нова глава от романа и прочита думите „През това време, на едно друго място в гората.“ — Виждаш снимки, на които има хора, за които другите хора се кълнат, че не са били там, когато е правена снимката. А има една — тя е известна, — която една дама направила в Англия. Тя снимала група ловци на лисици, които се връщали вкъщи в края на деня. Виждаш ги, общо дваайсет души, как минават по малък дървен мост. От двете страни да моста има селски

път, ограден с дървета. Тези, които са най-отпред, вече са преминали моста. А в дясната част на снимката, до пътя, е застанала дама с дълга рокля и шапка с воалетка, така че лицето ѝ не се вижда, а на гърдите ѝ има медальон или може би часовник, има и чантичка, праметната през ръка. Е, когато дамата, която направила снимката, я видяла, била много разстроена и никой не може да ѝ си сърди, синко, защото това, което искам да кажа, е, че тя искала да направи снимка на онези ловци на лисици, които се връщали вкъщи, и на никой друг, защото там нямало никой друг. Само че на снимката има. И когато я погледнеш съвсем отблизо, изглежда, като че ли можеш да видиш дърветата през онази дама.

„Той си измисля всичко това, баламосва ме, а когато си отида, ще има да се смее гръмогласно“ — помисли си Кевин, но знаеше, че Пап Мерил не прави нищо такова.

— Дамата, която направила тази снимка, била отседнала в една от онези големи английски къщи, каквито ги показват на учебните филми по телевизията, и когато показала снимката, казват, че мъжът от къщата веднага припаднал. Тази част може и да е измислена. Вероятно е така. Звучи измислена, нали? Но аз видях тази снимка заедно с рисуван портрет на бабата на този човек и това спокойно може да е била тя. Не може да се каже със сигурност заради воалетката. Но би могла да бъде.

— Би могло и да е някакъв номер — каза слабо Кевин.

— Би могло — каза с безразличие Пап. — Хората измислят всякакви работи. Виж например племенника ми, Ейс — носът на Пап се сбърчи. — Седя четири години в Шоушенк и за какво? Захвана се с хитрини и шерифът Пангборн го тикна в пандиза. Малкият негодник получи каквото заслужаваше.

Кевин, проявявайки мъдрост не за годините си, не каза нищо.

— Но когато на фотографиите се показват призраци, синко — или, както казваш ти, това, което хората *обявяват* за призраци — това почти винаги става на фотографии от *полароид*. И почти винаги изглежда като че е станало случайно. А пък снимките на летящи чинии и на Лохнеското чудовище — те почти винаги се появяват на снимки от другия вид. На тези, които някой се е изхитрил да подправи в тъмната стаичка.

Той намигна на Кевин за трети път, за да намекне за всички хитрини (всички възможни), които един безскрупулен фотограф може да е направил в добре оборудвана тъмна стаичка.

Кевин понечи да го попита дали е възможно някой да изхитрува с „уиджа“, но реши да продължи да си затваря устата. Това без съмнение изглеждаше най-мъдрото поведение.

— Да си дойдем на думата — аз те питах дали не си видял нещо познато на *тези* снимки от полароид.

— Не, не съм — каза толкова сериозно Кевин, че реши, че Пап ще помисли, че лъже, както винаги мислеше майка му, когато той направеше тактическата грешка да прояви настойчивост.

— Ъхъ, ъхъ — каза Пап. Повярва му толкова лесно, че Кевин почти се разстрои.

— Е — каза Кевин след миг тишина, ако не се брояха петдесетте хиляди часовника, — мисля, че това е всичко, нали?

— Може би не — каза Пап. — Това, което искам да кажа, е, че ми идва някаква идея. Имаш ли нещо против да направиш още няколко снимки с този апарат?

— Защо? Те всички са едни и същи.

— Точно там е работата. Не са.

Кевин отвори уста, после я затвори.

— Дори ще ти дам пари за филма — каза Пап и когато видя удивения поглед на Кевин, бързо уточни: — Поне малко.

— Колко снимки искате?

— Ами, ти имаш... какво? Вече двасет и осем, така ли?

— Да, така мисля.

— Още трийсет — каза Пап след моментен размисъл.

— Защо?

— Няма да ти кажа. Не веднага. — Той извади дебело портмоне, което беше закачено с желязна верижка на една гайка на колана му. Отвори го и измъкна десетдоларова банкнота, поколеба се и добави две едnodоларови с очевидна неохота. — Мисля, че това ще покрие половината.

„Да, така е“ — помисли си Кевин.

— Ако наистина се интересуваш от номера, който прави този апарат, мисля, че ще се бръкнеш за останалите, нали? — Очите на Пап блеснаха срещу него като очите на стар, любопитен котарак.

Кевин разбра, че този човек не само очаква от него да каже „да“; за Пап беше недопустимо той да каже „не“. Кевин си помисли: „Ако кажа «не», той няма да ме чуе; ще каже: «Добре значи, разбрахме се» и аз ще се окажа на тротоара с парите му в джоба си, независимо от това дали съм искал, или не.“

А той имаше пари от рождения си ден.

Както и да е, трябваше да си помисли и за онзи студен вятър. Онзи вятър, който сякаш духаше не от повърхността, а направо от вътрешността на онези снимки, въпреки привидно плоските им, блестящи повърхности. Той чувстваше как този вятър идва от тях въпреки безмълвната им декларация, която гласеше: „Ние сме полароидни снимки и в никакъв случай не можем да говорим или да разбираме, ние само показваме спокойната повърхност на нещата.“ Вятърът съществуваше. Какво да прави с вятъра?

Кевин се поколеба още миг, а ясните очи зад очилата без рамки го измерваха. „Няма да те питам дали си мъж, или мишка — казваха очите на Пап Мерил. — Ти си на петнайсет и това, което искам да кажа, е, че на петнайсет може още да не си мъж, — не съвсем, но си прекалено стар, за да си мишка, и ние двамата го знаем. И освен това не си от гората — ти си от града също както и аз.“

— Разбира се — каза Кевин с куха лекота в гласа. Тя не можеше да излъже нито единия, нито другия. — Мисля, че мога да взема филма тази вечер и да донеса снимките утре след училище.

— Не — каза Пап.

— Утре затворено ли е при вас?

— Не — каза Пап и понеже *беше* от града, Кевин търпеливо зачака. — Мислиш да направиш всичките трийсет снимки наведнъж, така ли?

— Така мисля. — Но Кевин *не беше* мислил за това, а го смяташе за естествено.

— Не искам да ги правиш наведнъж — каза Пап. — Няма значение *къде* ще ги правиш, но *има* значение *кога*. Чакай. Нека пресметна.

Пап пресметна и дори написа списък на часовете за снимане и Кевин го прибра в джоба си.

— Така! — каза Пап и бързо потри ръце. Чу се звук, като че ли се търкаха две парчета шкурка. — Ще дойдеш при мен след... о, три дни

или как?

— Да... така.

— Обзалагам се, че във всички случаи си съгласен да почакаш до понеделник след училище. — Той хвърли четвърто намигване към Кевин — бавно, лукаво и крайно унижаващо. — Така че приятелите ти да не видят, че идваш тук, и после да ти натякват, искам да кажа.

Кевин се изчерви и наведе очи към работната маса, после започна да събира снимките, за да има какво да прави с ръцете си. Когато беше притеснен, а ръцете му бяха свободни, той пукаше с кокалчетата си.

— Аз... — той започна някакъв абсурден протест, който не беше насочен срещу никого от двамата, после спря и се загледа в една от снимките.

— Какво? — попита Пап. За пръв път, откакто Кевин беше дошъл при него, гласът на Пап звучеше съвсем човешки, но Кевин почти не чуваше думите му — само леко тревожния му тон. — Сега изглеждаш, като че ли *ти* си видял призрак, момче.

— Не — каза Кевин. — Никакъв призрак. Виждам кой е направил снимката. Кой *всъщност* е направил снимката.

— За какво говориш?

Кевин посочи една сянка. Той, баща му, майка му, Мег и очевидно и самият господин Мерил я бяха взели за сянката на дърво, което не е в кадъра. Но не беше дърво. Кевин видя това сега, а това, което си видял, вече не можеш да не видиш.

Нови йероглифи върху колоната.

— Не разбирам какво имаш предвид — каза Пап. Но Кевин знаеше, че той *има нещо* предвид и точно затова гласът му звучи глухо.

— Първо погледнете към сянката на кучето — каза Кевин. — После отново погледнете към тази тук. — Той почука върху лявата страна на снимката. — На снимката слънцето или залязва, или изгрява. Затова всички сенки са дълги и е трудно да се каже какво ги хвърля. Но като погледнах тази, точно сега ми стана ясно.

— *Какво* ти стана ясно, синко? — Пап посегна към чекмеджето, вероятно отново искаше да извади лупата с лампичката... и после спря. Изведнъж той вече не се нуждаеше от нея. Изведнъж на него също му беше станало ясно.

— Това е сянка на мъж, нали? — каза Пап. — Да бъда проклет, ако сянката не е на мъж.

— Или жена. Не може да се познае. Това са крака — сигурен съм — но те могат да принадлежат и на жена, която носи панталони. Или дори на дете. Когато сянката е такава дълга...

— Тхъ, не може да се познае.

Кевин каза:

— Това е сянката на този, който е направил снимката, нали?

— Тхъ.

— Но това не съм аз — каза Кевин. — Тя излезе от моя апарат — както всички други — но аз не съм я правил. Тогава кой я е направил, господин Мерил? Кой?

— Наричай ме Пап — каза безизразно старецът и погледна към сянката на снимката, а Кевин почувства как гърдите му се изпълват с удоволствие. Няколкото часовника, които все още можеха да избързват, започнаха да сигнализируют на другите, че е време да се отбележи половината час.

---

[1] Устройство за приемане на спиритични послания. Състои се от количка, която се движи от ръцете на участниците върху дъска с буквите от азбуката и изписва изречения — Б.пр. ↑

ГЛАВА 3

Когато в понеделник след училище Кевин пристигна отново в „Рогът на изобилието“ със снимките, листата бяха започнали да пожълтяват. Той беше на петнайсет години от цели две седмици и тази новост вече се беше изтъркала.

Новостта от онази колона, *свръхестественото*, не се беше изтъркала, но това не беше нещо, с което се гордееше. Беше свършил с разписанието, което му беше дал Пап и докато го свърши, той вече виждаше ясно — най-малкото достатъчно ясно — защо Пап беше поискал от него да ги прави през определени интервали — първите десет през един час, после апаратът да си почине, вторите десет на всеки два часа, а третите — през интервали от три часа. Последните няколко беше направил през деня в училище. Беше видял и още нещо — нещо, което отначало никой от тях не би *могъл* да види — то се виждаше ясно чак на последните три снимки. Те толкова го бяха изплашили, че беше решил, дори преди да отнесе снимките в „Рогът на изобилието“, че иска да се отърве от „Слънце“-то. Не да го смени — това беше последното нещо, което искаше да направи, защото това щеше да означава, че апаратът няма да е в ръцете му, а следователно и извън контрола му. Той не можеше да допусне това.

„Той е мой“ — беше помислил Кевин и тази мисъл отново и отново се връщаше, но това не беше *вярна* мисъл. Ако беше — ако „Слънце“-то само правеше снимки на черно куче с неопределена порода пред бялата ограда, когато той, Кевин, беше този, който натиска спусъка — това как да е. Но работата не беше в това. Каквато и да беше тази противна магия в „Слънце“-то, той не беше единственият, който я предизвикваше. Баща му беше направил същата (е, *почти* същата) снимка, също и Пап Мерил, също и Мег, когато Кевин ѝ позволи да направи няколко снимки по внимателно премереното разписание на Пап.

— Номерираща ли ги, както те помолих? — попита Пап, когато Кевин ги извади.

— Да, от едно до петдесет и осем — каза Кевин. Той потупа пачката фотографии и показа на Пап малките числа в кръгчета в долния ляв ъгъл на всяка снимка. — Но не знам дали това има значение. Аз реших да се отърва от апарата.

— Да се отървеш от него? Сигурно не искаш да кажеш това.

— Не. Мисля, че не. Ще го счупя с боен чук.

Пап го погледна с проникателните си малки очи.

— Така ли?

— Да — каза Кевин и твърдо посрещна проникателния му поглед. — Миналата седмица бих се изсмял на тази идея, но сега не се смея. Мисля, че това нещо е опасно.

— Е, мисля, че може и да си прав и мисля, че можем да го овържем със заряд от динамит и да го взривим, да го направим на парчета, ако искаш. Той е твой, искам да кажа. Но защо не почакаш малко? Има нещо, което искам да направя с тези снимки. Може да ти бъде интересно.

— Какво?

— По-добре да не казвам — отговори Пап, — в случай, че не стане. Но в края на седмицата може да имам нещо, което ще ти помогне да решиш по-добре — дали така, или иначе.

— Аз съм решил — каза Кевин и почука по нещо, което се беше появило на последните две фотографии.

— Какво е това? — попита Пап. — Гледах го с лупата си и чувствам, че *трябва* да знам какво е — искам да кажа, това е като име, което не можеш да си спомниш напълно, но се върти на върха на езика ти.

— Предполагам, че мога да изчакам някъде до петък. — Кевин реши да не отговаря на въпроса на стареца. — Наистина не искам да изчаквам много повече.

— Страх ли те е?

— Да — каза просто Кевин. — Страх ме, е.

— Каза ли на вашите?

— Не всичко, не.

— Е, може и да ти се прииска. Искам да кажа, най-малкото можеш да поискаш да кажеш на татко си. Имаш време да си помислиш, докато аз се погрижа за онова, за което искам да се погрижа.

— Независимо от това, какво искате да направите, смятам да го ударя с бойния чук на татко ми, като стане петък — каза Кевин. — Дори не искам вече апарат. Нито полароид, нито никакъв друг.

— Къде е той сега?

— В чекмеджето на бюрото ми. И там ще си остане.

— Мини край магазина ми в петък — каза Пап. — Вземи апарата със себе си. Ще разгледаме тази малка моя идея и после, ако искаш да строшиш това проклето нещо, аз сам ще донеса боен чук. Безплатно. Дори отзад имам един дръвник, на който можеш да го сложиш.

— Дадено — каза Кевин и се усмихна.

— Само *какво си* казал на родителите си за всичко това?

— Все още решавам. Не исках да ги тревожа. Особено майка ми. — Кевин го погледна с любопитство. — Защо казахте, че може да искам да кажа на татко?

— Ако строшиш този апарат, татко ти ще ти се кара — каза Пап. — Това не е толкова лошо, но той може да те помисли и за малко глупак. Или, което искам да кажа, за стара дама, която крещи за крадец, когато чуе скърцане на дъска.

Кевин леко се изчерви и си помисли как се беше разсърдил баща му, когато беше чул мисълта за свръхестественото, после въздъхна. Изобщо не беше мислил за това в такава светлина, но сега помисли, че Пап вероятно е прав. Не му харесваше мисълта, че баща му може да му се разсърди, но можеше да я понесе. Мисълта, че баща му може да го помисли за страхливец, глупак или и двете — това беше съвсем друга опера.

Пап го гледаше проникателно, сякаш четеше мислите, които минаваха по лицето на Кевин с лекота, с каквато човек може да прочете заглавията на първите страници на вестниците със сензации.

— Мислиш, че той може да те види тук в петък към четири следобед?

— Изключено — каза Кевин. — Той работи в Портланд. Много рядко се връща вкъщи преди шест.

— Ако искаш, мога да му се обадя — каза Пап. — Ако го извикам, той ще дойде.

Кевин го изгледа с широко отворени очи. Пап леко се усмихна.

— О, аз го познавам — каза той. — Познавам го отдавна. Той не обича много да разказва за мен, както и аз за него, и аз го разбирам, но

това, което искам да кажа, е, че го познавам. Познавам много хора в този град. Ще се изненадаш, синко.

— Откъде?

— Веднъж му направих услуга — каза Пап. Той драсна клечка кибрит с нокътя си и скри очите си зад дима, който беше достатъчен, за да не можеш да кажеш дали изписаното в тях е удивление, съчувствие или презрение.

— Каква услуга?

— Това — каза Пап — е само между него и мен. Точно като нашата работа тук... *Това е*, което искам да кажа.

— Ами... добре... мисля. Трябва ли да му кажа нещо?

— Не! — изчурулика Пап. — Позволи ми аз да се погрижа за всичко.

И за момент, въпреки падналия между тях гъст облак дим от лулата, в очите на Пап Мерил се мярна нещо, за което Кевин Деливън не го беше грижа. Той излезе — горчиво обидено момче, което знаеше със сигурност само едно нещо — че иска това да е свършило.

Когато Кевин излезе, Пап остана мълчалив и неподвижен близо пет минути. Остави лулата в устата му да угасне, барабанеше по масата с пръсти, които бяха толкова обучени и талантиливи, колкото пръстите на концертиращ цигулар, но бяха маскирани като инструменти, които по-скоро принадлежат на копач на канавки или бетонджия. Когато димът се разсея, очите му се видяха ясно — бяха студени като лед в декемврийска локва.

Изведнъж той прибра лулата в калъфа ѝ и се обади на един магазин за фото и видеотехника в Люистън. Зададе два въпроса. Отговорът и на двата беше „да“. Пап затвори телефона и отново започна да барабани с пръсти по масата до снимките. Това, което беше планирал, не беше много честно спрямо момчето, но момчето беше повдигнало крайчеца на нещо, което не само не разбираше, но и не *искаше* да разбере.

Честно или не, Пап не смяташе да остави момчето да извърши това, което бе намислило. Не беше решил какво смята да направи самият той — поне не още, не докрай, но беше достатъчно мъдър, за да се подготви.

Това *винаги* беше мъдро.

Седеше, барабанеше с пръсти и се чудеше какво е нещото, което беше видяло момчето. То очевидно беше почувствало, че Пап ще разбере — или би могъл да разбере, но Пап изобщо не се досещаше. Момчето може би щеше да му каже в петък. Или не. Но дори момчето да не му кажеше, бащата, на когото Пап някога беше дал на заем четиристотин долара, за да изплати един бас за баскетболен мач — бас, който беше изгубил и за който жена му не знаеше, сигурно щеше да го направи. Стига да можеше. Дори и най-добрите бащи не знаят всичко за синовете си, когато тези синове вече са станали на петнайсет, но Пап си помисли, че Кевин е много *отскоро* на петнайсет и че баща му знае повечето неща... или поне може да ги разбере.

Усмихваше се и барабанеше с пръсти, а всички часовници започнаха уморено да бият пет часа.

ГЛАВА 4

В петък, в два часа следобед, Пап Мерил обърна табелата, която висеше на вратата му, от „ОТВОРЕНО“ на „ЗАТВОРЕНО“, мушна се зад кормилото на шевролета си, модел 1959, който от години поддържаха в отлично състояние в сервиза „Тексако“ на Съни при това абсолютно безплатно (издължаване на друг малък заем — Съни Джакет беше още един от хората в града, който по-скоро би тръгнал по нажежени въглени, отколкото да признае, че не само познава, но е и дълбоко задължен на Пап Мерил, който го беше извадил от безнадеждно положение в Ню Хемпшир през 1969), и потегли към Люистън — град, който мразеше, защото му изглеждаше, че в него има две (или най-много три) улици, които не са еднопосочни. Пристигна така, както правеше винаги, когато Люистън и само Люистън можеше да му свърши работа — не влезе направо в него с колата, а стигна някъде до околностите му и започна да кара по спирала бавно, все по-навътре по скапаните еднопосочни улици, докато не реши, че е толкова близо, че може да стигне, като измине пеша останалото разстояние — висок мъж с плешива глава, очила без рамки, чисти измачкани панталони цвят хаки с маншети, синя риза на работник, закопчана догоре.

На витрината на „Туин сити — фото и видео“ имаше табела, на която беше показана карикатура на мъж, който безуспешно се бори с огромно кълбо филмова лента. Човекът изглеждаше готов да избухне от отчаяние. Думите под и над картината гласяха: „ИЗМОРЕНИ СТЕ ОТ БОРБАТА? НИЕ ПРЕНАСЯМЕ ВАШИТЕ 8 ММ ФИЛМИ (И СНИМКИ!) НА ВИДЕОЛЕНТА!“

„Просто още едно проклето приспособление — помисли си Пап, отвори вратата и влезе. — Светът умира от тях.“

Но той беше един от онези хора — светът умира от тях, — които нямаха нищо против да използват това, за което говорят с пренебрежение, ако се окаже изгодно. Размени няколко думи с продавача. Продавачът повика собственика. Те се познаваха от много

години (някои биха казали — вероятно откакто Омир е преплувал през тъмновиненото море). Собственикът покани Пап в задната стаичка, където размениха няколко думи.

— Дяволски странна пачка снимки — каза собственикът.

— Тъхъ.

— Видеолентата, която направих от тях, е още по-странна.

— Не се съмнявам.

— Това ли е всичко, което имаш да кажеш?

— Тъхъ.

— Тогава върви на майната си — каза собственикът и двамата се изкикотиха с мразовития си старчески кикот.

Двайсет минути по-късно Пап си тръгна с две неща — видеокасата и чисто нов полароид „Слънце 660“, още в кутия.

Когато се върна в магазина си, той се обади в дома на Кевин. Не се изненада, когато телефона вдигна Джо Деливън.

— Ако си разстроил момчето ми, ще те убия, стара змия такава — каза без предисловие Джон Деливън и отдалече Пап чу отчаяния вик на момчето:

— *Татко-о!*

Устните на Пап се разтеглиха и оголиха зъбите му — разкривени, проядени, пожълтели от лулата, но негови собствени, в името на плешивия Бог — и ако Кевин го беше видял в този миг, той нямаше само да се чуди дали Пап Мерил не е нещо повече от касълрокси вариант на доморасъл мъдрец, той щеше да *знае*.

— Чакай, Джон — каза той. — Аз се опитвах да *помогна* на момчето ти с този апарат. Това е всичко на света, което се опитах да направя. — Той направи пауза. — Искam да кажа, също както онзи път, когато ти помогнах, когато ти се показва малко по-горд с отбора на „Севънти сикърс“.

Последва оглушително мълчание от страна на Джон Деливън, което показваше, че той има много да каже по *онзи* въпрос, но хлапакът е в стаята и това му действа не по-зле от запушалка.

— Чакай, момчето ти не знае нищо за *онова* — каза Пап с отвратителната си широка усмивка в тиктакащите сенки на „Рогът на изобилюето“, където преобладаващите миризми бяха на стари списания и мишовина. — Казах му, че не му влиза в работата, както му казах и за това тук, че *му влиза* в работата. Искam да кажа, дори

нямаше да припомням онзи бас, ако знаех друг начин да те привлека тук. А ти трябва да видиш какво има при мен, Джон, защото ако не видиш, няма да разбереш защо момчето иска да разбие този апарат, който си му подарил...

— *Да го разбие!*

— ... и защо аз мисля, че това е дяволски добра идея. Сега ще дойдеш ли тук с него, или не?

— Да не съм в Портланд, по дяволите?

— Не обръщай внимание на табелата „ЗАТВОРЕНО“ на вратата — каза Пап с ведрия тон на човек, който много години е вървял по собствения си път и очаква още много години да продължава по същия начин. — Просто почукай.

— Кой, по дяволите, е казал името ти на момчето, Мерил?

— Не съм го питал — каза Пап със същия вбесяващо ведър тон и затвори телефона. И добави към празния магазин: — Всичко, което знам, е, че дойде. Точно както винаги правят всички.

Докато чакаше, той извади апарата „Слънце 660“, който беше купил в Люистън, от кутията и напъха кутията навътре в кошчето за боклук до работната си маса. Погледна замислено апарата, после зареди началния филм за четири снимки, който се даваше с апарата. Червената лампичка вляво от знака за светкавицата светна за кратко, а после започна да мига зелената. Пап не се изненада много, като разбра, че е изпълнен с тревога. „Е — помисли си той, — Бог не обича страхливите“ — и натисна бутона за снимане. Безпорядъкът във вътрешността на „Рогът на изобилието“, който приличаше на хамбар, в миг се обля в безмилостна, невероятно бяла светлина. Апаратът издаде своя мляскащ лек вой и изплю това, което трябваше да бъде снимка от полароид — абсолютно нормална, но все пак с нещо липсващо — снимка, на която има повърхности, които описват света, в който корабите, ако стигнат достатъчно далеч на запад, без съмнение *ще паднат* от димящия и пълен с чудовища край на света.

Пап я погледна със същото омагьосано изражение, с което беше гледал кланът Деливън, докато чакаше да се прояви първата снимка. Каза си, че този апарат няма да прави същото нещо, разбира се, че не, но въпреки всичко беше скован и пълен с напрежение и независимо че беше от стара коза яре, ако в този момент някъде беше изскърцала дъска, той почти сигурно щеше да изкрещи.

Но никаква дъска не изскърца и когато снимката се прояви, на нея имаше точно това, което се очакваше да има: сглобени часовници, разглобени часовници, тостери, купчини списания, овързани с канап, лампи с ужасни абажури, които биха се харесали наистина само на жени от горните класове на Британия, рафтове с книги джобен формат (по шест за долар) със заглавия „След залез, моя мила“, „Огън в плътта“, „Месинговият кейк“ и далече в дъното — прашната витрина. Четяха се буквите „РОГЪТ“ отзад-напред, а останалите бяха закрити от обеимистия силует на бюрото.

Не беше огромно създание, излязло от гроба, не беше кукла в синя престилка, размахваща нож. Просто апарат. Пап помисли, че прищявката, която го беше накарала първо да направи снимката — просто за да види, — показва колко дълбоко беше влязло под кожата му всичко това.

Пап въздъхна и хвърли снимката в кошчето. Отвори широкото чекмедже на работната маса и извади малък чук. Хвана здраво апарата в лявата си ръка и замахна с чука в кратка дъга през прашния тиктакащ въздух. Не вложи много сила. Нямаше нужда. Никой вече не прави нещата здрави. Говорят за чудесата на модерната наука, за синтетика, нови сплави, полимери, Бог знае още какво. Нямаше значение. Боклук. *Наистина* от боклук се прави всичко в днешно време и няма нужда да работиш усилено, за да разбиеш един апарат, направен от боклук.

Обективът се счупи. Около него се разлетяха парчета пластмаса и това напомни на Пап за нещо друго. Лявата страна ли беше, или дясната? Той се намръщи. Лявата. Помисли. Така и така нямаше да забележат, а и да забележеха, нямаше да запомнят от коя страна, той беше почти сигурен в това, но не беше от тези, които разчитат на такива „почти сигурно“. Щеше да бъде мъдро да се приготви.

Винаги мъдро.

Върна чука на място, смете с четчица счупените парчета стъкло и пластмаса от масата на пода, после остави четчицата и взе един мек остър молив и остро ножче. Начерта приблизителната форма на парчето пластмаса, което се беше отчупило от „Слънце“-то на Кевин Деливън, когато Мег го беше съборила на пода, после с помощта на ножчето издълба очертанията му. Когато реши, че е издълбал пластмасата достатъчно дълбоко, сложи ножчето обратно в чекмеджето и събори апарата от работната маса. Това, което се беше

случило веднъж, трябваше да се случи отново, особено когато линиите на повредата са предварително издълбани.

Стана съвсем добре. Той разгледа апарата, който сега имаше отчупено парче пластмаса и разбит обектив, кимна и го сложи в дълбоката сянка под работната маса. После намери парчето пластмаса, което се беше отчупило от апарата, и го пхна дълбоко в кошчето за боклук до кутията на апарата и единствената снимка, която беше направил.

Сега нямаше какво друго да прави, освен да чака да пристигнат двамата Деливън. Пап качи видеокасетата в разхвърляния малък апартамент на горния етаж, където живееше. Сложи я върху видеоманетофона, който беше купил, за да гледа порно филми, каквито лесно можеш да си купиш днес, после седна да си прочете вестника. Видя, че е имало самолетна катастрофа в Пакистан. Сто и трийсет души загинали. Тези глупаци винаги загиват, помисли си Пап, но какво толкова. Какво лошо на света да останат няколко пакистанци по-малко? После отгърна на спорта да види резултата на „Ред сокс“. Те все още имаха добър шанс да спечелят в Източната дивизия.

ГЛАВА 5

— Какво каза? — попита Кевин, когато се приготвиха да тръгнат. Бяха сами в къщата. Мег беше на урок по балет, а в този ден беше редовният бридж с приятелки на госпожа Деливън. Тя щеше да се върне вкъщи в пет часа с голяма гарнирана пица и с новините кой се развежда или поне се кани да го направи.

— Не е твоя работа — каза господин Деливън с рязък глас, който беше и сърдит, и притеснен.

Денят беше, студен. Господин Деливън търсеше лекото си яке. После спря, обърна се и погледна сина си, който стоеше зад него, облякъл собственото си яке, и държеше апарата „Слънце“ в ръка.

— Добре — каза той. — Никога досега не съм те забърквал в тези работи и не ми се иска да започвам сега. Знаеш какво искам да кажа.

— Да — каза Кевин и си помисли: „Искам да кажа, че знам точно за какво говориш.“

— Майка ти не знае нищо за това.

— Няма да ѝ кажа.

— Не казвай това — каза остро баща му. — Не тръгвай по този път, защото той може да не свърши никога.

— Но ти каза, че никога...

— Че никога не съм ѝ казвал — каза баща му, намери най-накрая якето си и го навлече. — Тя никога не е питала и аз никога не съм ѝ казвал. Щом никога не те питат, никога не ти се налага да казваш. Това звучи ли ти като глупаво обяснение?

— Да — каза Кевин. — Да ти кажа право, да.

— Добре — каза господин Деливън. — Добре... но така правим всички. Ако този въпрос се повдигне — *ние* трябва да кажем. Ако не — не трябва. Просто това е начинът, по който се правят нещата в света на възрастните. Звучи кофти, предполагам, и понякога наистина е кофти, но така правим. Можеш ли да го приемеш?

— Да, сигурно.

— Добре. Да вървим.

Тръгнаха през двора един до друг, вдигнаха в движение циповете на якетата си. Вятърът си играеше с косата по слепоочията на Джон Деливън и Кевин за пръв път забеляза — с неприятна изненада, — че те са започнали да побеляват.

— Не е нещо кой знае колко интересно — каза господин Деливън. Като че ли говореше на себе си. — При Пап Мерил никога няма интересни неща. Той не е от хората, с които стават интересни неща, ако разбираш какво искам да кажа.

Кевин кимна.

— Той е доста богат човек, разбираш ли, но причината не е в онзи негов магазин за боклуци. Той се явява нещо като Шейлок^[1] на Касъл Рок.

— Като кого?

— Няма значение. Рано или късно ще прочетеш пиесата, ако образованието не е пропаднало окончателно. Той дава на заем пари с лихви, които са по-високи, отколкото позволява законът.

— Защо хората взимат на заем от него? — попита Кевин, докато вървяха към центъра на града под дърветата, чиито червени, морави и златни листа бавно окапваха.

— Защото — каза кисело господин Деливън — не могат да вземат на заем отникъде другаде.

— Искаш да кажеш, че не им дават кредит?

— Нещо подобно.

— Но ние... ти...

— Да. Сега сме добре. Но не сме били *винаги* добре. Отначало, когато се оженихме с майка ти, бяхме всичко друго, но не и добре.

За известно време господин Деливън отново замълча и Кевин не прекъсна мълчанието му.

— Е, имаше един човек, който една година много се гордееше със „Селтикс“ — каза баща му. Гледаше надолу, в краката си, като че ли го беше страх да не стъпи в дупка. — Те бяха се класирали за финалите срещу „Севънти сиксърс“ от Филадельфия. Те — „Селтикс“, бяха фаворити в предвижданията, но с много малко за разлика от обикновено. Аз имах чувството, че „Севънти сиксърс“ ще победят, че това е тяхна година.

Погледна бързо към сина си — почти крадешком, както крадец взима малък, но ценен предмет и го мушва в палтото си, а после отново се загледа в дупките по тротоара. Сега вървяха по „Касъл Хил“ към единствения светофар в града, на пресечката с долната част на Главната улица и улица „Уотърмил“. След кръстовището през потока Касъл Стрийм минаваше мост, който местните хора наричаха Тенекиения мост. Парапетът му разделяше дълбокото синьо есенно небе на правилни геометрични форми.

— Мисля, че това е чувството — тази особена *увереност*, която заразява бедните души, които губят банковите си спестявания, къщите си, колите си, дори дрехите си, когато застават в казиното и до масите за игра на покер. Чувството, че си получил телеграма от Господа. Аз го изпитах само веднъж и благодаря на Бога за това. По онова време се хващах на приятелски басове с разни хора — мисля, че най-много на по пет долара, а обикновено беше на нещо много по-малко — просто нещо символично, четвърт долар или пакет цигари например.

Този път Кевин хвърли поглед крадешком, само че господин Деливън го улови, въпреки че търсеше дупки в тротоара.

— Да, по това време и пуших. Сега не пуша и не се хващам на басове. След последния път — не. Онзи последен път ме излекува. Тогава майка ти и аз бяхме женени само от две години. Ти още не беше роден. Работех като помощник-земемер и докарвах едва около сто и шейсет долара на седмица. По-точно това ми оставаше, след като се разплащах, след като правителството си вземеше своето. Човекът, който беше толкова запален по „Селтикс“, беше един от инженерите. Той дори идваше на работа с една от онези зелени грейки на „Селтикс“, от тези, които имат на гърба трилистник. През седмицата преди финалите той постоянно разправяше, че иска да намери някой, който е достатъчно смел и достатъчно глупав да се хване на бас за „Севънти сиксърс“, защото бил намерил четиристотин долара, които просто чакали да му донесат печалба. Вътрешният ми глас ставаше все по-силен и в деня, преди да започнат сериите от шампионата, отидох при него през обедната почивка. Чувствах, че сърцето ми ще изхвъркне от гърдите, толкова бях уплашен.

— Защото не си имал четиристотин долара — каза Кевин. — Онзи човек е имал, но ти — не. — Сега той гледаше баща си открито, за пръв път след първото си посещение при Пап Мерил напълно беше

забравил за фотоапарата. Чудото от това, което правеше „Слънце 660“ се беше загубило — поне временно — в това по-ново, по-светло чудо: като млад неговият баща беше извършил нещо поразително глупаво точно както други мъже, за които Кевин бе чувал, точно както някой ден можеше да постъпи и той, когато стане самостоятелен и няма възрастен от племето на Разумните, който да го предпазва от подобни ужасни импулси и вредни инстинкти. Баща му, както се разбираше, за кратко беше членувал в племето на Инстинктивните. Беше трудно за вярване, но не беше ли *доказателство*!

— Точно така.

— Но си се хванал на бас с него.

— Не веднага — каза баща му. — Казах му, че мисля, че „Севънти сиксърс“ ще станат шампиони, но четиристотин долара бяха прекалено много, за да ги рискува човек, който е само помощник-земер.

— Но никога не си си признавал пред него, че нямаш парите.

— Боя се, че отидох още по-далеч, Кевин. Държах се като че ли ги *имам*. Казах, че не мога да си позволя да загубя четиристотин долара и това най-малкото не беше оригинално. Казах му, че не мога да рискувам толкова пари за един бас — все още не лъжех, нали разбираш, но се плъзгах по ръба на лъжата. Разбираш ли?

— Да.

— Не знам какво щеше да се случи — може би нищо? — ако тогава не беше звъннал звънецът за край на почивката. Тогава онзи инженер изпъна напред ръка и каза: „Ако това е, което искаш, аз ти давам две към едно, синко. За мен няма значение. В джоба ми ще си останат четиристотин долара.“ — И преди да разбере какво става, ние заключихме баса пред половин дузина свидетели и за добро или за лошо, аз се бях насадил на пачи яйца. И като се прибирах онази вечер вкъщи, аз помислих за майка ти и за това, какво би казала тя, ако знаеше, и тогава кривнах на банкетата на пътя със стария форд, който карах тогава, отворих вратата и повърнах.

По улица „Харингтън“ бавно приближаваше полицейска кола. Караше Норис Риджуик, а до него се возеше Анди Клътърбък. Когато патрулната кола зави наляво по главната улица, Клът вдигна ръка за поздрав. Джон и Кевин Деливън вдигнаха ръце в отговор, а есента мирно и сънливо течеше около тях, сякаш Джон Деливън никога не

беше седял в стария си форд на отворена врата и не беше повръщал в прахта на пътя между собствените си крака.

Пресякоха главната улица.

— Е... все пак може да се каже, че имаше за какво да залагам парите си, все пак. „Сиксърс“ водеха до последните няколко секунди на седмия мач и тогава едно от онези ирландски копелета — забравих кой беше — открадна топката от Хал Гриър и стигна с нея до точковото поле, а заедно с нея там отидоха и четиристотинте долара, които нямах. Когато платих на онзи проклет инженер на другия ден, той каза, че към края малко се притеснил. Това беше всичко. Така беше опулил очи, че можех да ги извадя с палци.

— Ти му плати на следващия ден! Как го направи?

— Казах ти, това беше като треска. След като си стиснахме ръце за баса, треската премина. Ужасно се надявах, че ще спечеля този бас, но знаех, че трябва да *мисля*, че ще го загубя. Бях заложил много повече от тези четиристотин долара. Ставаше въпрос за работата ми, разбира се, и за това — какво ще се случи, ако не мога да платя на човека, с когото се бях хванал на бас. Все пак той беше инженер и ми беше началник. Ако не платях баса, този човек имаше достатъчно възможности, за да ми отмъсти. Нямах да бъде басът, но щеше да намери нещо друго. А това щеше да е нещо, което щеше да бъде записано в трудовата ми книжка с големи червени букви. Но не това беше най-страшното. Съвсем не.

— А кое?

— Майка ти. Бракът ни. Когато си млад и нямаш нито гърне, в което да се изпикаеш, нито прозорец, през който да го изхвърлиш, бракът през цялото време е в напрежение. Няма значение колко се обичате един друг, този брак е като един претоварен кон и знаеш, че може да падне на колене или дори да се катурне мъртъв, ако всички лоши неща се случат във всички лоши моменти. Не мисля, че заради един бас от четиристотин долара тя би се развела с мен, но се радвам, че никога не се наложи да разбера това със сигурност. Така че, когато треската отмина, разбрах, че може би имам да изплащам бас за малко повече от четиристотин долара. Може би имам да изплащам бас за цялото си бъдеще.

Наближиха „Рогът на изобилието“. На края на зелената градска трева имаше скамейка и господин Деливън махна на Кевин да седне.

— Само за малко — каза той и после се засмя. Засмя се със стържещ, кратък звук като звука, който се чува, когато неопитен шофьор превключва скоростите. — Много е болезнено да оправяш нещата дори след толкова години.

И така, те седнаха на скамейката и господин Деливън довърши разказа за това, как се е запознал с Пап Мерил. Погледите и на двамата бяха насочени към затревения площад с подиум по средата.

— Отидох при него същата вечер, когато се хванах на бас — каза Джон Деливън. — Казах на майка ти, че отивам за цигари. Отидох по тъмно, така че никой да не ме види. От града, искам да кажа. Щяха да разберат, че ми се е случила някаква неприятност, а аз не исках това. Влязох и Пап каза: „Какво прави човек с професия като вас в място като това, господин Деливън?“, а аз му казах какво съм направил и той каза: „Вие сте се хванали на бас и вече сте се примирили с идеята, че сте го загубили.“ „Ако го загубя наистина — казах аз, — искам да съм сигурен, че няма да загубя и нещо друго.“ Това го накара да се засмее. „Уважавам мъдрите хора — каза той. — Смятам, че мога да ви вярвам. Ако «Селтикс» спечелят, елате при мен. Аз ще се погрижа за вас. Имате честно лице.“

— И това беше *всичко!* — попита Кевин. В осми клас по математика бяха учили за заеми и той все още си спомняше доста от наученото. — Не ти ли поиска някакви, е-е, гаранции?

— Хората, които ходят при Пап, нямат нищо за гаранция — каза баща му. — Той не е лихвар като гангстерите, каквито си виждал във филмите — не чути крака, ако не си платиш. Но си има начини да получава своето.

— Какви начини?

— Няма значение — каза Джон Деливън. — След като свърши последният мач, аз се качих горе да кажа на майка ти, че излизам за цигари — отново. Но тя беше заспала, така че тази лъжа ми беше спестена. Беше късно — поне късно за Касъл Рок, минаваше единайсет, но лампите светеха. Знаех, че ще светят. Даде ми парите по десет. Извади ги от някаква стара консервена кутия. Всичките по десет. Помня това. Бяха смачкани, но той ги беше изпънал. Четирийсет десетдоларови банкноти, а той ги броеше като банков касиер със запалена лула и с очила, вдигнати на главата, и само за миг ми се прииска да го ударя в зъбите. Вместо това му благодарих. Нямах

представа колко е трудно понякога да кажеш „благодаря“. Надявам се никога да не разбереш. Той каза: „Знаете условията, нали?“ — и аз казах, че ги знам, а той каза: „Това е добре. Не се тревожа за вас. Това, което искам да кажа, е, че имате честно лице. Вървете и си уредете сметките с онзи колега, а после си уредете сметките с мен. И повече не се хващайте на бас. Човек трябва само да ви погледне в лицето, за да разбере, че не сте роден за комарджия.“ — И така, аз взех парите, отидох си вкъщи, сложих ги под постелката на стария шевролет, легнах си до майка ти и не мигнах цяла нощ, защото се чувствах мръсен. На следващия ден дадох десетарките на инженера, с когото се бях обзаложил, и той ги преброи, а после просто ги сгъна, пхна ги в единия от джобовете на ризата си и закопча капака, сякаш тези пари за него не бяха нищо повече от квитанция за бензин, която трябва да връчи на главния предприемач в края на деня. После ме потупа по рамото и каза: „Е, ти си добър човек, Джони. По-добър, отколкото си мислех. Аз спечелих четиристотин, но загубих двайсет от Бил Ънтърмайер. Той се обзаложи, че първото нещо, което ще направиш тази сутрин, ще бъде да донесеш парите, а аз се обзаложих с него, че няма да ги видя, преди да завърши седмицата. Ако въобще ги видя.“ „Аз плащам дълговете си“ — казах аз. — „Сега се успокой“ — каза той и отново ме потупа по рамото, и мисля, че този път наистина насмалко щях да му избода очите.

— Каква лихва ти взе Пап, татко?

Баща му го погледна строго.

— Той ли ти разреши да му викаш така?

— Да, защо?

— Тогава внимавай с него — каза господин Деливън. — Той е змия.

После въздъхна, сякаш признаваше и пред двамата, че си е изпросил този въпрос, и го знаеше.

— Десет процента. Толкова беше лихвата.

— Това не е толкова м...

— На седмица — добави господин Деливън. Кевин онемя за миг. После изпъшка:

— Но това не е *законно*!

— Прав си — сухо каза господин Деливън. Погледна към напрегнатото невярващо лице на сина си и собственото му напрегнато

изражение се отпусна. Той се засмя и потупа сина си по рамото.

— Такъв е светът, Кев — каза той. — Така или иначе, в края на краищата той ни убива.

— Но...

— Но нищо. Такава беше уговорката и той знаеше, че аз ще платя. Аз знаех, че в хартиената фабрика в Оксфорд търсят работници за смяната от три до единайсет. Казах ти, че се бях приготвил да загубя, и това, че отидох при Пап, не беше единственото нещо, което направих. Говорих с майка ти, Казах ѝ, че може да поема смяната там за известно време. Все пак тя искаше по-нова кола, а и може би да се пренесе в по-добър апартамент, а и да има нещо в банката, в случай че имаме някакви финансови затруднения.

Той се засмя.

— Е, финансовите затруднения се бяха случили, а тя не го знаеше и аз бях готов на всичко, за да не ѝ позволя да открие. Не знаех дали ще мога да го направя, но бях готов на всичко. Тя беше против. Каза, че се убивам като работя по шестнайсет часа на ден. Каза, че тези мелници са опасни, нали винаги пишеха за хора, загубили ръката си или крака си, или дори загинали под валяците. Казах ѝ да не се тревожи и че ще получа работа в стаята за сортиране — минимална заплата, но седяща работа, а ако наистина ми е прекалено тежко, ще се откажа. Тя все още не беше съгласна. Каза, че сама ще отиде да работи, но аз я уговорих да не го прави. Това беше последното нещо, което исках, нали разбираш.

Кевин кимна.

— Казах ѝ, че ще напусна след шест месеца, в краен случай осем. И така, отидох и те ме наеха, но не в стаята за сортиране. Получих работа в бараката с валяците — да подавам суровини в машина, която приличаше на центрофуга на гигантска пералня. Беше опасна работа — ако се подхлъзнеш или отклониш вниманието си — а беше трудно да не го допуснеш, защото беше ужасно монотонна работа — губиш част от себе си или те губят целия. Веднъж видях как един мъж загуби ръката си в един валяк и никога не бих искал отново да видя такова нещо. Беше като да гледаш как заряд от динамит избухва в гумена ръкавица, натъпкана с месо.

— По дяволите — каза Кевин. Рядко беше казвал това в присъствието на баща си, но баща му сякаш не забеляза.

— Както и да е, получавах два долара и осемдесет цента на час и след два месеца ми ги увеличиха на три и десет — каза той. — Но беше ад. Работех цял ден на едно пътно трасе — добре поне, че беше ранна пролет и не беше горещо, — а после бяха към фабриката, като изстискавах от стария шевролет всичко, на което беше способен, за да не закъснея. Свалях панталоните си с цвят хаки, навличах джинсите и фланелката и работех на валяците от три до единайсет. Прибирах се вкъщи около полунощ, а най-лошо беше, когато майка ти ме чакаше, а тя го правеше две или три нощи в седмицата — и трябваше да се държа бодро и жизнено, а не можех дори да вървя по права линия — толкова бях уморен. Но ако тя разбереше...

— Щеше да те накара да спреш.

— Да. Щеше. Така че се държах весело и радостно и й разказвах смешки за стаята за сортиране, където не работех, и понякога се чудех какво би се случило, ако някоя нощ тя реши да дойде, за да ми донесе топла вечеря или нещо подобно. Преструвах се доста добре, но сигурно си е личало, защото тя не преставаше да повтаря, че е глупаво да се съсипвам за стотинки и това наистина бяха стотинки, след като правителството клъвнеше своето, а Пап — своето. Изглеждаше точно като това, което изкарваше човек, който работеше в стаята за сортиране срещу минимална заплата. Плащаха в сряда следобед и аз винаги гледах да си осребря чека в канцеларията преди момичетата да си отидат вкъщи. Майка ти нито веднъж не видя никой от тези чекове. Първата седмица платих на Пап петдесет долара — четирийсет от тях бяха лихва, а десет бяха от четиристотинте, така че ми оставаше да дължа триста и деветдесет. Бях станал като ходещ призрак. На работата по строежа на пътя в обедната почивка седях в колата, изяждах сандвича си и после спях, докато бригадирът не зазвънеше с проклетия звънец. *Мразех този звънец.* На втората седмица му платих петдесет долара — трийсет и девет бяха лихва, а единайсет бяха от основната сума. Чувствах се като птичка, която се опитва да изкълве планина. На третата седмица едва не паднах под валяка и това толкова ме изплаши, че за няколко минути се събудих — във всеки случай достатъчно, за да ми хрумне една идея и мисля, че това беше искра в мрака. Трябваше да се откажа от пушенето. Не разбирах как не се бях сетил по-рано. Тогава кутия цигари струваше четирийсет цента. Аз пушех две кутии на ден. Това бяха пет долара и шейсет цента на

седмица! На всеки два часа имахме почивка за пушене и аз погледнах кутията си „Тарейтън“ и видях, че имам десет, може би дванайсет. С тези цигари изкарах седмица и половина и никога вече не си купих друга кутия. Прекарах един месец, без да знам дали ще успея да се справя, или не. Имаше дни, когато будилникът звънеше в шест часа и аз знаех, че няма да мога да стана, че просто трябва да кажа на Мери и да взема онова, което тя реши да продадем. Но когато започна вторият месец, разбрах, че вероятно ще се справя. И досега си мисля, че беше заради допълнителните пет и шейсет на седмица — това, и всичките бутилки от бира и сода, които успявах да намеря покрай пътя — това промени нещата. Бях свалил основната сума да триста и това означаваше, че можех да свалям от нея по двайсет и пет-двайсет и шест долара на седмица — все повече и повече. После, в края на април, завършихме трасето и получихме една седмица платен отпуск. Казах на Мери, че се приготвям да напусна работата си във фабриката и тя каза, че благодари на Бога, а аз прекарах тази седмица отпуск от редовната ми работа в работа на фабриката през всичкото време, което можех, защото това време беше един път и половина повече. Никога не ми се случи злополука. Виждах как се случват злополуки с хора, които бяха по-свежи и по-будни от мен, но на мен не ми се случи. Не знам защо. В края на седмицата дадох на Пап Мерил сто долара и подадох молба за напускане в хартиената фабрика. След тази последна седмица бях намалил дълга толкова, че можех да отделям останалото от редовната си седмична заплата, без майка ти да забележи.

Той изпусна дълбока въздишка.

— Сега знаеш откъде познавам Пап Мерил и защо не му вярвам. Прекарах десет седмици в ада и той обираше потта и от челото, и от задника ми в десет доларови банкноти, които несъмнено после изваждаше от същата или друга кутия и ги даваше на някой друг нещастник, който беше попаднал в същата каша като мен.

— Господи, сигурно много го мразиш.

— Не — каза господин Деливън и стана. — Не го мразя, не мразя и себе си. Просто прекарах болест и това е всичко. Можеше да бъде и по-зле. Можеше това да съсипе брака ми и ти, и Мег никога да не се родите, Кевин. А можех и сам да умра от това. Пап Мерил беше лекарството. Беше *тежко* лекарство, но то подейства. Това, което ми е трудно да простя, беше *начинът*, по който подейства. Той взимаше

всеки проклет цент и го записваше в една тетрадка в едно чекмедже под касата си, гледаше кръговете под очите ми и как панталоните ми висят на хълбоците и не казваше нищо.

Тръгнаха към „Рогът на изобилието“, който беше боядисан с прашния избелял жълт цвят на табелите, стояли дълго време на витрините на провинциалните магазини, а фалшивата му фасада хем биеше на очи, хем беше неугледна. До магазина Поли Чалмърс метеше алеята и говореше с Алън Пангборн — областния шериф. Косата й, опъната на конска опашка назад, я правеше да изглежда млада и свежа, а той изглеждаше млад и напет в безукорно изгладената си униформа. Но нещата невинаги са такива, каквито изглеждат — дори и Кевин, на петнайсет години, знаеше това. Шерифът Пангборн тази пролет беше загубил жена си и най-малкия си син в автомобилна катастрофа, а Кевин беше чувал, че госпожа Чалмърс — млада или не — има тежък артрит и след някоя и друга година може да стане инвалид. Нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. Тази мисъл го накара отново да погледне напред към „Рогът на изобилието“... и после да погледне към подарения за рождения му ден апарат, който носеше в ръка.

— Той дори ми направи услуга — размишляваше господин Деливън. — Накара ме да оставя пушенето. Но аз не му вярвам. Бъди внимателен с него, Кевин. И каквото и да става, остави ме аз да говоря. Сега може би вече съм по-умен.

И така те стигнаха до прашната тиктакаща тишина, в която Пап Мерил ги чакаше до вратата, очилата му бяха вдигнати на плешивото му теме, а в ръкава му се криеше още някой и друг трик.

---

[1] Евреинът лихвар от пиесата на Шекспир „Венецианският търговец“, станал нарицателен образ — Б.пр. ↑

ГЛАВА 6

— Е, ето ви и вас, баща и син — каза Пап с дядовска усмивка на възхищение. Очите му блестяха зад дима от лулата и за момент, макар да бе гладко избърснат, той заприлича на Кевин на Дядо Коледа. — Имате чудесно момче, господин Деливън. *Чудесно.*

— Знам — каза господин Деливън. — Разстроих се, когато разбрах, че има работа с вас, защото искам да си остане такава.

— Тежко е — каза Пап със съвсем лек укор в гласа. — Тежко е да чуеш това от човек, който, когато нямаше към кого да се обърне...

— Онова е нещо свършено — каза господин Деливън.

— Ъхъ, ъхъ, точно това е, което искам да кажа.

— Но това не е.

— Ще свърши — каза Пап. Той протегна ръка към Кевин и Кевин му подаде апарата „Слънце“. — Ще свърши днес. Той вдигна апарата, завъртя го в ръцете си. — Това е човешки труд. Не знам *какъв* труд е, но момчето ви иска да го разбие, защото мисли, че е опасно. Мисля, че е прав. Но му казах: „Не искаш татко ти да те помисли за пъзъл, нали?“ Това е единствената причина, заради която го накарах да ви доведе тук, Джон...

— „Господин Деливън“ ми харесваше повече.

— Добре — каза Пап и въздъхна. — Виждам, че не искате да погребете миналото.

— Да.

Кевин погледна от единия мъж към другия с разстроено лице.

— Е, няма значение — каза Пап. Забележимо рязко и лицето, и гласът му станаха студени и той изобщо не приличаше на Дядо Коледа. — Когато казах, че което е минало, е минало и което е сторено, е сторено, исках да кажа точно това... освен когато засяга нещата, които хората правят тук и сега. Но ще ви кажа едно, господин Деливън: аз не съм мошеник и вие го знаете.

Пап произнесе тази чудесна лъжа с такова хладнокръвие, че и двамата й повярваха — господин Деливън дори се почувства малко

засрамен от себе си, колкото и невероятно да беше това.

— Сделките са си сделки. Вие ми казахте какво искате, аз ви казах какво трябва да получа в отплата, вие ми го давате и край. Това е друго нещо. — И тогава Пап каза една още по-чудесна лъжа — лъжа, която просто беше твърде голяма, за да не ѝ повярват. — Аз нямам полза от това, господин Деливън. Не искам нищо друго освен да помогна на момчето ви. То ми харесва.

Той се усмихна и Дядо Коледа се върна — толкова бързо, че Кевин забрави, че изобщо беше изчезвал. И още нещо: Джон Деливън, който в течение на месеци беше работил на предела на изтощението, а може би дори на смъртта между ваящите, за да плати прекалената цена, която този мъж бе искал, та да изкупи моментното си безразсъдство — Джон Деливън също забрави това друго изражение.

Пап ги поведе по лабиринт от коридори, през миризмата на стари вестници и покрай тиктакащите часовници и спокойно сложи апарата „Слънце 660“ на работната маса малко прекалено близо до ръба (точно както Кевин беше направил в собствената си къща, след като беше направил първата си снимка), а после просто продължи към задните стълби, които водеха до малкия му апартамент. На стената до тях имаше прашно старо огледало и Пап погледна в него, за да види дали момчето или баща му няма да вдигнат апарата или да го преместят подалеч от ръба. Не мислеше, че някой от тях ще го направи, но беше възможно.

Те му отделиха само един кратък поглед, а Пап ги поведе нагоре по тесните стари стълби, застлани с проядена гума, и се заусмихва по начин, който не трябваше да бъде видян от никого. „По дяволите, бива си ме!“ — помисли той.

Отвори вратата и тримата влязоха в апартамента му.

Нито Джон, нито Кевин Деливън някога бяха влизали в жилището на Пап и Джон не знаеше някой да е влизал. Това някак си не беше изненадващо — никой и не мислеше да определя Пап като първи най-важен жител на града. Джон си каза, че не е *невъзможно* старият негодник да има един-двама приятели — светът е пълен със странности, — но дори и да беше така, той не знаеше кои са.

На Кевин му мина мисълта за господин Бейкър любимия му учител. Той се почуди дали по някаква случайност господин Бейкър не е попаднал в такава беда, в която да се нуждае от човек като Пап, който

да го измъкне. Изглеждаше му невероятно, както и мисълта Пап да има приятели изглеждаше невероятно на баща му... но тогава, преди час, мисълта, че собственият му баща...

Е, може би най-добре беше да не мисли за това.

Пап наистина имаше един-двама приятели (или поне познати), но не ги водеше тук. Не искаше. Това беше неговото място и то почти разкриваше природата му — повече, отколкото той би желал някой да види. Тук бяха правени опити за подреждане, но без успех. По тапетите имаше петна от вода — не особено ярки, неясни и кафяви — като мисли фантоми, които тревожат обърканите умове. В едновременната дълбока мивка имаше клеясали чинии и въпреки че масата беше чиста и капакът на пластмасовото кошче беше затворен, се усещаше миризмата на сардели и на нещо друго — може би на немити крака, — която беше почти неуловима. Миризмата също толкова неясна, колкото петната по тапетите.

Всекидневната беше мъничка. Тук миризмата не беше на сардели и (може би) крака, а на престоаял дим от лула. Изгледът от прозорците не беше много живописен — беше към пряката, която извиваше зад улица „Мълбъри“, и докато стъклата все пак показваха известни признаци, че някога са били мити — или поне забърсвани — ъглите им бяха замъглени, опушвани с години от сгъстения дим. В цялата квартира се носеше аромат на мръсотии, сметени под избелелите сбръчкани килими и скрити зад старомодните, натруфени кресло и канапе. Мебелите бяха светлозелени и на окото му се искаше да определи доколко си отиват, но не можеше, защото не беше така. Или поне не съвсем.

Единствените нови неща в стаята бяха един нов телевизор „Мицубиши“ с екран шейсет и четири сантиметра и видеомагнетофон на масичката до него. Вляво от масичката имаше стойка, която привлече погледа на Кевин, защото беше абсолютно празна. Пап беше решил, че за известно време е най-добре да прибере в килера над седемдесетте порнографски филма, които притежаваше.

Върху телевизора в кутия без надпис имаше една видеокасета.

— Седнете — каза Пап и посочи издутото канапе. Отиде до телевизора и извади касетата от кутията.

Господин Деливън погледна канапето с моментно изражение на съмнение, като че ли мислеше, че в него може да има дървеници, и

после седна предпазливо. Кевин седна до него. Страхът се беше върнал, по-силен от всякога.

Пап включи видеомагнетофона, пхна вътре касетата и я натисна.

— Познавам един човек в града — започна той (за жителите на Касъл Рок и съседните градчета „в града“ винаги означаваше Люистън), — който от двайсетина години държи магазин за фотоапарати. Веднага, след като се появиха видеомагнетофоните, той започна с тях, каза, че те били бъдещето. Искаше да участва наполовина с него, но аз го мислех за побъркан. Е, искам да кажа, че в този случай съм сбъркал, но...

— Минете към въпроса — каза бащата на Кевин.

— Опитвам се — каза Пап, очите се разшириха от обида. — Ако ми разрешите.

Кевин леко побутна баща си с лакът и господин Деливън не каза нищо повече.

— Както и да е, преди две-три години той откри, че да се дават касети под наем на хората за гледане не е единственият начин да се правят пари с тези играчки. Ако имаш желание да вложиш не повече от осемстотин долара, можеш да взимаш филмите и снимките на хората и да им ги записваш на видеолента. Много по-лесно за гледане.

Кевин, без да иска, изахка, а Пап се засмя и кимна.

— Ъхъ. Ти си направил петдесет и осем снимки с този твой апарат и ние всички видяхме, че всяка от тях е леко различна от предишната, и мисля, че ние знаехме какво означава това, но аз исках да се уверя сам. Искам да кажа, че няма нужда да бъдеш тъп, за да бъдеш упорит.

— Опитали сте се да направите филм от онези снимки? — попита господин Деливън.

— Не се *опитах* — каза Пап. — *Направих*. Или, по-скоро, човекът, когото познавам в града, го направи. Но идеята беше моя.

— Истински филм? — Попита Кевин. Той разбра какво беше направил Пап и част от него дори беше разочарована, че той сам не се е сетил за това, но все пак беше потресен (и зарадван) от тази идея.

— Вижте сами — каза Пап и включи видеомагнетофона. — Петдесет и осем снимки. Когато този човек прави снимки за хората, обикновено записва на видеолента всяка от тях по пет секунди —

достатъчно дълго, за да бъдат разгледани добре, така казва, но не и достатъчно дълго, за да ти стане досадно, преди да преминеш към следващата. Казах му, че искам всяка от тези снимки да се показва само за една секунда и да се пуснат всички без паузи между тях.

Кевин си спомни за една игра, която беше играл в началното училище през междучасията. Имаше малко блокче, на корицата пишеше „Дъга“, защото имаше трийсет жълти страници, после трийсет бледорозови, после трийсет зелени и така нататък. За да играеш играта, отваряш на последната страница и в долната ѝ част рисуваш човече, което носи торбести шорти и е протегнало ръце. На следващата страница рисуваш същото човече, със същите торбести шорти, но сега ръцете му са леко повдигнати... съвсем малко. Правиш същото на всяка следваща страница, докато ръцете не се вдигнат над главата на човечето. После, ако още имаш време, продължаваш да рисуваш същото човече, но сега ръцете му се спускат надолу. Като завършиш, ако прелистиш страниците много бързо, получаваш нещо като елементарно анимационно филмче, което показва боксьор, който се радва след победа с нокаут — той вдига ръце над главата си, стиска ги, разтърсва ги и ги сваля.

Той потрепери. Баща му го погледна. Кевин поклати глава и промърмори:

— Нищо.

— Така че това, което искам да кажа, е, че лентата трае само около минута — каза Пап. — Трябва да гледате внимателно. Готови ли сте?

„Не“ — помисли Кевин.

— Мисля, че да — каза господин Деливън. Той все още се опитваше гласът му да звучи сърдито и раздразнено, но Кевин беше сигурен, че въпреки желанието му му става интересно.

— Добре — каза Пап Мерил и натисна копчето за пускане.

Кевин продължаваше да си повтаря, че е глупаво да се чувства изплашен. Казваше си го, но това не му помагаше ни най-малко.

Знаеше какво ще види, защото и той, и Мег бяха забелязали, че „Слънце“-то правеше и нещо друго освен да възпроизвежда един и същ образ отново и отново — като обикновен копирен апарат — не им трябваше много, за да разберат, че всяка следваща снимка показва движение.

— Виж — беше казала Мег. — Кучето се движи!

Вместо да ѝ отговори с една от приятелските, но отегчени мъдрости, които обикновено пазеше за сестра си, Кевин беше казал:

— Наистина, така изглежда... но не може да се каже със сигурност, Мег.

— Може — каза тя. Бяха в неговата стая и той навъсено гледаше апарата. Беше седнал върху бюрото си, на което, бутнати настрани, бяха новите му учебници, които смяташе да подвързва. Мег беше огънала гъвкавото рамо на настолната му лампа, така че тя да хвърля ярък кръг светлина в средата на бюрото. Тя премести апарата настрана и сложи първата снимка — тази с петното от торта върху нея — в центъра на светлината. — Брой стълбовете на оградата между задницата на кучето и дясната страна на снимката.

— Не стълбове, а колове. — Той ги преброи. Виждаше четири и част от петия, въпреки че мършавите задни крака на кучето почти го закриваха.

— Сега виж тази.

Тя сложи пред него четвъртата снимка. Сега се виждаше *целият* пети кол и част от шестия. Така че той знаеше — или смяташе — че ще види смесица от много стар анимационен филм и една от онези „книжки за прелистване“, които правеше в училище, когато не знаеше къде да дене ръцете си.

Наистина последните двайсет и пет секунди от лентата бяха такива, въпреки че, помисли си Кевин, картинките, които беше рисувал той във втори клас, бяха наистина по-добри... възприемането на действието на боксьора, който вдигаше и сваляше ръцете си, беше по-гладко. В последните двайсет и пет секунди на видеолентата действието се движеше накъсано и на тласъци, така че в сравнение с него старите филми за полицаите от Кийстоун изглеждаха като чудо на съвременната филмова техника.

Все пак ключовата дума беше *действие* и тя ги беше омагьосала всички — дори Пап. Изгледаха минутата филм три пъти, без да кажат нито дума. Не се чуваше нищо друго освен дишането им: бързото и гладко през нос на Кевин, по-дълбокото на баща му, влажното хриптене на Пап през тесния му гръден кош.

А първите трийсетина секунди...

Той очакваше действие, предполагаше, че ще има — в блокчето му имаше действие, както имаше действие и в анимационните филми в събота сутрин, които бяха просто по-усложнен вариант на блокчето, но това, което не беше очаквал, беше, че първите трийсет секунди на лентата не бяха като гледането на страниците, които бързо преминават под палеца ти, не бяха дори като примитивно анимационно филмче. Първите трийсет секунди (по-точно, двајсет и осем) — неговите единични снимки — странно приличаха на истински филм. Не на холивудски филм, разбира се, дори не на някой от евтините филми на ужасите, които Мег понякога го тормозеше да взима под наем за техния видеомагнетофон, когато майка им и баща им излизаха вечер; бяха по-скоро като парче от домашен филм, направен от някой, който току-що е получил осеммилиметрова камера и все още не знае добре как да си служи с нея.

През тези първи двајсет и осем секунди черното, куче с неопределена порода ходеше на едва доловими тласъци покрай оградата, от която се виждаха пет, шест, седем кола — то дори спираше втори път край един от тях, за да го подуши, очевидно за да прочете още една от онези кучешки телеграми. После продължаваше с глава, наведена към оградата и със задница към апарата. А в средата на първата част Кевин забеляза още нещо, което не беше виждал преди: фотографът очевидно беше движил апарата си, за да запази кучето в кадър. Ако той (или тя) не беше направил това, кучето просто щеше да излезе извън снимката и на нея щеше да остане само оградата. Коловете в десния край на първите две или три снимки изчезваха отвъд дясната граница на снимката, а от лявата страна се появяваха нови колове. Виждаше се, че са нови, защото върхът на единия от двата най-десни кола беше отчупен. Сега той вече не беше в кадър.

Кучето отново започна да души... и после вдигна глава. Здравото му ухо се изправи; онова, което лежеше безформено и отпуснато — последица от някакъв отдавнашен бой, се опита да направи същото. Нямаше звук, но Кевин почувства с неоспорима увереност, че кучето започва да ръмжи. Кучето усещаше нещо или някого. Какво или кого?

Кевин погледна сянката, на която отначало не бяха обърнали внимание, която бяха помислили за сянка на клон или може би на телефонен стълб и разбра.

Главата на кучето започна да се обръща... и точно тогава започна втората част на този странен „филм“ — трийсет секунди накъсано и подскачащо действие, от което те заболява главата и в очните ти ябълки почват да парят. Пап е имал предчувствие, помисли си Кевин, или може би дори е чел за неща като това. Както и да е, това беше доказано и беше твърде очевидно, за да се нуждае от отбелязване. Когато снимките се приближиха плътно една до друга, дори точно една след друга, действието ма „филма“ протичаше почти гладко. Не съвсем, но почти. Но когато времето между фотографиите беше по-голямо, това, което гледаха, ставаше дразнещо за очите, защото те искаха да видят или игрален филм, или поредица от неподвижни снимки, а виждаха и двете, и нито едното.

Времето течеше и в този плосък полароиден свят. Не със същата скорост, както течеше в този

(реален?)

свят, защото слънцето вече трябваше да е изгряло (или залязло) повече от три пъти и това, което щеше да прави кучето, щеше да е направено (ако въобще то *имаше* да прави нещо), а ако не, то просто щеше да си отиде и щеше да остане само неподвижната и като че ли вечна разрушена ограда от колове, която да охранява неподвижната морава, но то *течеше*.

Главата на кучето се завърташе, за да се обърне към фотографа — собственик на сянката, както глава на куче, хванато на каишка — в един миг лицето и дори формата на главата бяха скрити от клатещото се ухо; после се виждаше едно черно-кафяво око, заобиколено от кръгъл и някак си мръсен белтък, който навяваше на Кевин мисълта за развалено яйце; после се виждаше половината муцуна с леко сбърчени устни, като че ли кучето се готвеше да започне да лае или ръмжи; последно от всичко се виждаше три четвърти от муцуната, която по някакъв начин беше по-ужасна, отколкото се полагаше на муцуна на обикновено куче дори и на зло. Белите петънца около нея показваха, че то вече не е младо. В самия край на лентата се виждаше, че устните на кучето наистина се дръпват назад. Имаше и отблясък на нещо бяло, което Кевин помисли за зъб. Не го беше видял до третото пускане. Окото приковаваше погледа му. Беше око на убиец. Това куче без порода почти крещеше неистово. И беше безименно — той знаеше и това. Знаеше без всякакво съмнение, че никакъв полароиден мъж, нито

полароидна жена, нито полароидно дете не бяха дали име на това полароидно куче — то беше улично, родено улично, израснало улично, остаряло и станало зло улично — възплъщение на всички кучета, които някога са ходили по земята — безименни и бездомни, убиващи пилета, ядящи боклук от кофите, които отдавна са се научили да прекатурват, спящи в каналите и под верандите на изоставени къщи. Техните умове не са силни, но инстинктите им са остри и горещи. То...

Когато Пап Мерил заговори, Кевин така дълбоко и внезапно се сепна от мислите си, че за малко не изкрещя.

— Човекът, който е направил тези снимки — каза той. — Ако е бил човек, искам да кажа. Какво смятате, че е станало с него!

С помощта на дистанционното управление Пап беше спрял лентата на последната снимка. По снимката преминаваше ивица от смущение. На Кевин му се искаше тя да мине през окото на кучето, но ивицата беше малко по-долу. Окото гледаше право в тях — смъртоносно, някак глупашки убийствено — не, не глупашки, не съвсем, и това го правеше не просто плашещо, а ужасяващо — и никой всъщност не отговори на въпроса на Пап. Не бяха нужни повече снимки, за да се разбере какво ще стане по-нататък. Кучето може би беше чуло нещо — разбира се, че беше, и Кевин знаеше какво. Беше чуло този мляскащ лек вой.

Следващите снимки биха показали, че то продължава да се обръща и продължава да запълва кадъра все повече и повече, докато остане да се вижда само куче — нито запусната неравна морава, нито тротоар, нито сянка. Само кучето.

Кое то смяташе да атакува.

Кое то смяташе да убива, ако може.

Сухият глас на Кевин сякаш излизаше от гърлото на друг човек.

— Май не му харесва, че го снимат — каза той. Краткият смях на Пап прозвуча, сякаш счупиха сноп съчки за подпалки о коляно.

— Пренавийте я — каза господин Деливън.

— Искате да я видите цялата отново? — попита Пап.

— Не — само последните десетина секунди.

Пап върна касетата с дистанционното управление, после я пусна отново. Кучето обърна глава — на тласъци, като робот, който е стар и се разваля, но все още е опасен, и Кевин искаше да им каже: „Спрете веднага. Просто спрете. Просто спрете и да счупим апарата.“ Защото

имаше и още нещо, нали? Нещо, за което не искаше да мисли, но скоро щеше да му се наложи — иска или не иска, — чувстваше как то цепа мозъка му като широкия гръб на кит.

— Още веднъж — каза господин Деливън. — Този път кадър по кадър. Можете ли да го направите?

— Тъхъ — каза Пап. — Тази проклета машина прави всичко, само дето не пере.

Този път по един кадър, по една снимка. Сега не беше като робот — не точно, по-скоро като някакъв странен часовник — нещо, което приличаше на екземплярите на Пап долу в магазина. Друс. Друс. Навеждане на глава. Скоро пред тях щеше да се изправи това безмилостно, почти идиотско око.

— Какво е това? — попита господин Деливън.

— Какво е кое? — попита Пап, като че ли не знаеше, че това е нещото, за което момчето беше искало да говорят онзи ден, това нещо, за което беше убеден, че е накарало момчето да иска да разбият апарата веднъж и завинаги.

— Под врата му — каза господин Деливън и посочи. — То не носи нашийник или марка, но около врата му има нещо на конец или на тънко въже.

— Не знам — каза невъзмутимо Пап. — Може би момчето ви знае. Младите имат по-остри очи от старите хора.

Господин Деливън се обърна към Кевин.

— Можеш ли да разбереш?

— Аз... — Кевин се запъна. — Наистина е малко.

Мислите му се върнаха към това, което беше казал баща му, когато излизаха от къщи. „Ако тя не те попита, няма нужда да й казваш... Просто това е начинът, по който се правят нещата в света на възрастните.“ Сега той просто беше попитал Кевин дали може да разбере какво е онова нещо под врата на кучето. Кевин всъщност не беше отговорил на този въпрос — беше казал нещо съвсем друго. „Наистина е малко.“

Така и беше. Факт беше, че въпреки това той знаеше какво е то...

Как го беше нарекъл баща му? Плъзгане по ръба на лъжата?

И той всъщност *не можеше* да го види. *Не можеше*. Въпреки това знаеше. Очите му само предполагаха — но сърцето му разбираше.

Просто както сърцето му беше разбрало, че, ако е прав, апаратът трябва да бъде унищожен. *Трябва.*

В този миг Пап Мерил изведнъж беше осенен от вдъхновение. Той стана и изключи телевизора.

— Снимките са долу. Донесох ги заедно с видеолентата. Аз съм разглеждал това нещо и под лупа, но все още не мога да кажа... но то наистина изглежда познато, Господ да ме убие! Само да взема снимките и лупата.

— Ще дойдем с вас — каза Кевин, а това беше последното нещо на света, което искаше Пап, но тогава се намеси Деливън, Бог да го благослови, и каза, че след като разгледат последните две снимки под лупа, той би искал отново да види филма.

— Само за минута — каза Пап и излезе живо като птичка, която прелита от клон на клон на ябълково дърво, преди някой от тях да успее да протестира, ако някой от тях смяташе да го направи.

Кевин нямаше такова намерение. Онази мисъл най-сетне беше навлязла с чудовищния си гръб в мозъка му и независимо дали това му харесваше, трябваше да я приеме.

Тя беше проста, както е прост гръбът на кит — поне за окото на човек, чиято професия не е да изучава китове — и същевременно беше колосална.

Не беше мисъл, а проста увереност. Имаше връзка с онази странна плоскост, която винаги имат снимките от полароид, с начина, по който те показват нещата само в две измерения, въпреки че това се отнася за всички видове снимки, само че другите снимки изглеждат, като че ли поне *предполагат* трето измерение, дори и тези, които са снети с прост „Кодак 110“.

Всъщност нещата на *неговите* снимки — снимките, показващи неща, които той никога не беше виждал нито през визьора на „Слънце“-то, нито някъде другаде, изглеждаха по същия начин — плоски, непоносимо двумерни.

С изключение на кучето.

Кучето не беше *плоско*. Кучето не беше *безизразно* — нещо, което можеш да разпознаеш, но което няма емоционално въздействие. Кучето не само като че ли *предполагаше* три измерения, но наистина ги *имаше* — така, както холограмата като че ли наистина има три

измерения, или някой от онези триизмерни филми, за които трябва да си сложиш специални очила, за да не виждаш двойни образи.

„Това не е полароидно куче — помисли си Кевин — и то не принадлежи на света, в който полароидите правят снимки. Това е лудост, знам, че е така, но знам също и че е истина. Какво означава това? Защо моят апарат му прави снимки отново и отново... и кой полароиден мъж или полароидна жена го снима? Дали той или тя въобще го вижда? Ако това е триизмерно куче в двуизмерен свят, може би той или тя не го вижда... не може да го види. Казват, че за нас времето е четвъртото измерение и ние знаем, че го има, но не можем да го видим. Не можем дори да почувстваме как минава, въпреки че понякога, особено когато ни е скучно, май че ни изглежда, че го чувстваме.“

Но ако се замислиш по-добре, всичко това може би нямаше никакво значение и във всеки случай тези въпроси бяха прекалено трудни за него. Имаше други въпроси, които изглеждаха по-важни — жизнени въпроси, може би дори смъртоносни.

Например защо кучето беше в *неговия* апарат.

Искаше ли нещо от *него* или просто от когото и да е? Отначало той си беше помислил, че отговорът е „от когото и да е“ и че който и да е би послужил за това, защото всеки можеше да го снима и движението с всеки път напредваше. Но онова нещо около врата му, което не беше нашийник... което имаше нещо общо с него, Кевин Деливън, и с никого друго. Искаше ли то да му направи нещо? Ако отговорът на *този* въпрос беше „да“, то останалите няхаха значение, защото беше дяволски очевидно какво искаше да направи кучето. То се съдържаше в мрачното му око, в ръмженето, което се виждаше, че тъкмо започваше. Помисли си, че то искаше две неща.

Първо да избяга.

После да убива.

„Там има човек с фотоапарат, който може би дори не вижда това куче — помисли си Кевин, — а ако фотографът не може да види кучето, може би и кучето не може да види фотографа, така че фотографът е в безопасност. Но ако кучето наистина е триизмерно, може би то вижда — може би вижда кой използва моя апарат. Може би все пак това не съм аз или не съм точно аз — може би неговата цел е този, който използва апарата.“

И все пак — онова нещо беше на врата му. Какво да каже за това?

Той помисли за тъмните очи на помияра — само една злобна искра ги разделяше от глупостта. Един Бог само знаеше как това куче беше влязло в този полароиден свят, но когато беше направена снимката, то можеше да вижда *навън* и искаше да *излезе навън*, и в сърцето си Кевин вярваше, че първото нещо, което то иска, е да го убие — нещото, което носеше на врата си, *казваше*, че първото нещо, което то иска, е да го убие, *огласяваше*, че първото нещо, което то иска, е да го убие първо, а след това?

Какво пък, след Кевин и всеки друг ще свърши работа.

Абсолютно всеки.

Това някак приличаше на още една игра, която си играл, когато си бил малко дете, нали? Беше като „великанска крачка“. Кучето се е разхождало покрай оградата. Кучето е чуло полароида — мляскащия лек вой. То се е обърнало и е видяло... какво? Собствения си свят или вселена? Свят или вселена, която толкова *прилича* на неговата собствена, че то е видяло или усетило, че може или поне би могло да живее и ловува тук? Нямаше значение. Сега, всеки път, когато някой му правеше снимка, кучето идваше по-близко. То щеше да се приближава все повече, докато... е, докато какво? Докато някак си се провере?

— Това е глупаво — промърмори той. — Никога не би се провряло.

— Какво? — попита баща, му, сепнат от собствените си размишления.

— Нищо — каза Кевин. — Просто си говорех сам...

Тогава, отдолу, приглушено, но разбираемо те чуха как Пап Мерил вика със смесица от ужас, раздразнение и изненада:

— Изсрах се на метеното! *По дяволите!*

Кевин и баща му се спогледаха изненадани.

— Да отидем да видим какво се е случило — каза баща му и стана. — Надявам се да не е паднал и да си е счупил ръката или нещо такова. Искам да кажа, част от мен се надява да е така, но... нали разбираш.

Кевин си помисли: „А ако е правил снимки? А ако онова куче е долу?“

В гласа на стареца не беше прозвучал страх и, разбира се, на практика не беше възможно куче, което изглежда като средна по големина немска овчарка, да успее да излезе през апарат с размерите на „Слънце 660“ или от някоя от снимките, направени с него. Със същия успех можеше да се прекара камила през иглено ухо.

И все пак, докато следваше баща си по стълбите към мрачния панаир долу, той почувства страх и за двамата — за тримата.

Докато слизаше по стълбите, Пап Мерил беше щастлив като мида при силен прилив.

Той се беше приготвил, ако му се наложи, да направи смяната пред очите им. Можеше да възникне проблем, ако беше само момчето, което едва след година щеше да започне да мисли, че знае всичко, но таткото на момчето — о, да се измами този приятен човек нямаше да бъде по-трудно, отколкото да откраднеш биберон от бебе. Беше ли разказал той на момчето за кашата, която бе забъркал едно време? По начина, по който момчето го гледаше — нов, внимателен начин — Пап съдеше, че вероятно му беше разказал. И какво друго беше казал бащата на сина си? Е, ще видим. „Разрешава ли ти да му викаш Пап? Това означава, че планира да те изиграе.“ Това първо. „Той е змия, скрита в тревата, синко.“ Това второ. И, разбира се, накрая имаше и награда: „Остави ме аз да говоря, момче. Аз го познавам по-добре от тебе. Само ме остави да се оправя с всичко сам.“ Хора като Деливън бяха за Пап Мерил това, което за някои хора беше едно голямо хубаво блюдо с пържено пиле — меко, вкусно, сочно и само се отделя от костите. Някога самият Деливън беше бил малко повече от дете и никога нямаше да разбере, че не Пап беше сложил пръста му там, където скърца вратата, а той сам. Този човек можеше да отиде при жена си и тя щеше да поизстиска старата си побъркана леля, която беше тъпкана със стодоларови банкноти, и Деливън щеше да бъде в немилост за известно време, но после тя щеше да му прости. Той не само не беше видял нещата така — въобще не ги беше видял. И сега само заради идиотското време, което идваше и си отиваше без никаква помощ от никого, той си мислеше, че знае всичко, което има да се знае за Реджиналд Марион Мерил.

Кое то беше точно това, което искаше Пап.

Ами да, можеше да размени единия апарат с другия направо пред бащата и Деливън никога нямаше да види нищо — толкова беше

сигурен, че познава стария Пап.

Но така беше по-добре.

Човек никога не си определя среща с късмета — той има навик просто да не идва, когато хората най-много се нуждаят от него. Но ако ти се изпречи на пътя сам... е, разумно е да пуснеш всичко, което държиш, и да се погрижиш за него — да го нахраниш и напоиш, колкото можеш по-обилно. Късметът винаги се отплаща, ако се отнасяш добре с него.

И така, той бързо отиде до работната маса, наведе се и извади отдолу полароида „Слънце“ със счупения обектив. Сложи го на масата, извади халка с ключове от джоба си (след като бързо погледна през рамо, за да се увери, че никой от двамата не е решил все пак да слезе) и избра малък ключ, с който се отваряше заключеното чекмедже, което заемаше цялата лява страна на масата. В това дълбоко чекмедже имаше известен брой златни жълтици, албум с марки, в който най-малко ценната имаше цена шестстотин долара според последния каталог за марки „Скот“; колекция от монети, която струваше приблизително деветнайсет хиляди долара, две дузини лъскави снимки на жена с притворени очи, която имаше полова среща, с шотландско пони, банкноти на сума малко над две хиляди долара.

Парите, които той съхраняваше в най-различни тенекиени кутии, бяха пари от върнати заеми. Джон Деливън би разпознал банкнотите. Всичките бяха смачкани десетачки.

Пап прибра апарата „Слънце 660“ на Кевин и върна халката с ключове обратно в джоба си. После бутна апарата със счупения обектив от ръба на работната маса (отново) и извика достатъчно високо, за да могат да го чуят:

— Изсрах се на метеното! *По дяволите!*

После изобрази на лицето си съответния израз на ужас и разочарование и ги изчака да дотичат, за да видят какво се е случило.

— Пап? — извика Кевин. — Господин Мерил? Добре ли сте?

— Ъхъ — каза той. — Не си ударих нищо освен проклетата гордост? Този апарат сигурно има просто лош късмет. Наведох се да отворя чекмеджето с инструментите, искам да кажа, и съборих тази проклетия право на пода. Само че смятам, че този път не му се е разминало. Не знам дали трябва да кажа, че съжалявам, или не. Искам да кажа, нали смяташе да...

Той подаде с извинение апарата на Кевин, който го взе, погледна счупения обектив и разцепената пластмаса на корпуса до него.

— Не, няма нищо — каза му Кевин, докато въртеше апарата в ръцете си — но не го държеше по същия предпазлив, колеблив начин, както правеше преди — като че ли апаратът не беше направен от пластмаса, а от някакъв експлозив. — Така или иначе смятах да го строша.

— Мисля, че съм ти спестил грижите.

— Бих се почувствал по-добре... — започна Кевин.

— Ъхъ, ъхъ. Точно същото чувствам за мишките. Смейте се, ако искате, но когато хвана някоя в капан и тя е мъртва, аз все пак я удрия с метлата. Само за да съм сигурен, искам да кажа.

Кевин леко се усмихна, после погледна към баща си.

— Той каза, че там отзад има дръвник, татко...

— В бараката имам и много добър чук, ако някой не го е взел.

— Имаш ли нещо против, татко?

— Апаратът си е твой, Кев — каза Деливън. Той хвърли поглед, пълен с недоверие, към Пап, но това беше поглед, който казваше, че той не вярва на Пап по общи съображения, а не по някаква конкретна причина. — Щом това ще те накара да се чувстваш по-добре, мисля, че решението ти е правилно.

— Добре — каза Кевин. Той почувства как от раменете му пада огромна тежест — не, тежестта беше паднала от *сърцето* му. Със счупен обектив апаратът сигурно беше безполезен... но той нямаше да се почувства наистина спокоен, докато не го видеше на, части около дръвника на Пап. Завъртя го в ръцете си, отпред-назад и отзад-напред, развеселен и удивен от това колко му харесва начинът, по който изглеждаше счупеният апарат.

— Мисля, че ви дължа стойността на апарата, Деливън — каза Пап, знаейки точно как ще отговори бащата.

— Не — каза Деливън. — Да го смачкаме и да забравим, че цялото това идиотско нещо някога се е случвало. — Той направи пауза. — Почти забравих — щяхме да погледнем онези последни снимки под лупата ви. Искях да видя дали мога да разбера какво е това нещо, което носи кучето. Все още ми се струва, че ми е познато.

— Можем да направим това й след като се отървем от апарата, нали? — попита Кевин. — Нали, татко?

— Разбира се.

— И после — каза Пап — може би няма да е толкова лоша идея да изгорим и самите снимки. Може да го направите направо в печката ми.

— Мисля, че това е чудесна идея — каза Кевин. — Как мислиш, татко?

— Мисля, че госпожа Мерил не е отгледала глупаци — каза баща му.

— Е — каза Пап и се усмихна загадъчно зад пластовете издигащ се синкав дим, — ние бяхме пет деца, нали разбирате.

Когато Кевин и баща му бяха тръгнали към „Рогът на изобилюето“, денят беше яркосин — чудесен есенен ден. Сега беше четири и половина, небето беше почти цялото покрито с облаци и изглеждаше, че може да завали още преди мръкване. Първият истински есенен студ докосна ръцете на Кевин. Щяха да се зачервят, ако останеше дълго навън, но той нямаше такива планове. Майка му щеше да се прибере след половин час и той вече се чудеше какво би казала, когато види, че баща му е с него и какво би казал баща му. Но това беше после.

Кевин сложи „Слънце“-то върху дръвника в малкия заден двор и Пап Мерил му подаде бойния чук. Дръжката му беше изгладена от употреба. Главата му беше ръждясала, като че ли някой го беше оставял безгрижно на дъжда — не веднъж или два пъти, а цели седмици и месеци. Все пак щеше да свърши добра работа. Кевин не се съмняваше. Полароидът, със счупен обектив и напукан корпус, изглеждаше крехък и беззащитен върху насечената, набраздена и нацепена повърхност на дръвника, върху който човек очаква да види парче ясен или клен, което чака да бъде разцепено на две.

Кевин хвана гладката дръжка и я стисна здраво.

— Сигурен ли си, сине? — попита господин Деливън.

— Да.

— Добре — бащата на Кевин погледна часовника си. — Направи го тогава.

Пап стоеше отстрани с лула, стисната между проядените си зъби, с ръце в джобовете. Той поглеждаше лукаво момчето, мъжа и после пак момчето, но не каза нищо.

Кевин вдигна бойния чук и внезапно изненадан от своя гняв към апарата, за който даже не подозираше, го стовари с всичката сила, която успя да събере.

„Твърде силно — помисли си той. — Няма да улучиш, гледай поне да не удариш собствения си крак, а онова да си остане там — най-обикновено парче куха пластмаса, която и малко момче може да смаже с половин сила, а дори и да имаш късмет да не улучиш крака си, Пап ще те гледа. Няма да каже нищо — няма да има нужда. Достатъчен ще бъде и начинът, по който те погледне.“

Помисли си също: „Няма значение дали ще го улуча, или не. Това е магия, някакъв магически апарат и ти *не можеш* да го счупиш. Дори и ако го улучиш с чука точно по средата, той просто ще отскочи от него като куршумите от гърдите на Супермен.“

Но нямаше време, за да помисли всичките тези неща, защото чукът попадна точно върху апарата. Кевин наистина *беше* замахнал твърде много, за да може дори и малко да управлява чука, но имаше късмет. И бойният чук не отскочи обратно, не удари Кевин между очите и не го уби като в последния щрих от разказ на ужасите.

„Слънце“-то не се счупи — по-скоро се взриви. Навсякъде се разлетя черна пластмаса. Дълъг правоъгълник с блестящ черен квадрат в единия край — снимка, която никога нямаше да бъде направена, както предположи Кевин — политна към голата земя до дръвника и остана там, с лицето надолу.

За миг тишината беше толкова пълна, че се чуваха не само колите по главната улица, но и децата, които играеха на въже половин квартал по-далече на паркинга зад магазина на Уордъл, който беше фалирал преди две години и оттогава стоеше празен.

— Е, това е всичко — каза Пап. — Ти размаха чука като Пол Бъниан^[1], Кевин! Бях сигурен, че ще го направиш. — После продължи, този път към господин Деливън, който събираше счупените парчета пластмаса внимателно като човек, който събира парчета от чаша, която случайно е съборил на пода и тя се е счупила. — Няма нужда да го правите. Има едно момче, което идва и почиства двора всяка седмица или през седмица. Добро момче е, да го поживи Господ!

— Тогава може да вземем лупата ви и да разгледаме онези снимки — каза господин Деливън и стана. Пусна няколкото парчета

пластмаса, които беше събрал, в една ръждясала пещ за горене на смет, която стоеше наблизно, и после изтупа ръцете си.

— Съгласен съм — каза Пап.

— И после да ги изгорим — напомни Кевин. — Не забравяйте.

— Не съм забравил — каза Пап. — Ще се почувствам по-добре, ако и тях ги няма.

— Боже — възкликна Джон Деливън. Беше се навел над работната маса и разглеждаше през осветената лупа предпоследната снимка. Беше една от онези, на които предметът на врата на кучето се виждаше най-ясно; на последната снимка предметът отново се беше завъртял в другата посока. — Кевин, погледни го и ми кажи дали е това, което си мисля, че е.

Кевин взе лупата и погледна. Той знаеше, разбира се, но все пак не го разгледа само формално. Със същото очарование Клайд Томбо^[2] трябва да е разглеждал истинска снимка на планетата Плутон. Томбо е знаел, че тя е там — пресмятанията, които са показвали едни и същи изкривявания в орбитите на Нептун и Уран са направили Плутон не само възможност, но и необходимост. И все пак да *знаеш*, че едно нещо е там, дори да *знаеш*, *какво е то...* това не намалява очарованието действително да го *видиш* за пръв път.

Той отпусна пръст от копчето на лампичката и върна лупата на Пап.

— Да — каза той. — То е, каквото мислиш. — Гласът му беше толкова плосък... толкова плосък, колкото нещата в онзи полароиден свят, смяташе той, и изпита желание да се засмее. Запази звука в себе си — не защото нямаше да е уместно да се засмее (макар че той смяташе, че ще е неуместно), а защото звукът щеше да излезе... е... плосък.

Пап почака и когато му стана ясно, че ще им трябва подканяне, каза:

— Е, не ме карайте да подскачам от нетърпение, де! Какво е то, по дяволите?

Преди Кевин беше изпитал нежелание да му каже, изпитваше нежелание и сега. Нямаше причина за това, но...

„Стига си бил толкова дяволски упорит! Той ти помогна, когато имаше нужда от помощ, без значение как изкарва парите си. Кажи му и

изгори снимките, и да се махаме оттук, преди всички тези часовници да са започнали да бият пет.“

Да. Ако трябваше да присъства и на *това*, той мислеше, че това ще бъде последният удар — щеше да полудее напълно и можеха да го закарат в лудницата, бълнуващ за полароидни светове и фотоапарати, които правят винаги една и съща снимка, но не съвсем.

— Фотоапаратът полароид беше подарък за рождения ден — чу той себе си да казва със същия сух глас. — Това, което то носи на врата си, е друг подарък.

Пап бавно вдигна очилата си на плешивата си глава и се втренчи в Кевин.

— Мисля, че не те разбирам, синко.

— Аз имам една леля — каза Кевин. — Всъщност тя е леля на майка ми, но не трябва да ѝ викам „бабо“, защото тя казва, че това я карало да се чувства стара. Леля Хилда. Както и да е, съпругът на леля Хилда ѝ е оставил много пари — майка ми казва, че тя има над един милион долара — но е стисната.

Той спря и остави на баща си възможност да протестира, но баща му само кисело се усмихна и кимна. Пап Мерил, който знаеше *всичко* за ситуацията (всъщност в Касъл Рок и околността нямаше много неща, за които Пап да не знае поне нещо), просто запази спокойствие и изчака момчето да продължи да обяснява.

— Тя идва да прекара Коледа на всеки три години и това като че ли е единственият път, когато ходим на църква, защото *тя* ходи на църква. Когато идва леля Хилда, ядем много брюкселско зеле. Никой от нас не го харесва, а сестра ми едва не повръща от него, но леля Хилда *много* обича брюкселско зеле и го ядем. В списъка от книги за лятно четене има една книга — „Големите надежди“, и в нея има една дама, която е точно като леля Хилда. На нея много ѝ харесва да подрънква с парите си пред роднините си. Името ѝ е госпожица Хавишам и когато госпожица Хавишам каже „жаба“, хората подскачат. И ние подскачаме, а сигурно и останалата част от фамилията.

— О, в сравнение с чичо ти Ранди майка ти е направо стеснителна — неочаквано каза господин Деливън. Кевин си помисли, че татко му иска това да прозвучи някак цинично-забавно, но излезе нещо, пълно с дълбока горчивина. — Когато леля Хилда каже „жаба“ в къщата на Ранди, всички до един пробиват с глави покрива.

— Както и да е — каза Кевин на Пап, — всяка година тя ми изпраща за рождения ден едно и също нещо. Искам да кажа, всеки път е различно, но всъщност е едно и също.

— Какво е това, което ти изпраща, момче?

— Вратовръзка шнурче — каза Кевин. — Като тези, които носят оркестрантите в старите кънтри-състави. Всяка година тя има по нещо различно на закопчалката, но винаги е такава вратовръзка.

Пап извади лупата и се наведе над снимката.

— Гръм да ме поразят! — каза той и се изправи. — Вратовръзка шнурче! Значи това било! Как не можах да го позная!

— Сигурно защото това не е нещо, което едно куче носи на врата си — каза Кевин със същия дървен глас. Те бяха тук само от около четирийсет и пет минути, но той се чувстваше, сякаш е остарял с още петнайсет години. „Най-важното е — отново и отново повтаряше мозъкът му, — че апарата го няма. Останали са само парчета. И цялото кралско войнство, и всички хора, които правят фотоапарати във фабриката за полароиди в Шенектади не могат да го сглобят отново.“

Да, и трябваше да благодари на Бога. Защото това беше краят. Що се отнасяше до Кевин, ако той отново се срещнеше със *свръхестественото*, преди да стане на осемдесет години, това щеше да е твърде скоро за него.

— Освен това тя е много малка — отбеляза господин Деливън. — Аз присъствах, когато Кевин я извади от кутията и всички знаехме какво е. Единствената загадка беше каква щеше да бъде закопчалката тази година. Все си правехме шеги за това.

— А какво *има* на закопчалката? — попита Пап и отново се възря във фотографията... или поне се вторачи в нея. Кевин би се заклел пред всеки съд в страната, че да се взреш в снимка от полароид не е възможно.

— Птичка — каза Кевин. — Сигурен съм, че е кълвач. И кучето на снимката носи точно това на врата си. Вратовръзка шнурче с кълвач на закопчалката.

— Господи! — каза Пап. По свой собствен начин той беше един от най-добрите актьори на света, но нямаше никаква нужда да симулира изненадата, която изпита сега.

Господин Деливън рязко събра накуп всички снимки.

— Да хвърлим всички тези проклети неща в печката — каза той.

Когато Кевин и баща му се прибраха вкъщи, беше пет и десет и започваше да ръми. Двегодишната Тойота на госпожа Деливън не беше в двора, но тя се беше прибирала и пак беше излязла. На кухненската маса имаше бележка, закрепена между солта и пипера. Когато Кевин я разгъна, от нея изпадна десетдоларова банкнота.

МИЛИ КЕВИН,

На бриджа Джейн Дойън ме покани да отидем с Мег и да вечеряме с нея в „Бонанса“, докато съпругът ѝ е в командировка в Питсбърг и ѝ е скучно сама вкъщи. Аз ѝ казах, че ще се радвам. Особено Мег. Знаеш колко обича да се чувства „едно от момичетата“! Надявам се, че нямаш нищо против да ядеш в „самотно великолепие“. Защо не си поръчаш пица и нещо за пиене, а когато баща ти се прибере, той също ще си поръча нещо. Той не обича претоплена пица и знаеш, че ще иска две-три бири.

Обичам те

Мама

Те се спогледаха и си казаха: „Е, това е нещо, за което не трябва да се тревожим“, без да го казват на глас. Явно нито тя, нито Мег бяха забелязали, че колата на господин Деливън си стои в гаража.

— Искаш ли аз да... — започна Кевин, но нямаше нужда да довършва, защото баща му го прекъсна:

— Да. Провери. Веднага.

Кевин се затича, вземайки стъпалата по две, и влезе в стаята си. Той имаше бюро и чин. Долното чекмедже на чина беше пълно с предмети, които Кевин наричаше просто „неща“ — предмети, които нямаше да е редно да изхвърли, въпреки че на практика нямаше да ги използва. Там беше джобният часовник на дядо му — тежък, кръгъл, великолепен... и толкова ръждясал, че часовникарят в Люистън, при когото го бяха занесли с майка му само да го види, поклати глава и го

сложи обратно на щанда. Имаше два чифта копчета за ръкавели и две единични копчета, вложка от „Пентхаус“, книга с меки корици, наречена „Шеги на едро“, и уокмен „Сони“, който по някаква причина беше придобил навика да яде лентата от касетите, които трябваше да свирят в него. Това бяха просто неща и толкова. Нямаше друга дума, с която да ги нарече.

Част от нещата, разбира се, бяха и тринайсетте връзки шнурчета, които му беше изпращала леля Хилда за последните му тринайсет рождени дни.

Той ги извади една по една, преброи ги, стигна до дванайсет вместо до тринайсет, отново прерови чекмеджето и ги преброи отново. Все още бяха дванайсет.

— Няма ли я?

Кевин, който беше клекнал, извика и скочи на крака.

— Съжалявам — каза господин Деливън от вратата. — Тъпо беше.

— Няма нищо — каза Кевин. За миг се зачуди колко ли бързо може да бие сърцето на човек, преди въпросният човек да пукне от страх. — Просто съм... настръхнал. Глупаво е.

— Не е глупаво. — Баща му го погледна спокойно. — Когато видях онази лента, толкова се уплаших, че щях да захая ръката си толкова дълбоко, че да стигна стомаха си.

Кевин го погледна с благодарност.

— Няма я, нали? — каза господин Деливън. — Тази с кълвача или каквото, по дяволите, трябва да изобразява?

— Не. Няма я.

— Апаратът в чекмеджето ли беше?

Кевин бавно кимна с глава.

— Пап — господин Мерил — каза да го оставя там, където си стои. Това беше част от разписанието, което беше съставил.

Нещо бързо премина през ума му и изчезна.

— Така че аз го сложих вътре.

— Гледай ти — каза тихо господин Деливън.

— Да.

Те се спогледаха един друг в здрача и после изведнъж Кевин се усмихна. Усмивката му беше като слънце, което пробива облаците.

— Какво?

— Спомних си какво почувствах — каза Кевин. — Замахнах с онзи чук с такава сила...

Господин Деливън също започна да се усмихва.

— Помислих, че ще ти се откъснат...

— ...и когато го ударих, какъв звук ХРЯС! издаде...

— ...разлетя се на всички страни...

— БУМ! — завърши Кевин. — Няма го!

Те се засмяха заедно в стаята на Кевин и Кевин усети, че почти — *почти* — се радва, че всичко това се е случило. Чувството на облекчение беше неизразимо и все пак толкова ясно, колкото и усещането, когато — било по щастлива случайност, било воден от някакво чувство, някой намери онази сърбяща точка на гърба на другия, която той не може сам да почеше, улучи я точно, за секунда предизвика само с докосването си чудновато по-лошо усещане, натискането на пръстите... и после, о, благословено облекчение!

Точно такава беше усещането баща му да знае за апарата.

— Няма го — каза Кевин. — Нали?

— Точно както я нямаше Хирошима, когато „Енола Гей“ пусна атомната бомба върху нея — отговори господин Деливън и после добави: — Направена на пух и прах, искам да кажа.

Кевин зяпна към баща си и после избухна в безпомощен гръмогласен смях — почти крясък. Баща му се присъедини към него. След малко си поръчаха гарнирана пица. Когато в седем и двайсет Мери и Мег Деливън се прибраха вкъщи, двамата все още се подхилваха.

— Я, вие двамата изглеждате, като че ли сте намислили нещо — каза госпожа Деливън малко учудена. В тяхната веселост имаше нещо, което засегна онзи неин женски център — в дълбоката му част, в която полът се проявява напълно само при раждане и при бедствие — като леко неразположение. Синът и съпругът ѝ приличаха на хора, които току-що са се разминали с катастрофа с кола. — Не искате ли да споделите и с дамите?

— Просто двама ергени се забавляват — каза господин Деливън.

— *Страхотно* се забавляват — подчерта Кевин, на което баща му добави: — Искаме да кажем — и те се спогледаха и отново започнаха да вият.

Мег, откровено объркана, погледна майка си и попита:

— Защо правят това, мамо?

А госпожа Деливън каза:

— Защото са момчета, миличка. Иди да си закачиш палтото.

Поп Мерил изпрати двамата Деливън — баща и син, и заключи вратата зад тях. Загаси всички светлини без тази над работната маса, извади ключовете си и отвори собственото си чекмедже за „неща“. Взе отвътре полароида „Слънце 660“ на Кевин Деливън, нащърбен, но иначе в ред, и го загледа втренчено. Той беше изплашил и бащата, и сина и това беше съвсем ясно за Пап; беше изплашил и него и все още го плашеше. Но да сложиш такова нещо на дървника и да го раздробииш на парчета? Това беше лудост.

Имаше начин да се спечели нещо от тази проклетия.

Винаги имаше начин.

Пап отново го заключи в чекмеджето. Трябваше да преспи и на сутринта щеше да знае какво да прави. Всъщност вече имаше една дяволски добра идея.

Стана, изключи лампата и тръгна в мрака към стъпалата, които водеха към апартамента му. Краката му сами намираха пътя си.

По средата на стълбите се спря.

Почувства желание — удивително силно желание — да се върне и да разгледа апарата отново. Защо, за Бога? Дори нямаше никакъв филм за това безбожно нещо... но нямаше и намерение да прави снимки с него.

Ако някой друг искаше да прави снимки, да наблюдава напредването на кучето, то купувачът беше добре дошъл. На своя отговорност, както винаги казваше. Нека си носи отговорността, ако иска. Що се отнасяше до него, той по-скоро би влязъл в клетка, пълна с лъвове, дори без камшик. И все пак...

— Откажи се — каза той рязко в тъмнината. Звукът на собствения му глас го сепна и той се качи горе, без да се обръща.

---

[1] Пол Бъниан — герой от американския фолклор, дървар със свръхчовешка сила — Б.пр. ↑

[2] Клайд Томбо (р. 1906) — астроном, открил планетата Плутон през 1930 г. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 7

Много рано на другата сутрин Кевин Деливън сънува кошмар — толкова ужасен, че си спомняше само части от него като отделни музикални фрагменти, чути по радио с дефектен високоговорител.

Разхождаше се по някакъв загубен град. Очевидно той беше скитник, защото носеше торба на гърба си. Името на града беше Оутли и Кевин имаше представа, че това е или в щата Върмонт, или Ню Йорк. „Знаете ли някой да дава работа в Оутли?“ — попита той един старец, който буташе пазарска количка по разбития тротоар. В количката нямаше продукти — тя беше пълна с някакъв боклук и Кевин разбра, че този човек е алкохолик. „Махай се! — изкрещя алкохоликът. — Махай се! Крадец! Мръсен *крадец!*“

Кевин се затича, хукна през улицата, по-изплашен от лудостта на този човек, отколкото от мисълта, че някой може да помисли, че той, Кевин, е крадец. Алкохоликът извика след него: „Това не е Оутли! Това е Хилдасвил! Махай се от града, мръсен крадец!“

Чак тогава разбра, че този град не е нито Оутли, нито Хилдасвил, нито някой друг град с нормално име.

Как можеше един абсолютно ненормален град да има нормално име?

Всичко — улици, сгради, коли, табели, няколкото пешеходци, бяха двуизмерни. Предметите имаха височина, имаха ширина... но нямаха дебелина. Той мина покрай една жена, която изглеждаше като учителката по балет на Мег, ако ѝ си прибавят още седемдесет кило. Тя носеше панталони с розовия цвят на дъвка „Базука“. Също като алкохолика тя буташе пазарска количка. Едното ѝ колело скърцаше. Беше пълна с фотоапарати полароиди „Слънце 660“. Когато се приближиха един до друг, тя го погледна с известно подозрение. В момента, в който се разминаха на тротоара, тя изчезна. *Сянката* ѝ беше още там и той все още чуваше ритмичното скърцане, но нея вече я нямаше. После се появи отново, обърна се и го погледна с тлъстото си, плоско, подозрително лице и Кевин разбра защо беше изчезнала за

момент. Това беше, защото понятието „поглед отстрани“ не съществуваше, *не можеше* да съществува в свят, в който всичко беше абсолютно плоско.

„Това е Полароидсвил — помисли си той с облекчение, което странно се смесваше с ужас. — А това означава, че е само сън.“

После видя бялата ограда от колове и кучето, и фотографа, който стоеше в канавката, Той имаше очила без рамки, вдигнати на главата му. Това беше Пап Мерил.

„Е, синко, ти го откри — каза двуизмерният полароиден Пап на Кевин, без да отделя очи от затвора на апарата. — Това е кучето, точно там. Това, което разкъса момчето в Шенектади. *Твоето* куче, искам да кажа.“

После Кевин се събуди в леглото си, уплашен, че може да е крещял, но повече загрижен първо не толкова за съня, а по-скоро да се увери, че е *цял* с всичките си три измерения.

Беше. Но нещо не беше в ред.

„Глупав сън — помисли си той. — Забрави го, не можеш ли? Всичко е свършено. Снимките са изгорени — всичките петдесет и осем снимки. А камерата е счу...“

Мисълта му се счупи като лед, когато нещо, нещо *лошо*, отново започна да дразни ума му.

„Не е свършено — помисли си той. — Не е...“

Но преди мисълта му да свърши, Кевин Деливън заспа дълбоко без никакви сънища. На сутринта той почти не си спомняше кошмара.

ГЛАВА 8

Двете седмици, след като получи полароидното „Слънце“ на Кевин Деливън, бяха най-разстройващите, най-вбесяващите, *най-унизителните* две седмици от живота на Пап Мерил. В Касъл Рок имаше няколко души, които биха казали, че си го заслужава. Не че всеки в Касъл Рок наистина знаеше... и това горе-долу беше цялото утешение, което Пап можеше да получи. Не бе голямо успокоение. Почти никакво, благодаря.

Но кой би могъл да повярва, че Лудите шапкари^[1] щяха, *можеха* така силно да го разочароват?

Това беше достатъчно, за да се зачуди човек дали Пап не започва да оглупява.

Пази Боже.

---

[1] Лудия шапкар — персонаж от „Алиса в страната на чудесата“ на Луис Карол — Б.пр. ↑

ГЛАВА 9

През септември той изобщо не си задаваше въпроса, дали все пак трябва да продаде полароида — единствените въпроси бяха кога и за колко. Семейство Деливън бяха споменали думата „свръхестествено“ и Пап не ги беше поправил, въпреки че знаеше, че това, което прави „Слънце“-то, изследователите на човешката психика по-скоро биха класифицирали като паранормално, отколкото като свръхестествено явление. Той би могъл да им каже, но ако им беше казал, те двамата можеха да се зачудят как така един собственик на магазин за стари вещи в един малък град би могъл да знае толкова много по въпроса. Фактът беше следният: той знаеше много, защото беше *изгодно* да знае много, а беше изгодно да знае много заради хората, които за себе си наричаше „моите Луди шапкари“.

Лудите шапкари бяха хора, които правеха записи в празни стаи върху скъпа звукозаписна апаратура, и то не за някаква лудория или трик на някое пиянско празненство, а или защото страстно вярваха в невидимия свят и искаха да докажат съществуването му, или защото искаха страстно да влязат във връзка с приятели или роднини, които „бяха си отишли“ („бяха си отишли“ — така го наричаха винаги — Лудите шапкари никога нямаха роднини, които да направят толкова просто нещо като например да умрат).

Лудите шапкари не само притежаваха и използваха дъски „уиджа“, те провеждаха редовни разговори с „духовни водачи“ в „другия свят“ (никога „небеса“, „ад“ или дори „злачните и покойни места“, а „другия свят“), които ги свързваха с приятели, роднини, кралици, умрели певци на рокендрол дори архизлодеи. Пап познаваше един Луд шапкари от Върмонт, който два пъти седмично разговаряше с Хитлер. Хитлер му беше казал, че всичко това са само злословия, че той поискал мир през януари 1943, обаче онзи кучи син Чърчил му отказал. Хитлер също беше му казал, че Пол Нюмън е извънземен, роден в една пещера на Луната.

Лудите шапкари ходеха на сеанси толкова редовно (и толкова задължително), колкото наркоманите посещават пласьорите си. Те купуваха кристални кълба и амулети, които гарантирано им носеха късмет; организираха собствени малки общества и изследваха къщи с лоша слава, за да открият всички обичайни явления: телеплазма, чуване по масата, летящи маси и легла, студени петна и, разбира се, призраци. Отбелязваха всички такива явления — истински или въображаеми — с ентусиазма на страстни любители на птици.

Повечето от тях прекарваха времето си вълнуващо. Някои — не. Например онзи човек от Уолфбъроу. Той се обесил в покритата с мрачна слава къща на Текумзе, където някакъв фермер денем гощавал съселяните си, а нощем се гощавал с тях на тържествена маса в мазето. Масата била разположена на пода върху утъпкана пръст, в която намерили костите и разложените тела на най-малко дванайсет, а може би трийсет и пет млади мъже — всички разбойници. Човекът от Уолфбъроу бил оставил бележка до дъската „уиджа“: „Не мога да напусна къщата. Вратите са заключени. Чувам го как яде. Опитам памук. Не става.“

„И горкият заблуден глупак наистина е мислил, че наистина е така“ — беше си помислил Пап, след като чу тази история от човек, на когото вярваше.

После и човекът от Дънуич, щата Масачусетс, на когото Пап някога беше продал така наречената тръба за духове за деветдесет долара — човекът беше занесъл тръбата на гробището в Дънуич и трябва да е чул нещо извънредно неприятно, защото оттогава вече шест години беснееше в тапицирана стая в Архъм, напълно умопомрачен. Когато отишъл на гробищата, косата му била черна; когато писъците му разбудили няколко съседни, които живеели достатъчно близо до гробището, за да могат да го чуят, и те извикали полицията, тя била съвсем бяла като виещото му лице.

Освен това жената в Портланд, която загубила окото си, когато един сеанс с дъска „уиджа“ се превърнал в катаклизъм... мъжът в Кингстън, щата Роуд Айланд, който загубил три от пръстите на дясната си ръка, когато задната врата на една кола, в която двама тийнейджъри се самоубили, се затворила върху нея... старата дама, която била докарана в Масачузетската мемориална болница с откъснато почти

цяло ухо, когато не по-малко старата ѝ котка Клодет подивяла по време на сеанс...

Пап вярваше на някои от тези неща, не вярваше на други и по повечето нямаше мнение — не защото нямаше достатъчно силни доказателства, а защото не даваше пукната пара за призраци, сеанси, кристални кълба, тръби за духове, подивели котки или за славния Джон Завоевателя. Ако питаха Реджиналд Марион „Пап“ Мерил, Лудите шапкари можеха дружно да отлетят към майната си.

При условие, разбира се, че някой от тях си платеше билета в излишък, преди да вземе следващия рейс.

Пап наричаше тези ентузиастични „Лудите шапкари“ не заради интересите им към призраците — наричаше ги така, защото огромното им мнозинство — понякога се изкушаваше да каже *всички* — изглежда бяха богати, пенсионирани и просто молеха да бъдат оскубани. Ако имаш желание да прекараш петнайсет минути с тях в кимане и съгласяване, когато те те уверяват, че могат да различат фалшивия медиум от истинския още с влизането си в стаята, без дори да седат зад масата за сеанси, или ако прекараш също толкова време в слушане на разбъркани гласове — например думи, записани на магнетофон, със съответното изражение на страхопочитание, то можеш да им продадеш четиридоларово преспание за сто долара, като им кажеш, че веднъж един мъж видял в него образа на умрялата си майка. Усмиваш им се и те ти написват чек за двеста долара. Казваш им една насърчаваща дума и те ти написват чек за *две хиляди долара*. Ако направиш и двете едновременно, те просто ти поднасят чековата си книжка и те молят да попълниш сумата.

Това винаги беше толкова лесно, колкото да вземеш бонбона на бебе.

Досега.

Пап не пазеше картотека с надпис „ЛУДИ ШАПКАРИ“ в чекмеджето си, също както не пазеше картотека „КОЛЕКЦИОНЕРИ НА МОНЕТИ“ или „КОЛЕКЦИОНЕРИ НА МАРКИ“. Най-много, което имаше, беше парцаливото тефтерче с телефонни номера, което пазеше в задния си джоб (който, също както и портмонето му беше приел леко извитата неблагородна форма на бута, до който се притискаше всеки ден). Пап пазеше картотеките си там, където човек с работа като неговата трябва *винаги* да ги пази — в главата си. Имаше

осем завършени Луди шапкари, с които имаше работа от години — хора, които не се занимаваха с окултни науки само повърхностно, а се бяха потопили напълно в тях. Най-богатият беше един пенсиониран индустриалец на име Маккарти, който живееше на собствения си остров на около дванайсет мили от брега. Този човек презираше лодките и държеше на постоянна служба пилот, който го прекарваше със самолет до континента и обратно, когато имаше нужда.

Пап отиде при него на 28-и септември — в деня, след като получи апарата от Кевин (той не мислеше, не можеше да мисли за това като за грабеж — така или иначе момчето смяташе да разбие апарата на парчета). Отиде със старата си, но отлично поддържана кола до едно частно летище малко на север от Бутбей Харбър, после стисна зъби, присви очи и прегърна здраво стоманената касетка с полароида „Слънце 660“, докато самолетът „Бийчкрафт“ на Лудия шапкар се втурна по черната писта като палав кон и се издигна във въздуха тъкмо когато Пап беше сигурен, че ще паднат извън издигнатата над брега писта и ще станат на кайма на скалите под тях, и литна към есенните небеса. Беше правил два пъти това пътешествие и всеки път се беше заклевал, че никога вече няма да се качи на този проклет летящ ковчег.

Те подскачаха и пропадаха на по-малко от двеста метра над гладния Атлантик, а пилотът през целия път радостно говореше. Пап кимаше и казваше „ъхъ“, когато му се струваше, че му е мястото да го каже, въпреки че повече го интересуваше неговата неизбежна гибел, отколкото нещо от това, което казваше пилотът.

После островът се появи пред тях със своята ужасно, неприятно, самоубийствено къса писта за приземяване и с широката си къща от червени тухли и гладък камък и пилотът рязко се спусна надолу, а бедният, пълен с киселини стомах на Пап остана някъде във въздуха над тях, после се приземиха с удар и по някакъв чудотворен начин започнаха да рулират, докато спрат — все още живи и здрави, а Пап можеше спокойно отново да повярва, че Бог е само още една измишльотина на Лудите шапкари... поне докато станеше време да се връща в този проклет самолет за обратното пътуване.

— Забележителен ден за летене, нали, господин Мерил? — попита пилотът и разгъна стълбичката пред него.

— От най-хубавите — изръмжа той, после закри по пътеката към къщата, пред вратата на която пуйката от Деня на благодарността

стоеше и се усмихваше в приятно предчувствие. Пап беше обещал да му покаже „най-страхотното нещо, което ми е попадало“, а Седрик Маккарти гореше от нетърпение да го види. Щеше да му хвърли един бърз поглед от уважение, помисли си Пап, и после ще се бръкне. Той се върна на сушата след четирийсет и пет минути — този път почти не забелязваше ударите, подскоците и главозамайващите спускания, когато „Бийчкрафт“-ът попадна в случайна въздушна яма. Сега той беше един наказан, мрачен човек.

Той беше насочил полароида към Лудия шапкар и му беше направил снимка. Докато я чакаха да се прояви, Лудият шапкар направи снимка на Пап... а когато светкавицата угасна, беше ли чул нещо? Беше ли чул дълбокото, грозно ръмжене на черното куче, или това беше само във въображението му? Най-вероятно във въображението. През живота си Пап беше правил великолепни сделки, а това не се прави без въображение.

И все пак...

Седрик Маккарти — типичен пенсиониран индустриалец и изключителен Луд шапкар, гледаше проявяването на снимките с някакво детско нетърпение, но когато най-сетне те станаха ясни, той погледна към Пап развеселено и дори леко презрително и Пап разбра с непогрешимата си интуиция, която беше развил в продължение на повече от петдесет години, че приказките и намеците, с които обясняваше, че има и друг клиент, който просто ще се продаде, за да получи възможност да купи този апарат — никой от тези обикновено убедителни похвати няма да свърши работа. Пред очите на Седрик Маккарти беше паднала голяма оранжева табела „НЕ РАБОТИ“.

Но защо?

Защо, дявол да го вземе?

На снимката, която беше направил Пап, блясъкът, който беше забелязал Кевин между бръчките на черната муцуна на кучето, очевидно беше станал на зъб — само че думата „зъб“ не изразяваше всичко. Това беше остър зъб на звяр. На тази, която беше направил Маккарти, се виждаше и началото на съседните зъби.

„Това проклето куче има уста като капан за мечки“ — помисли си Пап. Без да иска, в ума му изникна образът на ръката му в тази кучешка уста. Той видя не как кучето я хапе, а как я нарязва на парчета — така, както многото зъби на триона разрязват кората, листата и

малките клони на дървото. — „Колко ли би продължило това?“ — почуди се той, погледна към подлите очи, които го гледаха втренчено зад издължената му муцуна, и разбра, че не би траяло дълго. Ами ако вместо това кучето го захапне за слабините? Тогава...

Но Маккарти беше казал нещо и чакаше отговор. Пап го погледна и тлеещата му надежда, че ще направи сделка, която още хранеше, угасна.

Изключителният Луд шапкар, който с удоволствие би прекарал следобеда с вас в опити да извика духа на вашия мил починал чичо Нед, го нямаше. На негово място беше другата страна на Маккарти: твърдоглавият реалист, който беше влизал в класацията на списанието „Форчън“ на най-богатите хора на Америка дванайсет години подред — не защото беше празноглавец, който е имал щастието да наследи едновременно много пари и честни, способни подчинени, а защото беше гений в областта на проектирането и разработките по аеродинамика. Не беше толкова богат, колкото Хауърд Хюз, но не беше и толкова побъркан, колкото беше станал накрая Хюз. Когато ставаше въпрос за психически явления, този човек беше Луд шапкар. Извън тази област обаче той беше акула, пред която такива като Пап Мерил изглеждаха като попови лъжички, плувачи в кална локва.

— Съжалявам — каза Пап. — Бях се разсеял за малко, господин Маккарти.

— Казах, че е интригуващо — каза Маккарти. — Особено леките намеци за движещото се време между снимките. Как става това? Апарат в апарата?

— Не разбирам какво искате да кажете.

— Не, не е апарат — повтори Маккарти, говореше на себе си. Вдигна апарата и го разклати близо до ухото си. — По-скоро е някакво устройство с барабан.

Пап се загледа в него без въобще да разбира за какво говори... освен че каквото и да беше, то се превеждаше като „НЕ РАБОТИ“. Такова проклето безбожно пътуване в малкия самолет (а скоро трябваше да го извърши отново), и то за нищо. Но защо? *Защо!* Беше толкова сигурен за този човек, който, ако му *кажеш*, че Бруклинският мост е спектрална илюзия от „отвъдния свят“, може и да ти повярва. Тогава *защо!*

— Прорези, разбира се! — каза Маккарти, зарадван като дете. — *Прорези* Вътре в корпуса има кръгов ремък на макари с няколко прореза. Всеки прорез съдържа проявена снимка на това куче. Това, че се променят, показва — той отново внимателно погледна снимките, — да, че това куче може да е *филмирано*, а полароидните снимки да са направени от отделните кадри. Когато се освободи затворът, снимката пада от прореза си и излиза навън. Батерията завърта ремъка толкова, че да го позиционира върху следващата снимка и — заповядайте!

Приятното му изражение изведнъж беше изчезнало и Пап видя човек, който изглеждаше така, сякаш беше постигнал славата и богатството си, като беше вървял върху смазаните, кървящи тела на конкурентите си... и се беше радвал на това.

— Джо ще ви откара обратно — каза той. Гласът му беше станал леден и безизразен. — Добър сте, господин Мерил (този човек, мрачно осъзна Пап, никога вече нямаше да го нарече Пап), трябва да призная. Но тук се разкрихте, макар че успяхте да ме заблудите. Колко смятахте да ми вземете? Всичко се оказа беше напразно, нали?

— Не съм смятал да ви взема и пукната стотинка — смело излъга Пап. — Никога не съм ви продал нито едно нещо, за което да не съм смятал, че е истинско, и това, което искам да кажа, е, че това се отнася и за този апарат.

— Повдига ми се от вас — каза Маккарти. — Не защото ви вярвах; аз съм вярвал и на други, които се оказваха мошеници и лъжци. Не защото сте ми взели парите — това не е най-важното. Повдига ми се от вас, защото от хора като вас научните изследвания на психическите явления са изостанали векове назад, стават само за посмешище — затворен свят на побъркани и глупаци. Единственото утешение е това, че рано или късно хора като вас винаги се разкриват. Ставате лакомни и се опитвате да направите някаква нелепост като *това*, Не искам да ви виждам, господин Мерил.

Пап беше захапал лулата си в уста, а в треперещата си ръка държеше запалка „Диамантен пламък“. Маккарти го посочи с пръст и заедно с ледените му очи този пръст изглеждаше като дуло на пистолет.

— И ако запалите това смърдящо нещо тук — каза той, — ще накарам Джо да ви го извади от устата и да изсипе жарта в

панталоните ви отзад. Така че ако не искате да напуснете къщата ми с пламтящ задник, предлагам ви...

— Какво ви *става*, господин Маккарти? — изблея Пап. — Тези снимки не излязоха отвътре проявени! *Вие ги видяхте как се проявяват със собствените си очи!*

— Емулсия, която всеки хлапак ще измайстори с препарати за дванайсет долара — студено каза Маккарти. — Това не е катализаторен фиксаж, какъвто използват хората от „Полароид“, но е нещо подобно. Вие проявявате снимките — или ги създавате от филм, ако правите това — занасяте ги в стандартна тъмна стаичка и ги намазвате отгоре със сместа. Когато изсъхнат, вие ги зареждате. Плътно сиво с бяла рамка. После светлината разрушава домашно приготвената ви емулсия, предизвиква химическа промяна и се изпарява, а отдолу се показва снимка, която сте правили сам преди часове, дни или седмици. Джо!

Преди Пап да може да каже нещо друго, ръцете му бяха хванати и той не толкова премина, колкото беше избутан през обширната, облицована със стъкло всекидневна. И без това не би казал нищо. Още едно от нещата, които добрият бизнесмен трябва да знае, е да разбира кога е победен. Все пак му се искаше да извика през рамо: „Някаква изрусена тъпанарка с кристално кълбо, което е поръчала от списание «Съдба», пуска книга, лампа или нотен лист да лети по стаята и вие се насирате, а когато ви показвам апарат, който прави снимки от някакъв друг свят, вие ме изхвърляте! Вие сте луд като шапкар, така си е! Е, майната ви! Има и други риби в морето!“ Така и беше.

На пети октомври Пап влезе в отлично поддържаната си кола и отиде в Портланд на посещение при сестрите Пъс.

Сестрите Пъс бяха еднояйчни близначки, които живееха в Портланд. Те бяха на около осемдесет, но изглеждаха по-стари от Стоунхендж. Пушеха „Кемъл“ цигара от цигара и го бяха правили от седемнайсетгодишна възраст, както щастливо ви го казваха. Никога не бяха кашляли въпреки шестте кутии, които изпушваха общо всеки ден. Возеха ги — в редките случаи, в които напускаха големия си тухлен дворец в колониален стил — в „Линкълн Континентал“, модел 1958, който имаше мрачния блясък на катафалка. Превозното средство се управляваше от една негърка, която беше съвсем малко по-млада от

самите сестри Пъс. Шофьорката най-вероятно беше няма, но може би беше нещо по-особено — едно от наистина мълчаливите човешки същества, които Господ някога е сътворил. Пап не знаеше и никога не беше питал. Той беше имал работа с двете стари дами почти от трийсет години, а негърката беше при тях през цялото това време — главно караше колата, понякога я миеше, понякога косеше моравата или подстригваше плета около къщата, понякога крачеше към пощенската кутия на ъгъла с писма от сестрите Пъс до Бог знае кого (той не знаеше дали негърката въобще беше влизала и дали я пускаха в къщата, но никога не я беше виждал там) и през цялото това време той никога не беше чувал това чудесно създание да проговори.

Дворецът в колониален стил беше в окръга Брам Хол на Портланд, което за Портланд беше това, което е кварталът Бийкън Хил за Бостън. За Бостън — този град на боба и треската — се казваше, че фамилията Кабът говори само с фамилията Лоуъл, а фамилията Лоуъл говори само с Бога, но сестрите Пъс и малкото останали техни връстници в Портланд спокойно можеха да твърдят и твърдяха, че фамилията Лоуъл само се е включила като частна линия години след като фамилията Диър и връстниците им от Портланд бяха установили първоначалната връзка.

И, разбира се, никой, който беше с всичкия си, не би ги нарекъл „сестрите Пъс“ в лицето им, както никой, който беше с всичкия си, не би си почесал носа с верижен трион. Те бяха „сестрите Пъс“ само когато не присъстваха (и когато човек беше наистина сигурен, че е в компания, в която няма някое дрънкало), а истинските им имена биха госпожица Елюсипъс Диър и госпожа Мелюсипъс Верил. Баща им в своята решимост да съчетае правоверното християнство с демонстрацията на своята ерудиция им беше дал две от трите имена на близнаците, които бяха станали светии... но които за нещастие бяха светии от мъжки пол.

Съпругът на Мелюсипъс беше умрял преди много години поточно по време на битката при залива Лайте през 1944 година, но оттогава тя решително беше запазила името му, поради което ставаше невъзможно да ги наричат „госпожиците Диър“. Не — трябваше да се упражняваш да изговаряш тези проклети извъртени имена, докато излязат от устата ти гладки като лайно от задник, намазан с восък. Ако сбъркаш веднъж, те ти го натякват и можеш да изгубиш

благоволението им за цели шест месеца или за година. Ако сбъркаш два пъти, не си прави труда да им се обаждаш отново. Никога.

Пап караше със стоманената касетка, в която беше фотоапаратът полароид, на седалката до него и безкрайно си повтаряше имената им с тих глас:

— Елюсипъс. Мелюсипъс. Елюсипъс и Мелюсипъс. Ъхъ. Всичко е наред.

Но, както се разбра, това беше единственото нещо, което *беше* наред. Те поискаха да имат полароида не повече, отколкото го искаше Маккарти... макар че Пап беше толкова стреснат от *онази* среща, че влезе напълно подготвен да вземе десет хиляди долара по-малко — или петдесет процента от първоначалната му лична оценка на това, колко може да се измъкне от апарата.

Старата негърка почистваше листата с гребло и под тях се откриваше морава, която, въпреки че беше октомври, беше все още зелена като сукното на билиардна маса. Пап ѝ кимна. Тя го погледна, погледна *през* него, и продължи да изтрива листата. Пап натисна звънеца и той издрънча някъде в дълбочината на къщата. *Дворец* изглеждаше съвсем правилно употребена дума за жилището на сестрите Пъс. Въпреки че то далеч не беше толкова голямо, колкото някои от старите домове в района Брамхол, постоянният полумрак, който цареше вътре, го правеше да изглежда много по-голямо. Звукът от звънеца наистина сякаш доплува от дълбините на стаите и коридорите, а звукът на този звънец винаги извикваше в ума на Пап определен образ: каруца с трупове, която минава по улиците на Лондон през годината на чумата, а каруцарят непрестанно бие камбаната си и вика: „Изнасяйте мъртвите си! Изнасяйте мъртвите си! В името на Бога, изнасяйте мъртвите си!“

Сестрата Пъс, която отвори вратата след около трийсет секунди, изглеждаше не само мъртва, но и балсамирана — мумия, между чиито устни някой на шега беше мушнал тлееща угарка.

— Мерил — каза госпожата. Роклята ѝ беше тъмносиня, косата ѝ беше в същия цвят. Тя се опита да му каже нещо, както важна дама би казала на търговски пътник, който е сбъркал вратата, но Пап видя, че тя беше по свой начин не по-малко възбудена, отколкото беше бил и онзи кучи син Маккарти — с тази разлика, че сестрите Пъс бяха родени в Мейн, израсли в Мейн и щяха да умрат в Мейн, докато

Маккарти беше паднал някъде от Средния запад, където изкуството и занаята на мълчанието явно не се смятаха за важна част от възпитанието на детето.

Някъде иззад края на гостната от коридора прелетя сянка — едва се виждаше зад костеливото рамо на сестрата, която беше отворила вратата. Другата. О, те бяха нетърпеливи, наистина. Пап се зачуди дали все пак не може да изцеди от тях дванайсет хилядарки. Може би дори четиринайсет.

Пап знаеше, че *би могъл* да каже: „Дали имам честта да говоря с госпожица Диър, или с госпожа Верил?“ — и това щеше да бъде напълно и в реда на нещата, и учтиво, но той и по-рано беше имал работа с тези две ексцентрични стари кикимори и знаеше, че сестрата Пъс, която беше отворила вратата, не би повдигнала и вежда, нито би помръднала с ноздра, а просто би му казала коя е, но от това все пак би загубил минимум хиляда долара. Двете изпитваха голяма гордост от мъжките си имена и бяха склонни да се държат много по-любезно с човек, който е направил опит и не е познал, отколкото с човек, който е постъпил като страхливец.

И така, като бързо изрече наум молитва езикът му да не го провали сега, когато е настъпил моментът, той даде всичко, на което беше способен, и с удоволствие чу, че имената излязоха изпод езика му гладко като зехтин:

— Елюсипъс или Мелюсипъс? — попита той, а лицето му показваше, че не се притеснява от произнасянето на имената повече, отколкото ако те бяха Джоан или Кейт.

— Мелюсипъс, господин Мерил — каза тя и, добре, сега той беше *господин* Мерил и беше сигурен, че всичко ще мине толкова гладко, че повече едва ли би могло да се желае, но грешеше толкова, колкото би могло да се сгреши. — Ще влезете ли?

— Много благодаря — каза Пап и влезе в мрачните дълбини на двореца Диър.

— О, *Боже* — беше казала Елюсипъс Диър, когато полароидната снимка започна да се проявява.

— Колко жестоко изглежда! — каза Мелюсипъс Верил и гласът ѝ беше пълен с истинско отвращение и страх.

Кучето наистина ставаше по-грозно — Пап трябваше да признае това — и имаше и още нещо, което го тревожеше още повече: подреждането на снимките във времето, изглежда, се ускоряваше.

Той беше сложил сестрите Пъс на канапето им в стил „Кралица, Ан“, за да направи демонстрационната снимка. Фотоапаратът светна с ярката бяла светлина на светкавицата си и това само за миг превърна стаята от зона на чистилището между земята на живите и тази на мъртвите, където съществуваха тези две антики, в нещо плоско и безвкусно като полицейска снимка на музей, в който е било извършено престъпление.

Само че снимката, която се появи, не изобразяваше сестрите Пъс, седнали една до друга на канапето в хола като две еднакви подпори за книги. Снимката изобразяваше черното куче — сега обърнато точно срещу фотоапарата и срещу този фотограф, който беше достатъчно луд, за да стои там и да продължава да му прави снимки. Сега всичките му зъби се виждаха в лудо, убийствено ръмжене, а главата се беше наклонила леко, по животински наляво. Тази глава, помисли си Пол, щеше да продължи да се накланя и тогава, когато то се хвърлеше към жертвата си, щеше да изпълнява две цели: да скрие уязвимата зона на врата му от възможно нападение и да постави главата в позиция, в която, след като зъбите здраво са захапали плътта, тя би могла да се изправи нагоре, отхапвайки голямо парче жива тъкан от мишената си.

— Толкова е ужасно — каза Елюсипъс и сложи мумифицирана ръка върху набръчканата плът на шията си.

— Толкова кошмарно — почти изстена Мелюсипъс и запали нова „Кемъл“ от угарката на старата, а ръката ѝ трепереше толкова силно, че тя за малко не одраска напуканото и набраздено ъгълче на устата си.

— Това е абсолютно не-об-яс-ни-мо! — каза триумфално Пап, като си мислеше: „Бих искал да сте тук, господин Маккарти, доволен задник такъв. Ето тук две дами, които неведнъж са обиколили земята, но не мислят, че този проклет апарат е само някакъв карнавален фокус!“

— Дали показва нещо, което се е случило? — прошепна Мелюсипъс.

— Или нещо, което *ще* се случи? — добави Елюсипъс с не по-малко благоговееен шепот.

— Не знам — каза Пап. — Всичко, което знам, е, че през живота си съм виждал много чудновати неща, но никога не съм виждал нещо по-чудновато от тези снимки.

— Не съм изненадана! — това беше Елюсипъс.

— Нито пък аз! — а това Мелюсипъс.

Пап възнамеряваше да започне разговор за цената — деликатен въпрос, независимо с кого си имаш работа, но най-деликатен от всичко, когато си имаш работа със сестрите Пъс — когато ставаше дума за пазарлък, те се държаха деликатно като две девици — каквато, доколкото знаеше Пап, беше поне едната от тях. Тъкмо решаваше да подходи с нещо от вида на: „Отначало никога не ми беше минавало през ума да продам нещо като това, но...“ (този подход беше по-стар и от сестрите Пъс — макар и не много, както можеш да разбереш, ако ги разгледаш по-отблизо — но когато си имаш работа с Луди шапкари, това ни най-малко няма значение; всъщност те *обичаха* да им казват това точно така, както малките деца обичат да им разказват многократно едни и същи приказки), когато Елюсипъс го повали на земята с думите:

— Не знам какво смята сестра ми, господин Мерил, но аз не бих се чувствала спокойно да обсъждам каквото и да било, предложено от вас — тук последва лека, болезнена пауза, — докато не занесете този ужасен... този фотоапарат или каквото и да е това ужасно нещо... обратно в колата си.

— Аз няма какво да добавя — каза Мелюсипъс, смачквайки полуизпушената си „Кемъл“ в пепелник с форма на риба, който правеше всичко само дето не можеше да изплюва угарките от цигари „Кемъл“.

— *Призрачните* фотографии — каза Елюсипъс — са нещо друго. Те имат известно...

— *Достойнство* — предложи Мелюсипъс.

— Да! Достойнство! А това *куче*... — старицата направо потрепери. — То изглежда като че ли е готово направо да изскочи от снимката и да *ухапе* някой от нас.

— *Всички* нас! — уточни Мелюсипъс.

Преди последната размяна на думи Пап беше убеден — може би защото му се *налагаше* да бъде, — че сестрите просто започват пазарлък и при това в един забележителен стил. Но тонът на гласовете

им, а също така и лицата и фигурите им (ако можеше да се каже, че те *имат* такива неща като фигури) бяха такива, че просто не можеше да не им вярва. У тях нямаше съмнение, че „Слънце“-то показва някакъв вид паранормално поведение... *прекалено* паранормално, за да им хареса. Те не се пазаряха, не се преструваха, не му правеха номера, за да намалят цената. Когато те казаха, че не искат никаква част от апарата и от странното нещо, което той прави, искаха да кажат точно това; пък и не биха били така неучтиви с него (а в техните представи би изглеждало точно така) да предположат или дори да *си въобразят*, че целта на идването му е била да го продаде.

Пап огледа гостната. Тя беше като стаята на старата дама от един филм на ужасите, който някога беше гледал на своя видеомагнетофон — някакъв боклук, наречен „Изгорените жертви“, в който един голям стар здравеняк се опитваше да удави сина си в басейна, но никой дори не си съблече дрехите, за да го спаси. Стаята на онази стара дама беше пълна, препълнена, буквално *натъпкана* със стари и нови фотографии. Те бяха върху масите и върху камината във всякакви рамки; покриваха толкова голяма част от стените, че не можеше да се каже какви бяха шарките на тапетите.

Салонът на сестрите Пъс не изглеждаше чак толкова зле, но все пак имаше много фотографии — може би не по-малко от сто и петдесет, което изглеждаше три пъти повече, отколкото трябва в толкова малка и мрачна стая. Пап беше идвал тук достатъчно пъти, за да забележи повечето от тях, макар и бегло, а някои от тях познаваше и по-добре, защото именно той ги беше продал на Елюсипъс и Мелюсипъс.

Сестрите имаха много повече „призрачни фотографии“, както ги беше нарекла Елюсипъс Диър — може би общо хиляда, но явно дори и те бяха разбрали, че стая с размерите на тяхната гостна е ограничена както по отношение на изложбена площ, така и по отношение на вкус. Останалите призрачни фотографии бяха пръснати по останалите четиринайсет стаи. Пап ги беше виждал всичките. Той беше един от малкото щастливци, на които беше разрешено това, което сестрите Пъс с проста величественост наричаха „обиколката“. Но тук, в гостната, те пазеха *ценните* „призрачни фотографии“, а най-ценната от ценните привличаше погледа с простия факт, че стоеше в горда самота върху капака на затвореното пиано „Стейнуей“ до полукръглите прозорци.

На нея един труп се издигаше от ковчегата си пред очите на петдесет или шейсет ужасени опечалени. Беше фалшификация, разбира се. И дете на десет — по дяволите, дете на осем години — би разбрало, че е фалшификация. В сравнение с нея фотографите на танцуващите елфи, която беше подлудила бедния Конан Дойл в края на живота му, изглеждаше съвършена. Всъщност като огледа стаята, Пап видя само две фотографии, които не са очевидни фалшификации. При тях беше необходимо по-близко изучаване, за да се разбере как бяха постигнати трюковете. И все пак тези две древни кокошки, които през целия си живот бяха събирали „призрачни фотографии“ и се смятаха за големи експерти в тази област, се държаха като две момиченца от филм на ужасите, когато им беше показал не просто паранормална *снимка*, а истински дяволски паранормален *фотоапарат*, който не правеше своя трик само веднъж, след което да свърши — като онзи, който беше направил снимката на дамата призрак, която гледаше как ловците на лисици се връщат у дома, а такъв, който я правеше отново, и отново, и отново, И колко ли бяха изхарчили за такива неща, които не бяха нищо друго освен *боклук*! Хиляди? Десетки хиляди? *Стотици*...

— ... да ни покажете? — питаше го Мелюсипъс.

Пап Мерил с усилие изкриви устните си в нещо, което явно беше прилично подобие на усмивката на доморасъл философ, защото те не показаха никаква изненада или недоверие.

— Извинете ме, мила госпожо — каза Пап. — Умът ми витаеше някъде за няколко минути. Мисля, че това се случва на всички с времето.

— Ние сме на осемдесет и три и *нашите* умове са ясни като стъкло на прозорец — каза Елюсипъс с явно неодобрение.

— *Току-що* измито стъкло на прозорец — добави Мелюсипъс. — Аз питах дали нямате никакви нови фотографии, които да ни покажете... след като махнете това отвратително нещо, разбира се.

— Минаха векове, откакто не сме виждали, наистина *добри* — каза Елюсипъс и запали нова „Кемъл“.

— Миналия месец бяхме на Конгреса на медиумите и гадателите от Нова Англия в Провиданс и докато лекциите бяха много задълбочени...

— ... и въодушевяващи...

— ...толкова много от фотографиите бяха *откровени* фалшификации! Дори дете на десет...

— ... или *седем*...

— ... може да го разбере. Така че... — Мелюсипъс направи пауза. Лицето ѝ изразяваше объркване, което сякаш ѝ причиняваше болка (мускулите на лицето ѝ отдавна не можеха да изразяват леко задоволство или ведро разбиране) — Аз съм озадачена. Господин Мерил, трябва да призная, че съм малко озадачена.

— Тъкмо щях да кажа същото — каза Елюсипъс.

— Защо донесохте това ужасно нещо? — попитаха Мелюсипъс и Елюсипъс в отлична хармония, която се нарушаваше само от никотиновото стържене на гласовете им.

Желанието, което Пап изпита да каже: „Защото не знаех какви посрани кикимори сте вие двете“, беше толкова силно, че в продължение на една секунда, изпълнена с ужас, той вярваше, че *беше* го казал и се сви в очакване в затвореното пространство на гостната да се издигне двоен писък на ярост — два писъка, които биха прозвучали като скърцане на ръждясали верижни триони, захапали твърди чамови чепове и биха продължили да се издигат, докато стъклата на всяка фалшива снимка в стаята се пръснат от вибрациите.

Мисълта, че е изговорил такава ужасна мисъл на глас, трая само част от секундата, но когато той отново я преживяваше в следващите будни нощи, докато часовниците тихо цъкаха долу (и докато полароидът на Кевин Деливън безсънно се беше свил в заключеното чекмедже на работната маса), тя му се струваше много по-дълга. В тези безсънни часове той понякога се хващаше, че има желание да го *беше* казал, но се чудеше дали не губи разсъдъка си.

Това, което наистина направи, беше да реагира бързо и с непогрешим инстинкт за самосъхранение, което беше почти благородно. Да избухне пред сестрите Пъс би му донесло огромно удовлетворение, но за съжаление това би било *краткотрайно* удовлетворение. Ако ги беше поласкал — което те всъщност очакваха, защото цял живот бяха обливани с мазни ласкателства (въпреки че това не беше допринесло абсолютно никак за вида на кожата им), — той може би щеше да може да им продаде глупашки „призрачни фотографии“ за още три или четири хиляди долара, стига да не ги

умореше ракт на белите дробове, който задължително трябваше да хване поне едната от тях поне преди една дузина години.

А освен това в живота на Пап имаше и други Луди шапкари, макар и не толкова много, колкото той беше мислил през деня, в който беше решил да посети господин Маккарти. Една малка проверка беше установила, че двама от тях бяха умрели, а един се учеше да плете кошници в разкошно уединение в Северна Калифорния, за да ги доставя на невероятно богатите, които също бяха се побъркали безнадеждно.

— Всъщност — каза той — аз донесох апарата, за да можете вие, уважаеми дами, да го видите. Това, което искам да кажа — побърза да продължи той, след като забеляза вцепенените им от страх изражения, — е, че знам какъв голям опит имате вие в тази област.

Вцепенението се превърна в удовлетворение — сестрите си размениха спокойни, самодоволни погледи и Пап откри, че желае да може да натопа няколко от проклетите им пакети „Кемъл“ в бензин, да ги натика в тесните им старомомински задници и да поднесе клечка кибрит. О, как щяха да запушат тогава. Биха пушили точно като задръстени комини, искаше да каже.

— Мислех си, че може да ми дадете някакъв съвет какво да правя с апарата, искам да кажа — завърши той.

— Унищожете го — каза незабавно Елюсипъс.

— Аз бих използвала динамит — каза Мелюсипъс.

— Първо киселина, *после* динамит — каза Елюсипъс.

— Точно така — завърши Мелюсипъс. — То е опасно. Не е необходимо да видиш онова дяволско куче, за да го разбереш. — Тя все пак погледна и двете погледнаха и по лицата им преминаха еднакви изражения на отвращение и страх.

— Можеш да почувстваш как *злоото* излиза от него — каза Елюсипъс с толкова злокобен глас, че би трябвало да изглежда смешно като гимназистка, която играе ролята на вещица в „Макбет“ — но някак си не беше. — Унищожете го, господин Мерил. Преди да се е случило нещо ужасно. Преди — може би ще забележите, че казвам само *може би* — то да е унищожило вас.

— Хайде, хайде — каза Пап и с раздражение откри, че също без да иска изпитва известно безпокойство, — това заключение е малко прекалено. Това е само фотоапарат, искам да кажа.

Елюсипъс каза тихо:

— И планшетът, който извади окото на бедната Колет Симоно преди няколко години — и той беше само парче фибростъкло.

— Поне докато онези глупави, глупави, *глупави* хора сложиха пръсти върху него и го разбудиха — каза още по-тихо Мелюсипъс.

Като че ли нямаше какво повече да се каже. Пап взе фотоапарата — внимателно го хвана за ремъка, без да докосва самия апарат, макар че си казваше, че го прави само заради двете стари кокошки — и стана.

— Е, вие сте експертите — каза той. Двете старици се спогледаха и се надуха.

Да — отстъпление. Отстъпление беше отговорът... поне засега. Но той още не беше се предал. Щеше да изгрее слънце и на неговата улица.

— Не искам да ви отнемам повече от времето, а и в никакъв случай не искам да ви причинявам неудобство.

— О, няма никакво неудобство! — каза Елюсипъс и също стана.

— Напоследък имаме гости толкова рядко! — каза Мелюсипъс и също стана.

— Сложете го в колата си, господин Мерил — каза Елюсипъс, — и после...

— ... елате да пием чай.

— Хубав чай!

И макар че Пап не искаше нищо друго на света освен да излезе оттук (и да им каже точно, че: „Благодаря, но не, благодаря. Искам да се разкарам оттук.“), той направи почтителен полупоклон и се извини по същия начин.

— За мен ще бъде удоволствие — каза той, — но се боя, че имам друга среща. Не идвам в града толкова често, колкото бих желал. — „Ако си тръгнал да лъжеш, трябва да изречеш цял куп лъжи“ — често беше казвал собственият баща на Пап и това беше съвет, който той беше запомнил. Погледна часовника си.

— Вече се задържах доста. Момичета, боя се, че заради вас закъснях, но предполагам, че не съм първият мъж, на когото се случва *това*.

Те се изкискаха и наистина се изчервиха еднакво — с цвета на много стари рози.

— О, господин Мерил! — изчурулика Елюсипъс.

— Поканете ме следващия път — каза той и се усмихна така, че чак го заболяха бузите. — Поканете ме следващия път, за Бога! Просто само ме поканете и гледайте дали няма да кажа „да“ по-бързо, отколкото препуска кон!

Той излезе и след като едната от тях бързо затвори вратата след него (може би си мислят, че проклетите им фалшиви призрачни фотографии ще избелеят от слънцето, горчиво си каза Пап), се обърна и щракна с полароида към старата негърка, която все още изстребваше листа. Направи го импулсивно — както човек с жестока жилка в характера импулсивно може да свие от селския път, за да прегази скунк или енот.

Горната устна на негърката се надигна с ръмжене и Пап с изненада видя, че тя всъщност размахва срещу него два пръста — знак на дяволското око.

Влезе в колата си и бързо потегли на заден ход през двора.

Вече беше наполовина на улицата и се обърна, за да погледне дали не идва друга кола, когато погледът му попадна върху полароидната снимка, която току-що беше направил. Тя още не беше проявена напълно — изглеждаше белезникава и размазана като всички полароидни снимки, които още не са се проявили.

И все пак беше излязла дотолкова, че само от бързия поглед към нея дъхът на Пап, започнал да изпълва дробовете му, изведнъж престана като бриз, който неочаквано, за миг, спира съвсем. И самото му сърце сякаш щеше да спре на средата на удара.

Това, което си беше представял Кевин, сега се случваше. Кучето беше завършило завъртането си и беше започнало неумолимото си, неизбежно, неотклонно приближаване към фотоапарата и към този, който го държеше... а този път го беше държал *той*, нали? *Той*, Реджиналд „Пап“ Мерил, го беше вдигнал и беше щракнал към старата негърка в поривисто движение, както дете, което са напляскали, пръска някое гърне от кол на оградата със сачмалийката си, защото не може да застреля баща си, въпреки че в този момент на унижение и горящ задник точно след боя би било повече от щастливо да го направи.

Кучето идваше. Кевин беше разбрал какво ще се случи и Пап също трябваше да го разбере, ако беше имал случай да помисли малко, което не беше направил — въпреки че от този момент нататък едва ли щеше да мисли за нещо друго, когато мислеше за апарата и щеше да

открие, че тези мисли запълват все повече и повече от времето му — както, докато е буден, така и докато спи.

„То идва“ — помисли си Пап със същия вледеняващ ужас, който един мъж може да почувства, когато стои в тъмнината и някакво Нещо, някакво неизразимо и немислимо Нещо се приближава към него с острите си като бръснач нокти и зъби. „О, Боже, то идва, онова куче идва.“

Но то не само *идваше* — то и се *променяше*.

Беше невъзможно да се каже по какъв начин. Очите го боляха — раздвоени между това, което трябваше да виждат, и това, което наистина виждаха, и в края на краищата единственото, за което можа да се сети, беше, че някой сякаш е сменил обектива на апарата — от нормален на широкоъгълен, така че челото на кучето със снопчетата рошава козина по някакъв начин едновременно се увеличаваше и намаляваше, а убийствените му очи се бяха оцветили с мръсни едва забележими червени оттенъци като червените искри, които светкавицата на полароида понякога поставя в очите на хората на снимките.

Тялото на кучето изглеждаше удължено, но не изтънено — ако се беше изменило, беше станало по-дебело — не по-тлъсто, а по-мускулесто.

И зъбите му бяха по-големи. По-дълги. По-остри.

Пап изведнъж осъзна, че си спомня санбернара на Джо Камбър — Куджо — този, който беше убил Джо, онзи стар пияница Гари Първиър и Големия Джордж Банерман. Кучето беше побесняло. Беше държало една жена и едно младо момче в повредената им кола до къщата на Камбър и след два или три дни момчето беше умряло. И сега Пап се чудеше дали в капана на димящата фурна на колата си през тези дълги дни и нощи те бяха виждали *това* — това или нещо подобно на това — мътните червени очи, дългите остри зъби...

Прозвуча нетърпелив клаксон.

Пап изкрещя, сърцето му не само отново се разтупка, а *загърмя* — като мотор на състезателна кола от „Формула 1“.

Един пикап заобиколи колата му, която все още беше наполовина в двора и наполовина на тясната квартална уличка. Шофьорът на пикапа промуши юмрук през отворения си прозорец и средният му пръст щръкна.

— *Върви на майната си, копеле!* — изкрещя Пап. Измина на заден ход останалата част до улицата, но на такива тласъци, че се удари в бордюра на отсрещната страна. Завъртя отчаяно кормилото (междувременно, без да иска, натисна клаксона) и потегли. Но след като измина три квартала в посока юг, трябваше да спре и просто да остане зад кормилото в продължение на десет минути, докато треперенето му отмине достатъчно, за да може да кара. Толкова за сестрите Пъс.

През следващите пет дни Пап прелисти останалите имена от списъка в главата си. Цената, която щеше да поиска и която беше започнала от двайсет хиляди долара при Маккарти и беше слязла до десет хиляди при сестрите Пъс (макар че и в двата случая не беше стигнал дотам, че да назовава цена), слизаше постоянно, докато запасът се изчерпваше. Най-накрая стигна до Емъри Чафи и възможността да реализира най-много две хиляди и петстотин.

Чафи представляваше удивителен парадокс — в целия опит на Пап с Лудите шапкари опит, който беше дълъг и изключително разнообразен — Емъри Чафи беше единственият от вярващите в „другия свят“, който нямаше абсолютно никакво въображение. Изненадващо беше, че с такива способности той въобще беше допуснал мисълта за „другия свят“, удивително, че *вярваше* в него, а това, че плащаше добри пари, за да колекционира предмети, свързани с него, беше нещо, което Пап намираше за абсолютно поразително. Но това беше така и Пап щеше да постави Чафи на много по-високо място в списъка си, ако не беше дразнещият факт, че Чафи без съмнение беше последният от онези, за които Пап мислеше като за богати Луди шапкари. Той се справяше с живота, но не успяваше да задържи последните останки от това, което някога беше било голямо семейно богатство. А оттук — ново голямо намаление в началната цена на полароида на Кевин.

„Но — помисли си той, докато колата му навлизаше в обраслия двор на това, което през двайсетте години беше една от най-хубавите летни къщи на Себаго Лейк и което сега беше само на едно или две крачки от вероятността да стане една от най-разнебитените къщи за целогодишно живеене (къщата на Чафи в квартала Брамхол в

Портланд беше продадена за неплатени данъци преди петнайсет години) — ако някой въобще купи тоя скапан апарат, смятам, че това ще е Емъри.“

Единственото, което наистина го беше притеснило — и го притесняваше все повече и повече, докато той безполезно се движеше по списъка — беше демонстрацията. Той можеше да *описва* какво прави апаратът до посиняване, но дори и стар глупак като Емъри Чафи не би дал добри пари само въз основа на описание.

Понякога Пап си мислеше, че е било глупаво да кара Кевин да щрака всичките тези снимки, за да може да се направи видеолентата. Но когато се замисляше по-добре, не беше сигурен, че това имаше някакво значение. Оттатък, в онзи свят, времето течеше (защото, подобно на Кевин, и той беше стигнал до мисълта, че заснетото е действителен свят) и то течеше много по-бавно, отколкото в този свят... но дали се ускоряваше, когато кучето се доближаваше до апарата? Пап мислеше, че е така. Движението на кучето покрай оградата отначало едвам се виждаше; сега само слепец би могъл да не забележи, че с всяко щракване на затвора кучето е все по-близо. Разликата в разстоянията се виждаше дори и ако направиш две снимки веднага една след друга. Беше така сякаш времето оттатък се опитва да... е, опитва се някак да се *закачи* и да се синхронизира с времето тук.

Дори и ако това беше всичко, щеше да бъде достатъчно зле. Но това *не беше* всичко.

Това не беше *куче*, дяволите да го вземат.

Пап не знаеше какво *е* това, но знаеше също толкова добре, колкото знаеше, че майка му е погребана в гробището „Хоумланд“, че това не *е куче*.

Помисли си, че това *е било* куче, когато се е промъкнало покрай коловите на оградата, която вече беше останала на три метра зад него; то беше *приличало* на куче, макар и на изключително гадно куче, след като беше обърнало главата си достатъчно, за да може добре да се разгледа физиономията му.

Но сега то не му приличаше на нито едно същество, което някога е съществувало на Божията земя, а вероятно и в ада на Луцифер. А още повече го безпокоеше следното: малкото хора, на които беше демонстрирал фотографиите, като че ли не виждаха това. Те неизбежно

се отвращаваха, неизбежно казваха, че кучето е най-грозният, гадният помияр от сметището, който някога са виждали, но това беше всичко. Никой от тях не беше сметнал, че при приближаването си към фотографа кучето в „Слънце“-то на Кевин се превръща в някакво чудовище. При приближаването си към обектива, който представляваше някакъв портал между онзи свят и този.

Пап отново си помисли (както беше помислил и Кевин): „Но то никога няма да премине. Никога. Ако ще се случва нещо, аз ще ви кажа какво ще стане, защото това нещо е *животно* — може би грозно, дори страшно, като ония неща, които малките деца си представят скрити в гардеробите, след като мамчетата им загасят лампата, но все пак си е *животно* и ако нещо се случи, то ще е следното: ще има една последна снимка, в която всичко ще се вижда в мъгла, защото това дяволско куче ще е скочило, нали си личи, че то смята да го направи, и след това фотоапаратът или вече няма да работи, а дори и да работи, снимките, които ще прави, ще са изцяло черни, защото не можеш да правиш снимки с апарат, на който обективът е избит или счупен на две, и ако този, на когото е онази сянка, изпусне апарата, когато дяволското куче го събори заедно с него, а си мисля, че ще го изпусне, то той ще падне на тротоара и вероятно *ще* се счупи. Това проклето нещо все пак е изцяло от пластмаса, а пластмасата и бетонът съвсем не се понасят.“

Но Емъри Чафи вече беше излязъл на дъсчената си веранда. Боята по дъските се ронеше, а самите дъски бяха разкривени и бодливи, а завесите бяха придобили ръждивия цвят на изсъхнала кръв и по тях се виждаха дупки. Емъри Чафи носеше блейзър, който някога беше бил яносин, но вече беше почистван толкова пъти, че сега беше е невзрачно сивия цвят на униформата на служител от асансьор. Емъри Чафи с високото чело, което се дръпваше все по-назад, докато накрая изчезваше под малкото останала му коса, а той се хилеше с добродушната си усмивка, която откриваше гигантски заешки зъби и го правеше да изглежда така, както Пап си представяше Зайчето Бъни, ако Бъни беше претърпял някаква съкрушителна задръжка в умственото си развитие.

Пап хвана ремъка на апарата — Боже, колко беше намразил това нещо! — излезе от колата си и с усилие отвърна на поздрава и усмивката на Чафи.

Все пак работата си е работа.

— Грозно кученце, а, какво ще кажеш?

Чафи изучаваше полароидната снимка, която почти се беше проявила. Пап беше обяснил какво прави апаратът и беше окуражен от откровения интерес и любопитство на Чафи. После му беше дал „Слънце“-то, за да направи снимка на каквото иска.

Емъри Чафи с отблъскващата едрозъба усмивка завъртя полароида към Пап.

— Само не на мен — набързо каза Пап. — По-добре да насочите ловджийска пушка към мен, отколкото този апарат.

— Когато продаваш нещо, ти наистина го продаваш — каза одобрително Чафи, но все пак се подчини и завъртя „Слънце 660“ към широкия прозорец, който гледаше към езерото — великолепна гледка, която беше останала толкова богата, колкото семейство Чафи беше било през годините след Първата световна война — златни години, които по някакъв начин бяха започнали да се превръщат в месингови след 1970.

Натисна копчето.

Камерата издаде виещ звук.

Пап потрепери. Осъзна, че сега потреперва всеки път, когато чува този звук — този мляскащ лек вой. Беше се опитал да потисне потреперването, но за свое неудоволствие беше открил, че не може.

— О, да, проклето грозно същество! — повтори Чафи, след като разгледа проявената снимка, и Пап с горчиво удовлетворение видя, че отблъскващата едрозъба усмивка най-сетне е изчезнала. Апаратът беше успял да направи поне това.

И все пак не по-малко ясно му беше, че този човек не вижда това, което вижда той, Пап. Пап беше отчасти подготвен за тази възможност — той все пак беше дълбоко обезпокоен зад безстрастната си маска на янки. Вярваше, че ако *имаше* силата (защото, изглежда, това беше сила) да вижда това, което вижда Пап, този глупак щеше да се втурне на пълна скорост към най-близката врата.

Кучето — е, не беше куче, но трябваше да го наречеш *някак* — все още не беше започнало скока си към фотографа, но се приготвяше — задните му крака едновременно се присвиваха и снижаваха върху напукания неизвестен тротоар и това по някакъв начин напомняше на Пап за форсирания автомобил на някой хлапак — тръпнещ, едва задържан от амбреажа в последните секунди на червената светлина,

със стрелка на оборотите вече изправена до показание 60x10, с ревящ през хромовите тръби мотор, с дебели грайферни гуми, готови да изпуснат в гореща целувка върху асфалта.

Муцуната на кучето вече въобще не можеше да бъде различена. Беше усукана и изкривена като лице на уродлив клоун, което имаше само едно тъмно и злобно око — нито кръгло, нито овално, а някак съзливо — като жълтък на яйце, промушен със зъбите на вилица. Носът му беше черен клюн с дълбоки пламтящи дупки, пробити от двете страни. А от тези дупки май излизаше дим като пара от гърлото на вулкан! Може би — или може би последното беше само въображение.

„Няма значение — помисли си Пап. — Просто продължи да натискаш копчето или да позволяваш на хората да си играят с него и ще разбереш, нали така?“

Но той не *искаше* да разбере. Погледна към черното, убиващо нещо, по чиято матова козина бяха полепнали поне две дузини бодили, нещото, което вече нямаше точно козина, а нещо като живи игли и опашка, подобна на средновековно оръжие. Разгледа сянката, която беше разгадало онова проклето сопوليو хлапе, и видя, че тя се беше променила. Един от краката на сянката се беше помръднал на една крачка назад — много *дълга* крачка, дори и като се има предвид ефектът от залязващото или изгряващо слънце (но то залязваше — Пап някак си вече беше съвсем сигурен, че залязва, че в онзи свят отвъд настъпваше нощ, а не ден).

Фотографът оттатък, в онзи свят, най-сетне беше открил, че този обект не смята да стои неподвижен, докато снимат портрета му — че това не е влизало в плана му. То имаше намерение да *яде*, а не да седи. Това беше планът му.

Да яде и може би по някакъв начин, който той не разбираше, да избяга.

„Разбери! — помисли си той иронично. — Давай! Просто продължавай да правиш снимки! Ще разбереш! Ще разбереш *много неща!*“

— А вас, сър — казваше Емъри Чафи, защото той беше спрял само за миг, съществата с бедно въображение рядко биват спирани за дълго време от такова обикновено нещо като разсъжденията, — си ви бива като търговец!

Споменът за Маккарти все още беше много близо до повърхността на мозъка на Пап и все още го наскърбяваше.

— Ако мислите, че е фалшификат... — започна той.

— Фалшификат? Съвсем не! *Съвсем...* не! — едрозъбата усмивка на Чафи се разтегна в отвратителното си великолепие. Той разпери ръце в жест, който казваше „вие се шегувате“. — Но се боя, нали разбирате, че не можем да направим сделка за тази вещ, господин Мерил. Казвам го със съжаление, но...

— Защо? — озъби се Пап. — Щом мислите, че това проклето нещо е фалшификат, защо, по дяволите, не го искате? — и със слисване чу, че гласът му се издига до някакъв жална, упорита ярост. Това никога не се беше случвало — никога в *световната* история — Пап беше сигурен, че и никога нямаше да се случи. И все пак изглеждаше, че той не може да се *освободи* от това проклето нещо.

— Но... — Чафи изглеждаше озадачен, сякаш не беше сигурен как трябва да го каже, защото, каквото и да имаше да каже, му изглеждаше съвсем очевидно. В този момент той приличаше на приятен, но немного способен начален учител, който се опитва да научи дете със забавено развитие как да връзва обувките си. — Но апаратът не *прави* нищо, нали?

— Не *прави* нищо? — почти изкрещя Пап. Не можеше да повярва, че е загубил самообладание до такава степен, и все повече го губеше. Какво ставаше с него? Или по-точно какво този копелдашки *апарат* правеше с него? — Не *правел* нищо? Какво? Да не сте сляп? Прави снимки от *друг свят* Прави снимки, които се движат във времето, независимо от това, къде ги снемеш в *този свят*! И това... това нещо... това *чудовище*...

О, Боже. Най-сетне беше го направил. Най-сетне беше отишъл твърде далеч. Можеше да види това по начина, по който Чафи го гледаше.

— Но това е само куче, нали? — каза Чафи с нисък, успокояващ глас. Глас от онези, с които се опитваш да утетиш някой луд, докато сестрите тичат към шкафа, където пазят спринцовките и приспивателните.

— Ъхъ — каза Пап бавно и уморено. — Всичко на всичко куче. Но си казахте „какво проклето грозно същество“.

— Точно така, точно така — съгласи се Чафи прекалено бързо. Пап помисли, че ако усмивката на този идиот стане мъничко поширока, главата му ще се сцепи на две и горната половина ще се търколи в скута му. — Но... нали разбирате, господин Мерил... какъв проблем е това за колекционера. За *сериозния* колекционер.

— Не, май не разбирам — каза Пап, но вече бе прехвърлил целия списък на Лудите шапки — списък, който отначало изглеждаше толкова обещаващ, и май започваше да разбира. Всъщност започваше да вижда цялото множество от проблеми, които полароидното „Слънце“ представляваше за сериозния колекционер. А колкото до Емъри Чафи... един Бог знае какво точно си мислеше Емъри.

— Съвсем сигурно съществуват неща като призрачните фотографии — каза Чафи със спокоен, педантичен глас, от който на Пап му се прииска да го удуши. — Но това не са призрачни фотографии. Те...

— Но сигурно не са и *нормални* фотографии!

— Точно така смятам — каза Чафи и леко се намръщи. — Но какви фотографии са това? Трудно може да се каже, нали? Може само да се покаже един съвсем нормален апарат, който фотографира куче, което очевидно се подготвя за скок. А след като подскочи, то ще излезе от кадъра на снимката. В този момент могат да се случат три неща. Апаратът може да започне да прави нормални снимки, за каквито е предназначен; може да престане изобщо да прави снимки, защото единственото му предназначение — да фотографира, може да се каже, да *документира* това куче — е изпълнено; или може просто да започне да прави снимки на онази бяла ограда и зле поддържаната морава зад нея. — Той направи пауза и добави: — Предполагам, че в този момент някой може да мине — след четирийсет фотографии, или след четиристотин, — но ако фотографът не промени ъгъла си, което не изглежда да е направил в нито една от тези, минувачът ще може да се види само от кръста надолу. Повече или по-малко. — И, повтаряйки бащата на Кевин, без дори да знае кой е бащата на Кевин, добави: — Извинете ме, че казвам това, господин Мерил, но вие ми показате нещо, което е наистина доста скучно.

Тази удивителна, но очевидно искрена забележка накара Пап да пренебрегне мнението на Чафи за неговия разсъдък и да попита отново:

— И това, което виждате, е *само куче!*

— Разбира се — каза Чафи, изглеждаше леко изненадан. — Уличен помияр, извънредно зъл.

Той въздъхна.

— И не трябва да се взима на сериозно, разбира се. Искам да кажа, че няма да го вземат на сериозно хора, които не ви познават лично, господин Мерил. Хора, които не познават честността ви и познанията ви в тези неща. Прилича на фокус, нали? Дори и не на добър фокус, а просто на игра за деца.

Преди две седмици Пап усърдно би оспорил такава мисъл. Но това беше, преди не да излезе, а да изхвърчи от къщата на Маккарти.

— Е, щом това е последната ви дума... — каза Пап, стана и хвана апарата за ремъка.

— Много съжалявам, че сте направили толкова безполезно пътуване — каза Чафи... и ужасната му усмивка избликна отново, а целите му гумени устни и огромни зъби блестяха от слюнки. — Когато дойдохте, тъкмо смятах да си направя сандвич със свинско. Не бихте ли хапнали с мен, господин Мерил? Правя ги много хубави, ако мога да се похваля. Добавям малко хрян и бермудски лук — това е тайната ми — и после...

— Ще тръгвам — каза тежко Пап. Както и в гостната на сестрите Пъс, всичко, което искаше точно сега, беше да се махне оттук и да се отдалечи възможно по-бързо от този ухилен идиот. Пап определено имаше алергия към местата, в които беше залагал и беше загубил. Само че напоследък те бяха станали доста. Дяволски много. — Вече съм вечерял, искам да кажа. Трябва да се връщам.

Чафи се усмихна дружелюбно.

— Трудът на лозаря е *тежък*, но дава добри плодове — каза той.

„Само че не и напоследък — помисли си Пап. — Напоследък изобщо не дава никакви плодове.“

— Така или иначе, то е живо — отговори Пап и най-сетне успя да излезе от къщата, която беше влажна и студена (а какво беше да живееш на такова място през февруари, просто не можеше да си представи) и миришеше на мишки и плесен може би от прогнилите завеси и калъфите на канапета... или просто на пари, държани дълго на едно място и после извадени. Помисли си, че свежият октомврийски

въздух с лекия привкус от езерото и силния аромат на борови иглички ухае по-хубаво от всякога.

Влезе в колата си и я запали. Емъри Чафи — за разлика от сестрата Пъс, която го беше изпратила до вратата и бързо я беше затворила след него, като че ли я беше страх, че слънцето може да я поразии и да я превърне в прах като вампир, стоеше на предната веранда, хилеше се с идиотската си усмивка и наистина *махаше*, като че ли изпращаше Пап на някакво презокеанско пътешествие.

И без да мисли, точно както беше направил снимка на (или поне към) негърката, той щракна Чафи и започналата да се руши къща, която беше всичко, останало от богатството на семейство Чафи. Не си спомняше дали взе апарата от седалката, където го беше захвърлил с отвращение, преди да затвори вратата, дори не осъзнаваше, че апаратът е в ръцете му и че натиска копчето, докато не чу воя на механизма, който избугваше фотографията навън като език, покрит с някаква лигава сива течност — може би магнезиево мляко. Звукът сякаш завибрира по окончанията на нервите му и ги накара да закрещят — беше като чувството, което имаш, когато до новата ти пломба се допре нещо твърде студено или горещо.

С периферното си съзнание схвана, че Чафи се смее, като че ли това е най-добрата проклета шегичка на света, и извади снимката от прореза с някакъв бесен ужас, като си казваше, че си е въобразил моментния звук на ръмженето — звук, който се чува при приближаването на моторница, когато си си потопил главата под водата — казваше си, че си е въобразил моментното чувство, че апаратът се е *издул* в ръцете му, като че ли някакво огромно вътрешно налягане за миг е тласнало стените му. Натисна копчето на жабката на колата и хвърли снимката вътре, а после затвори жабката с такава сила и бързина, че разцепи нокътя на палеца си чак до живеца.

Потегли рязко, колата подскочи, после едва не удари една от древните ели, които разделяха къщата от дългия двор на Чафи, и по целия път през двора си мислеше, че чува как Емъри Чафи се смее с високо, безумно, радостно мучене: „Хо! Хо! Хо! Хо!“

Сърцето му се блъскаше в гърдите, а главата му се чувстваше така, сякаш отвътре някой удряше с боен чук. Малките снопчета вени, които се преплитаха във всяко от слепоочията му, равномерно пулсираха.

Малко по малко той се овладя. След пет мили човечето вътре в главата му престана да работи с бойния чук. След десет мили (почти по средата на обратния път до Касъл Рок) ударите на сърцето му отново се върнаха към нормалните. И той си каза: „Няма да я поглеждаш. Няма. Нека това проклето нещо си изгние там. Няма смисъл да я поглеждаш, няма смисъл да правиш повече снимки. Време е да отпишеш това нещо, да го минеш на загуба. Време е да направиш това, което трябваше да оставиш да направи момчето.“

И, разбира се, когато стигна до вилната зона Касъл Вю — високо място, от което можеше да се види целият западен Мейн и половината от Ню Хемпшир, той отби колата, изключи двигателя, отвори жабката и извади снимката, която беше направил, с не по-голямо съзнание какво върши, отколкото, ако би го извършил, докато спеше. Снимката, разбира се, се беше проявила вътре — химикалите в този измамно плосък квадрат бяха оживели и бяха свършили обичайната си ефикасна работа. Тъмно или светло, за полароидна снимка това нямаше значение.

Нещото-куче вече беше съвсем приклекло. Беше готово до крайна степен като запънато петле на пушка. Зъбите му бяха съвсем оголени, така че ръмженето на нещото сега не беше само израз на гняв, а и проста необходимост — как изобщо можеха устните му да покрият тези зъби? Как можеха тези челюсти да дъвчат? То приличаше по-скоро на някакъв странен вид глиган, отколкото на куче, но това, на което наистина приличаше, Пап досега не беше виждал. Не само очите го заболяваха, като го погледнеше — заболяваше го *мозъкът*. Чувстваше, че просто полудява.

„Защо не се отървеш от този апарат още тук? — изведнъж помисли той. — Можеш. Просто излез, разходи се до онази пропаст и го хвърли. Край. Сбогом.“

Но това щеше да бъде импулсивно действие, а Пап Мерил принадлежеше към племето на Разумните — принадлежеше към него с тялото и душата си, искам да кажа. Не искаше да прави нищо прибързано, за което по-късно можеше да съжалява и...

„Ако не направиш това, по-късно ще съжаляваш.“

Но не. И не. Човек не може да върви против природата си. Това не беше естествено. Трябваше му още време да помисли. Да се увери.

Направи компромис, като изхвърли само снимката и после бързо потегли. Насмалко да повърне, но после му мина. Почувства се малко по-добре. Отново в безопасност в магазина си, той отключи стоманената касетка, извади „Слънце“-то, още веднъж прерови ключовете си и намери между тях този за чекмеджето, в което пазеше „специалните“ си предмети. Започна да пъха апарата вътре... и спря с повдигнати вежди. Образът на дръвника отзад изникна в мозъка му толкова ясно, с толкова ясно очертани подробности, че сам приличаше на снимка.

Помисли си: „Хайде де, човек не можел да върви против природата си. Това е глупост и ти го знаеш. Не е в природата на човека да яде кал, но може да изядеш цяла купа, за Бога, ако някой е насочил пистолет към главата ти и ти каже да го направиш. Знаеш какво е време да направиш сега, приятелче — време е да направиш това, което трябваше да оставиш да направи момчето. Все пак, не си направил никакви инвестиции в тази работа.“

Но в този миг друга част от мозъка му сърдито и разгневено запротестира: „Как да не съм! *Направил* съм инвестиция, по дяволите! Този хлапак размаза един съвсем нов фотоапарат полароид! Може и да не го е знаел, но това не променя факта, че съм вътре със сто трийсет и девет долара!“

— О, глупости! — измърмори раздражено Пап. — Не е това! Не е въпросът в шибаните *пари*.

Не — въпросът не беше в парите. Можеше поне да признае, че въпросът не е в парите. Можеше да си го позволи — наистина Пап можеше да си позволи много неща, включително собствена голяма къща в района Брамхол в Портланд и чисто нов „Мерцедес-Бенц“, който да паркира пред входа ѝ. Никога не би си купил такива неща — стискаше стотинките си и предпочиташе да смята патологичното мизерстване просто като добрата стара пестеливост на янките, — но това не означаваше, че не можеше да ги има, ако поискаше.

Не беше въпросът в парите — беше в нещо много по-важно, отколкото парите изобщо можеха да бъдат. Беше *да не бъде изигран*. Пап беше си поставил за цел на живота *да не бъде изигран* и в редките случаи, когато това ставаше, се чувстваше като човек, в чийто череп пълзят червени мравки.

Например случаят с онзи проклет грамофон. Когато Пап разбра, че един антиквар от Бостън — казваше се Донахю — му беше взел петдесет долара повече, отколкото трябваше, за грамофон марка „Виктор-Граф“ от 1915 (който всъщност се оказа много по-честият модел от 1919), той загуби поне триста долара да се коси, понякога чертаеше различни отмъщения (всяко ново по-диво и смешно от предишното), понякога просто се проклинаше, че е бил такъв глупак, и си казваше, че сигурно наистина изкуфява, след като човек като Донахю може да изиграе Пап Мерил. А понякога си представяше как онзи глупак разправя на приятелите, с които играе покер, колко е лесно, по дяволите, и какъв тъпак бил Пап Мерил и че ако се опиташ да продадеш Бруклинския мост на човек като онази полска мишка Мерил в Касъл Рок, този глупак би попитал „Колко?“ После той и приятелчетата му се облягат назад на столовете си около масата за покер (Мерил не знаеше защо винаги ги вижда зад такава маса в това мрачно видение, но така беше), пушат еднодоларовите си пури и се смеят гръмогласно като диваци.

Работата с полароида го разяждаше като киселина, но той все още не беше готов да се отърве от това нещо.

Все още не.

„Ти си луд! — крещеше един глас в него. — Луд си да продължаваш!“

— Да пукна, ако оставя нещата така! — тросна се той на гласа и на празния сенчест магазин, който тиктакаше като бомба в куфар. — Да пукна, ако го направя!

Но това не означаваше, че трябва да хукне на нови глупашки пътешествия в опити да продаде тази проклетия, а *сигурно* не значеше и да прави нови снимки с нея. Той преценяваше, че вътре са останали поне още три „безопасни“ снимки, а *най-вероятно* дори още седем, но не той беше човекът, който щеше да провери. Съвсем не.

И все пак, нещо можеше да изскочи. Човек никога не знае. Пък и едва ли можеше да му навреди, или да навреди на някого другото, ако апаратът си стои заключен в чекмеджето, нали?

— Не — бързо се съгласи със себе си Пап. Пусна апарата в чекмеджето, заключи го, пхна отново ключовете в джоба си, после отиде до вратата и обърна табелката „ЗАТВОРЕНО“ на „ОТВОРЕНО“

с чувството на човек, който най-сетне се е отървал от някакъв досаден проблем.

ГЛАВА 10

Пап се събуди в три часа на следващата сутрин, плувнал в пот и уплашено вторачен в мрака. Часовниците тъкмо бяха започнали отегчителното отмерване на кръглия час.

Но не този звук го беше събудил, макар че можеше да бъде и той, защото Пап не беше горе в спалнята си, а тук долу, в самия магазин. „Рогът на изобилието“ беше пещера от мрак, изпълнена с огромни сенки заради уличните лампи отвън, които успяваха да изпратят достатъчно светлина през мръсните витрини, та да създадат неприятното чувство за неща, които се крият извън границите на погледа.

Не часовниците го бяха събудили — беше *светкавицата*.

С ужас откри, че стои по пижама до работната си маса с полароида „Слънце 660“ в ръце. „Специалното“ чекмедже беше отворено. Разбираше, че, въпреки че беше направил само една снимка, пръстът му беше натискал бутона, който задействаше затвора, отново и отново. Щеше да е направил много повече снимки, а не само тази, която излизаше от прореза в дъното на апарата, но просто имаше късмет. Във филма, който се намираше в апарата, беше останала само една снимка.

Пап започна да отпуска ръце надолу — държеше апарата, насочен към предната част на магазина, а визьорът с измервателна линия колкото косъм беше вдигнат пред отвореното му спящо око и когато ги свали до гръдния си кош, те затрепериха и мускулите, които поддържаха ставите на лактите му, като че ли не издържаха. Ръцете му паднаха, пръстите му се отвориха и камерата с трясък падна обратно в „специалното“ чекмедже. Снимката, която беше направил, излезе от процепа и политна. Удари се в единия край на отвореното чекмедже, залюля се първо на една страна, сякаш да последва апарата, после на другата. Падна на пода.

„Инфаркт — помисли несвързано Пап. — Ще получа някой шибан инфаркт.“

Опита се да вдигне дясната си ръка, за да масажира лявата страна на гърдите си, но ръката не се подчиняваше. Клатеше се отпусната като мъртвец на въжето на бесилка. Светът се разлюля и излезе от фокус. Звукът на часовниците (изоставащите тъкмо свършваха да бият) заглъхна като далечно ехо. После болката в гърдите намаля, светлината започна малко по малко да се връща и той разбра, че всичко, което се опитва да направи, е да припадне.

Опита се да седне на стола люлка зад работната маса и започна добре да се справя със задачата по отпускането върху седалката, както преди това беше започнал с оставянето на апарата, но преди да стигне и до половината, *другите* стави — онези, които придържаха в едно бедрата и прасците му посредством коленете, също не издържаха и той не толкова седна на стола, колкото пропадна в него. Столът се затътри на една педя назад, удари се в сандъка, пълен със стари списания „Лайф“ и „Лук“, и спря.

Пап наведе глава така, както трябва да направиш, когато ти се завие свят. Мина известно време. Той изобщо нямаше представа — нито тогава, нито по-късно, колко точно. Може би дори за малко пак беше заспал. Но когато вдигна глава, повече или по-малко пак беше наред. В слепоочията и в тила си чувстваше тъпо пулсиране, може би защото проклетата му кратуна се беше напълнила с кръв от дългото висене, но откри, че може да стане и знаеше какво трябва да направи. След като това нещо го беше завладяло до такава степен, че го беше накарало да ходи насън, а после го беше накарало (умът му се опита да отхвърли този глагол — това „накарало“, но той не му позволи) да направи снимки с него, значи дотук. Нямаше представа какво е това проклето нещо, но едно беше ясно: не можеше да прави компромиси с него.

„Време е да направиш това, което трябваше да оставиш да направи момчето.“

Да. Но не тази нощ. Той беше изтощен, подгизнал от пот и трепереше. Помисли, че трябва да свърши всичко сега — и после просто да се качи по стълбите обратно в апартамента си, но нямаше сили да размаха чука. Искаше да свърши работата тук — просто да извади апарата от чекмеджето и да го размаже на пода — отново и отново, но имаше и нещо друго, по-дълбоко, на което се подчини — тази нощ не беше в състояние да се занимава с апарата. На сутринта

щеше да има достатъчно време... а дотогава апаратът не можеше да навреди с нищо, нали? В него нямаше филм.

Пап затвори чекмеджето и го заключи. После бавно стана — приличаше по-скоро на мъж, който приближава осемдесетте, а не седемдесетте — и бавно се затътри към стъпалата. Изкачи ги едно по едно, почиваше на всяко, държеше се за парапета (който също не беше никак стабилен) с една ръка, докато в другата държеше тежката си връзка ключове на стоманена халка. Най-после стигна догоре. Затвори вратата след себе си и се почувства малко по-силен. Върна се в спалнята си, легна на леглото и както винаги не обърна внимание на силната кисела миризма на пот и на старец, който пъшка, докато легне — Пап сменяше чаршафите на всяко първо число и го смяташе за добре.

„Няма да заспя сега — помисли си той и после: — Ще заспиш. Ще заспиш, защото можеш, а можеш, защото утре сутрин ще вземеш чука и ще разбиеш онова шибано нещо на парчета и ще туриш край на цялата история.“

Тази мисъл и сънят дойдоха едновременно и Пап спа — без да сънува, почти без да се движи — цялата останала част на нощта. Когато се събуди, се стресна, защото чу, че часовниците долу като че ли отмерват един удар в повече — при това всички — осем вместо седем. Чак когато погледна към светлината, която падаше върху пода и стената в леко наклонен овал, разбра, че наистина е осем — беше се успал за пръв път от десет години. После си спомни отминалата нощ. Сега, на дневна светлина, целият епизод не изглеждаше толкова зловещ — беше ли наистина *припаднал*! Или това беше някаква естествена слабост, която спохожда сомнамбулите, когато неочаквано ги събудят?

Разбира се, че беше така, нали? Малко ярка утринна светлина не можеше да промени този основен факт — той *беше* ходил насън, *беше* направил една снимка и щеше да направи цял куп снимки, ако в апарата имаше още филм.

Стана, облече се и слезе долу с намерение да счупи това нещо на парчета още преди да е изпил сутрешното си кафе.

ГЛАВА 11

Кевин желаше първото му посещение в двуизмерния град Полароидсвил да бъде и последно, но не стана така. През тринайсетте нощи след първата сънят се повтаряше все по-често. Ако се случеше тъпият сън да вземе почивна нощ — „малка ваканция, Кев, но ще се видим скоро, нали?“, — това значеше, че ще го сънува два пъти през следващата нощ. Сега той винаги *знаеше*, че сънува, и веднага след началото му си казваше, че всичко, което трябва да направи, е да се събуди — „по дяволите, само се събуди!“ Понякога наистина се събуждаше, а понякога сънят просто изчезваше и Кевин заспиваше по-дълбоко, но никога не успяваше сам да се събуди.

Сега градът винаги се казваше Полароидсвил — никога Оутли или Хилдасвил — онези първи две усилия на разсеяния му ум да разпознае града. И както на фотографията, всеки нов сън придвижваше действието съвсем малко по-нататък. Първо мъжът с количката, която сега никога не беше празна — тя не беше празна и в първия сън, а беше пълна с купчина предмети... най-вече часовници, но всички бяха от „Рогът на изобилието“ и всички изглеждаха странно — не като истински неща, а по-скоро като *фотографии* на истински неща, изрязани от списания и после по някакъв начин невъзможно, парадоксално натъпкани в пазарска количка, която, понеже беше двуизмерна като самите тях, нямаше ширина, в която да се разположат. И все пак те бяха там и старецът се беше навел над тях да ги пази и каза на Кевин да се маха и че е проклет крадец... само че сега казваше на Кевин и че ако не се махне, „ще ти насъскам кучето на Пап! Ще видиш ти!“

После идваше дебелият жена, която не можеше да бъде дебела, понеже беше съвършено плоска, но която въпреки това беше дебела. Тя се появяваше и буташе своята пазарска количка, пълна с апарати полароиди „Слънце“. Тя също го заговаряше, преди той да се размине с нея. „Внимавай, момче — казваше тя с високия си немелодичен глас, глас на човек, който е напълно глух, — кучето на Пап се е откъснало от

каишката си, а то е много свиреп звяр. Преди да дойде тук, е разкъсало трима или четирима души във фермата на Трентън в Камбървил. Трудно е да му се направи снимка, но ти изобщо не можеш да я направиш, освен ако имаш апарат.“

Тя се навеждаше да вземе един, понякога почти го изваждаше и той посягаше към апарата, без да знае защо жената мисли, че той трябва да направи снимка на кучето или защо би искал да я прави... или може би само се опитваше да бъде учтив?

Както и да е, нямаше разлика. И двамата се движеха с плавните движения на подводни плувци, както често правят хората в сънищата, и никога не успяваха да направят връзката — когато Кевин мислеше за своята част от съня, често се сещаше за известната картина на Бог и Адам, която Микеланджело беше нарисувал на тавана на Сикстинската капела — всеки от тях с протегнатата ръка и пръстите им почти — не съвсем, но *почти* — се докосват.

После тя изчезваше за момент, защото нямаше ширина, и когато се появяваше отново, беше извън обсега му. „Добре, тогава просто се върни към нея“ — мислеше Кевин всеки път, когато сънят стигаше до тази точка, но не можеше. Краката му го носеха безгрижно и бодро напред към белеещата се ограда от колове, към Пап и кучето... само че кучето вече не беше куче, а някакво ужасно смесено нещо, което излъчваше топлина и дим като дракон, и имаше зъбите и извитата, насечена зурла на диво прасе. Пап и кучето от „Слънце“-то — Слънчевото куче — се обръщаха едновременно към него и у Пап беше апаратът — *неговият* апарат, Кевин знаеше, защото отстрани имаше едно отчупено парче — точно до дясното око. Лявото му око беше здраво стиснато. Очилата му без рамки светеха на върха на главата му под бледата слънчева светлина. Пап и Слънчевото куче бяха с всичките си три измерения. Те бяха единствените неща с три измерения в това нещастно мизерно градче от сънищата.

— Той е! — извикваше Пап с пронизителен, страшен глас — Той е крадецът! Дръж! Извади скапаните му черва навън, искам да кажа!

И докато крещеше, в дневната светлина светваше студена светкавица — Пап беше натиснал бутона и светкавицата, а Кевин хукваше да бяга. Втория път, когато беше сънувал този сън, той беше спрял дотук. Сега, след всеки следващ случай, нещата се придвижваха малко напред. Той отново се движеше с размазаното забавяне на

изпълнител от подводен балет. Чувстваше, че ако самият той е отвън, дори ще вижда себе си като танцьор — ръцете му се въртяха като перка, която започва да се върти, ризата му се въртеше заедно с тялото, опъваше се на гърдите му и на корема му и в същото време той чуваше как долната част на ризата се измъква от панталоните на кръста му с някакъв прекалено силен стържещ звук — като шкурка.

После тичаше обратно по същия път, краката му се вдигаха бавно и после сънливо плуваха (*разбира се*, че сънливо, а как другояче, глупак такъв, си мислеше всеки път той в този момент) надолу, докато стъпваха на напукания безцветен цимент на тротоара, а подметките на кецовете му плавно опираха в земята и вдигаха облачета прах, които се движеха толкова бавно, че той можеше да види как отделните частици се въртят като атоми.

Тичаше бавно, да, разбира се, а Слънчевото куче — това чудовище, този безименен уличен помияр, който беше дошъл отникъде и не означаваше нищо и беше безплътен като циклон, но въпреки това съществуваше, го преследваше бавно... но не *твърде* бавно.

На третата нощ сънят премина в нормално спане точно когато Кевин започна да обръща глава със същото влачещо се, влудяващо бавно движение, за да види каква преднина има пред кучето. После пропусна една нощ. На следващата нощ се върна — два пъти. В първия сън той обръщаше глава наполовина, така че можеше да види как улицата от лявата му страна изчезва в нищото зад него, докато тича по нея; във втория (събуди го будилникът — леко изпотен и свит като ембрион до стената) той успя да обърне достатъчно глава, за да види кучето точно когато предните му лапи стъпваха върху собствените му следи и видя как лапите издълбават малки кратери в цимента, защото от тях бяха израсли нокти... и от задната страна на долната става на всеки крак се подаваше дълъг костен шип, който приличаше на шпора. Мътното червеникаво око беше заковано върху Кевин. Неясен пламък избухваше и капеше от ноздрите му. „Господи, Исусе Христе, *сополите* му горят“ — помисли си Кевин и когато се събуди, с ужас се чу как шепне отново и отново, много бързо: „...сополите му горят, сополите му горят, сополите му горят.“

Нощ след нощ той бягаше по тротоара, а кучето го настигаше. Дори и когато не се обръщаше да погледне, той чуваше, че Слънчевото куче го настига. Разбираше го от топлината, която се

разпространяваше по слабините му, и знаеше, че толкова го е страх, че може и да се е подмокрил, въпреки че това чувство се появяваше по същия разреден, вдървен начин, по който той трябваше да се движи в този свят. Чуваше как лапите на Слънчевото куче удрят цимента, чуваше сухото прашене и скърцане на разпукващия се цимент. Чуваше горещото изригване на дъха на кучето, вдишването на въздух през неистовите зъби.

А в нощта, в която Пап се събуди и откри, че не само е ходил насън, но е направил насън и най-малко една снимка, Кевин за пръв път *почувства* точно както досега чуваше, дъха на Слънчевото куче — топло движение на въздух по бутовете си, като душен порив на вятър, предизвикан от експрес, който преминава през малка гара, където няма да спре. Знаеше, че кучето е толкова близко, че може да скочи върху гърба му и че точно така ще стане, чувстваше по-силно дъха — вече не просто топъл, а *горещ* — горещ като пресядане в гърлото, и после този разкривен жив капан за мечки — челюстите му, щеше да се забиے в плътта на гърба му — между лопатките, откъсвайки кожа и месо от гърбнака му, и сигурен ли бе той, че това е сън? Сигурен ли беше?

Събуди се от последния си сън точно когато Пап беше стигнал до върха на стълбата към апартамента си и си почиваше за последен път, преди да влезе вътре и да си легне. Този път Кевин се събуди и седна в леглото. Чаршафът и одеялото бяха мокри и събрани около кръста му, кожата му беше покрита с поти въпреки това — *замръзнала*, един милион малки бели пъпки — гъша кожа, бяха покрили корема, гърдите, гърба и ръцете му като дамги. Като че ли пропълзяваха и по бузите му.

А това, за което си помисли, не беше сънят или поне не направо — той си помисли друго: „Това е грешка, номерът е сгрешен, пише три, но не може...”

После отново легна и съвсем по детски (защото дори и на петнайсет по-голямата част от него все още беше дете и щеше да остане такава почти до края на деня) той отново потъна в дълбок сън.

Будилникът го събуди в седем и половина както винаги в сутрините, когато беше на училище и той отново се оказа седнал в леглото с широко отворени очи, а всичко внезапно си дойде на мястото. „Слънце“-то, което беше смачкал, не беше *неговото* „Слънце“ и затова той отново и отново сънуваше този луд сън. Пап Мерил, този

мил стар доморасъл философ и майстор по поправките на фотоапарати, часовници и други малки прибори, беше излъгал и него, и баща му — така бързо и умело, както комарджията на речен параход лъже новациите в стар уестърн.

Баща му...!

Той чу как вратата долу се затръшва и скочи от леглото. Направи два скока към вратата, както си беше по бельо, после се отказа, отвори прозореца и изкрещя:

— Татко! — точно когато баща му се напъхваше в колата, за да отиде на работа.

ГЛАВА 12

Пап измъкна халката с ключове от джоба си, отключи „специалното“ чекмедже и извади апарата — пак внимаваше да го държи само за ремъка. Погледна с известна надежда предната част на полароида, с мисълта, че при последното си падане обективът може да се е разбил, с надеждата, че окото на проклетото нещо е извадено, ако може да се каже така, но баща му много беше обичал да казва, че дяволът винаги има късмет и, изглежда, такъв беше и случаят с проклетия апарат на Кевин Деливън. Отчупеното парче отстрани беше малко по-отчупено и това беше всичко.

Затвори чекмеджето и докато завърташе ключа, видя единствената снимка, която беше направил насън, паднала с лицето надолу на пода. Не беше в състояние да не я погледне точно както жената на Лот не е била в състояние да не се обърне и да не погледне развалините на Содом — вдигна я с дебелите си пръсти, които така добре криеха от света своята сръчност, и я обърна.

Кучешкото създание беше започнало скока си. Предните му лапи едва се бяха отлепили от земята, но по продължението на безформения му гръбнак и в топките мускули под кожата му, чиято козина приличаше на твърди влакна, стърчащи от черни стоманени четки, се виждаше цялата кинетична енергия, която започваше да се отделя. Лицето и главата му наистина бяха малко размазани на тази фотография, а устата му се беше раззинала още повече и излизаше от снимката. Като звук, който се чува иззад стъкло, той чуваше ниското гърлено ръмжене, което прерастваше в рев. Фотографът, който хвърляше сянката, като че ли се опитваше да направи още една крачка назад, но какво значение имаше? Онова, което излизаше от дупките в муцуната на това нещо-куче, беше дим, *дим* и още дим излизаше от отворените му челюсти в малкото пространство, в което свършваше кривата грозна стена на зъбите му и всеки човек би отстъпил назад от ужас като *този*, всеки човек би се опитал да се обърне и да избяга, но всичко, което трябваше да направи Пап, беше да погледне, за да

разбере, че мъжът (*разбира се*, че беше мъж, може би някога беше било дете — тийнейджър, но у кого беше апаратът сега?), който беше направил тази снимка просто по рефлекс, от потреперване на пръста... този мъж не беше успял да спаси живота си и въпросът беше само как е умрял — още докато е бил прав, или вече паднал на задник.

Пап смачка снимката между пръстите си и после пъхна отново халката с ключове в джоба си. Обърна се, без да изпуска каишката на това, което преди беше полароидът „Слънце 660“ на Кевин Деливън, а сега беше *неговият* полароид „Слънце 660“, и тръгна към задната част на магазина — по пътя спря, само за да вземе чука. Когато наближи вратата за задната барака, светна светкавица — огромна, бяла и беззвучна — не пред очите му, а зад тях — в мозъка му.

Той се обърна и сега очите му бяха празни като очите на човек, ослепен за миг от някаква ярка светлина. Той отмина работната маса с апарата, който сега държеше в ръце на нивото на гърдите си, както човек държи ритуална урна или мощи в някакъв религиозен обред. На средата на пътя до масата, в предната част на магазина, имаше бюро, отрупано с часовници. Вляво от нея минаваше една опорна гредка и на една кука, забита в гредата, висеше още един часовник — имитация на германски часовник с кукувичка. Пап го хвана за покрива и го откачи от куката, без да внимава за топузите му, чиито вериги веднага се оплетоха, и за махалото, което се извади, когато една от притиснатите вериги се опита да се увие около него. Вратичката под върха на покрива на часовника се разтвори, дървената птичка показа клюна си и едното си стреснато око. Издаде един задавен звук — „кук!“ — като че ли протестираше срещу подобно грубо отношение, после отново се вмъкна вътре.

Пап окачи ремъка на „Слънце“-то върху куката, където беше висял часовникът, после се обърна и за втори път тръгна към задната част на магазина все още с празни и слисани очи. Държеше часовника за покривчето, с безразличие го люлееше назад-напред, без да чува дрънченето и тракането вътре нито откъслечните приглушени звуци, които може би издаваше птичката, която се опитваше да избяга, не забеляза, когато един от топузите се удари в края на старото легло, откъсна се и се затъркаля по пода, оставяйки дълбока следа в праха, неизбърсван от години. Движеше се с празната безмозъчна решимост на робот. В бараката се спря, колкото да вдигне бойния чук за гладката

дръжка. По този начин и двете му ръце бяха заети и трябваше да използва лакътя на лявата си ръка, за да вдигне куката от халкичката, за да може да бутне вратата и да излезе в задния двор.

Прекоси двора до дръвника и постави върху него имитацията на германски часовник с кукувичка. Постоя с наведена глава за един миг, а двете му ръце бяха върху дръжката на чука. Лицето му остана безизразно, очите му — замъглени и слисани, но имаше и една част от ума му, която не само мислеше ясно, но и мислеше, че *целият* той мисли — и действа — ясно. Тази част от него виждаше не часовника с кукувичка, който и като нов не беше струвал много, а сега беше се счупил при размяната — тя виждаше полароида на Кевин. Тази част от ума му наистина вярваше, че той беше слязъл по стълбите, беше взел полароида от чекмеджето и беше дошъл направо тук, като се беше спрял, колкото да вземе чука.

И тъкмо тази част по-късно щеше да си спомни... освен ако за него не станеше удобно да помни някаква друга истина. Или, ако потрябваше, каквато и да е друга истина.

Пап Мерил вдигна бойния чук над дясното си рамо и го стовари със сила — не толкова силно, колкото беше го направил Кевин, но достатъчно силно, за да свърши работа. Удари право върху покрива на имитацията на германски часовник с кукувичка. Часовникът не се счупи или разцепи — той се *пръсна* — парчетата от пластмасовото дърво и малките колелца и пружинки се разхвърчаха. И това, което тази малка част от Пап, която виждаше, щеше да си спомня (освен ако, разбира се, за него не станеше удобно да си спомни нещо друго), бяха парченцата пластмаса от *апарата*, пръснати навсякъде.

Той свали чука от дръвника и остана за момент загледан с унесените си, невиждащи очи в останките. Птичката, която му изглеждаше точно като касета от филм — касета от филм за полароид „Слънце“, лежеше по гръб, а малките ѝ дървени крачка стърчаха право нагоре във въздуха. Изглеждаше мъртва, по-мъртва, отколкото която и да било друга мъртва птичка и същевременно по някакъв чудотворен начин беше незасегната. Пап я погледна, после се обърна и тръгна към вратата на пристройката.

— Това е — промърмори той през зъби. — Стига му.

Ако много близо до него имаше някой, този някой можеше и да не успее да долови самите думи, но трудно щеше да пропусне

безпогрешния тон на облекчение, с който бяха изговорени.

— *Това* е свършено. Не трябва да се тревожа за *това* повече. Сега какво имах да правя? Да купя тютюн за лула, нали?

Но когато след петнайсет минути влезе в дрогерията на другата страна на квартала, той не поиска тютюн за лула (въпреки че това беше, което *помнеше*, че трябва да поиска). Той поиска филм.

Полароиден филм.

ГЛАВА 13

— Кевин, ще закъснея за работа, ако не...

— Ще се обадиш ли? Можеш ли? Да се обадиш и да кажеш, че ще закъснеем или че може въобще да не отидеш? Ако е нещо наистина, наистина, *наистина* важно?

Господин Деливън отегчено попита:

— Какво е това нещо?

— *Би ли могъл!*

Сега на вратата на спалнята на Кевин стоеше госпожа Деливън. Зад нея беше Мег. И двете гледаха с любопитство мъжа в делови костюм и високото момче все още по шорти.

— Да речем, че — да, да речем, че мога. Но няма да го направя, докато не разбере *какво* е то.

Кевин понижи глас и като сочеше с очи към вратата, каза:

— Отнася се за Пап Мерил. И за апарата.

Господин Деливън отначало се учуди какво правят очите на Кевин, но после отиде до вратата. Промърмори нещо на жена си и тя кимна. После затвори вратата, без да обръща внимание на протестния вой на Мег повече, отколкото би обърнал на чуруликането на птичка, кацнала върху телефонната жица зад прозореца на спалнята.

— Какво каза на мама? — попита Кевин.

— Че това е разговор между мъже — леко се усмихна господин Деливън. — Мисля, че тя мисли, че искаш да говориш за мастурбация.

Кевин се изчерви.

Господин Деливън изглеждаше загрижен.

— Не е това, нали? Искам да кажа, ти знаеш за...

— Знам, знам — прибързано отговори Кевин; нямаше намерение да казва на баща си (и не беше сигурен, че би бил способен да произнесе правилната поредица от думи, дори и да искаше), че това, което за миг го беше извадило извън релсите, беше, че баща му не само знае за тези неща — което, разбира се, не би трябвало изобщо да го изненада, но все пак го беше изненадало и го беше изпълнило с

чувство на изненада от собствената му изненада — но че и майка му по някакъв начин също знае.

Няма значение. Всичко това нямаше нищо общо с кошмарите или с новата увереност, която се беше загнездила в главата му.

— Става въпрос за Пап, казах ти. И за някои лоши сънища, които имам. Но най-вече за апарата. Защото Пап по някакъв начин го е откраднал, татко.

— Кевин...

— Аз го разбих на парчета върху дървника му, знам. Но това не е бил *моят* апарат. Бил е *друг* апарат. И това не е най-лошото нещо. Най-лошото от всичко е, че *той все още използва моя, за да прави снимки!* И онова куче ще излезе! Когато това стане, мисля, че то ще ме убие. В онзи друг свят то вече е започнало да с-с-с...

Не можа да довърши. И отново се изненада от себе си — този път от това, че избухна в сълзи.

Докато Джон Деливън успее да успокои сина си, вече беше станало осем без десет и той беше решен, че най-малкото ще закъснее за работа. Държеше момчето в ръцете си — каквото и да се беше случило, то наистина беше предизвикало шок у момчето и ако наистина не беше нищо друго освен сънища, господин Деливън предполагаше, че някъде в основата на нещата ще открие секс.

Кевин трепереше и само при някое рядко изхлипване глътваше въздух дълбоко в дробовете си, а господин Деливън отиде до вратата и я отвори внимателно — надяваше се, че Кейт е завела Мег долу. Така беше — коридорът беше празен. „Това все пак е нещо“ — помисли си той и се върна при сина си.

— Вече можеш ли да говориш? — попита той.

— Апаратът ми е у Пап — рязко каза Кевин. Зачервените му очи, все още насълзени, почти късогледо се бяха вторачили в баща му. — У него е по някакъв начин и той го използва.

— И това е нещо, което си *сънувал!*

— Да... и запомних нещо.

— Кевин... това *беше* твоят апарат. Съжалявам, синко, но *беше*. Аз дори видях парчетата от него.

— Той сигурно е направил някакъв трик...

— Кевин, това изглежда абсолютна измие...

— Слушай — каза настойчиво Кевин, — ще ме *изслушаш* ли?

— Добре. Да. Слушам те.

— Това, което запомних, беше, че когато той ми даде апарата — когато отидохме отзад да го строшим, помниш ли?

— Да... и аз съм запомнил нещо.

— Погледнах през прозорчето, в което апаратът показва броя на снимките, които остават. И там пишеше три, татко! Пишеше *три*.

— Е? Какво от това?

— В него имаше и филм! Филм! Знам, защото помня едно от онези блестящи парчета, които отскочиха, когато сплесках апарата. То отскочи и после падна долу.

— Повтарям: какво от това?

— *Когато аз дадох апарата си на Пап, в него нямаше филм!* Ето какво от това. Имах двайсет и осем снимки. Той поиска да направя още трийсет, за да станат общо петдесет и осем. Можех да купя и още филми, ако знаех какво се готви да направи, но едва ли. Тогава вече бях уплашен от онова нещо...

— Да. И аз също бях малко уплашен.

Кевин го погледна с респект.

— Беше ли?

— Да. Продължавай. Мисля, че разбирам накъде биеш.

— Тъкмо това исках да ти кажа — той се бръкна за филма, но недостатъчно — не дори и за половината. Той е мръсен скъперник, татко.

Джон Деливън леко се усмихна.

— Такъв е, момчето ми. Един от най-големите в света, искам да кажа. Продължавай и свършвай. Времето бяга като лудо.

Кевин погледна часовника. Беше почти осем. Въпреки че никой от тях не знаеше, Пап щеше да се събуди след по-малко от две минути и да започне сутрешната си работа, съвсем малко от която щеше да запомни правилно.

— Добре — каза Кевин. — Всичко, което се опитвам да кажа, е, че не бих могъл да купя повече филми, дори и да бях искал. Използвах всичките пари, които имах, за да купя три пакета с филм. Дори взех един долар на заем от Меган и затова й дадох и тя да направи две-три снимки.

— И само вие двамата използвахте *всички* кадри? Всеки един от тях?

— Да! Да! Той дори каза, че са петдесет и осем! И между момента, в който завърших всички снимки, които той искаше, и момента, когато отидохме да гледаме лентата, която той беше направил, не съм купувал повече филми. Когато аз го внесох вътре, той беше *абсолютно празен*, татко! Числото в малкото прозорче беше *нула*! Аз го видях, помня! Така че, ако това е бил моят апарат, как се е получило, че когато се върнахме долу, числото в прозорчето показваше *три*!

— Той *не би могъл* да... — после баща му спря и когато разбра, че Пап *би могъл*, на лицето му се появи странно изражение на неизразима тъга. Истината беше тази: той, Джон Деливън, не искаше да повярва, че Пап го е направил; че дори и горчивият опит не е достатъчна ваксинация против глупостта и Пап може да го е изиграл, а също да е изиграл и сина му.

— Не би могъл *какво*! За какво говориш, татко? Нещо те стресна!

Така беше, нещо го беше стреснало. Колко усърден е бил Пап, за да слезе долу по стълбите и да вземе оригиналните снимки, така че да могат да разгледат отблизо онова нещо на врата на кучето — нещото, което се оказа последната връзка шнурче от леля Хилда — тази с нарисувана птичката, която вероятно беше кълвач.

„Можем да дойдем с вас“ — беше казал Кевин, когато Пап беше предложил да вземе снимките, но Пап не беше ли скочил веднага, бодър като синигерче? „Няма да отнеме и минута“ — беше казал старецът, или нещо подобно. „Истината е — каза си господин Деливън, — че аз почти не забелязвах какво казва или прави, защото исках да видя онази проклета лента още веднъж. И *също* е истина, че на Пап дори не му се беше наложило да изиграе подмяната пред тях — макар че дори и без да го заблуждават, господин Деливън не би искал да повярва, че старият кучи син вероятно се е подготвил да направи точно това, ако му е трябвало, и вероятно е *могъл* да го направи, въпреки че наближава седемдесетте. Докато те бяха горе, а той — долу, уж само за да вземе фотографиите на Кевин, той би могъл съвсем спокойно да подмени *двайсет* апарата.“

— *Татко?*

— Мисля, че би могъл — каза господин Деливън. — Но защо?

Кевин само поклати глава. Не знаеше защо. Но всичко беше наред — господин Деливън мислеше, че той го е *направил* и това

донякъде беше облекчение. Може би честните хора не трябва да научават отново и отново най-простите истини за света; може би с някои от тези истини в края на краищата се свиква. Той само трябваше да изрече въпроса на глас, за да намери отговора. Защо хората като Пап Мерил правят каквото и да било на този свят? За да извлекат изгода. Това беше причината, цялата причина и нищо друго освен причината. Кевин беше поискал да го унищожи. След като видя лентата на Пап, господин Деливън се беше съгласил. От тях тримата кой беше единственият, който можеше да види по-надалеч?

Ами Пап, разбира се. Реджиналд Марион „Пап“ Мерил.

Джон Деливън беше седнал на ръба на леглото на Кевин и беше сложил ръка на раменете на сина си. Сега стана.

— Облечи се. Аз ще слеза долу и ще се обадя. Ще кажа на Брандън, че вероятно просто ще закъснея, но да има предвид, че може и въобще да не отида.

Той беше зает с тази мисъл, вече говореше с Брандън Рийд в ума си, но не беше толкова зает, че да не види благодарността, която светна върху разтревоженото лице на сина му. Господин Деливън леко се усмихна и почувства как неизразимата му тъга първо намалява, а после изчезва съвсем. Беше му останало поне едно — синът му още не беше толкова пораснал, че да не получи утешение от него или да го приеме като по-голяма сила, към която понякога може да се отправят молби със знанието, че те може да доведат до действия — а и самият той също не беше толкова стар, че да не се утеши от утешението на сина си.

— Мисля — каза господин Деливън, докато отиваше до вратата, — че би трябвало да посетим господин Мерил. — Той погледна часовника върху нощното шкафче на Кевин. Беше осем часът и десет минути и в задната част на „Рогът на изобилието“ един боен чук се стоварваше върху имитация на германски часовник с кукувичка. — Той обикновено отваря към осем и половина. Мисля, че ще стигнем навреме. Но само ако се размърдаш.

Той поспря на излизане и по устата му премина кратка, хладна усмивка. Не се усмихваше на сина си.

— Мисля, че той трябва да даде някакво обяснение, искам да кажа.

Господин Деливън излезе и затвори вратата след себе си. Кевин бързо започна да се облича.

ГЛАВА 14

Супердрогерията „Лавердиер“ в Касъл Рок беше нещо повече от обикновена дрогерия. Иначе казано, беше дрогерия само отчасти. Сякаш някой беше забелязал в последния момент — вероятно точно преди официалното откриване, — че все пак според табелата тук трябва да се продават и лекарства. Този някой сигурно си е взел бележка, че трябва да каже на някой друг — някой от управлението на компанията, че ето — отваря се още един магазин „Лавердиер“, а просто са забравили да поправят табелата на „Супермаркет Лавердиер“... и след като си е взел бележка, този някой, който е отговарял за тези неща, е отложил официалното откриване с един-два дни, така че да могат да набутат и щанд за лекарства по рецепти с големината на телефонна будка в най-далечния, най-тъмния и най-незабележимия ъгъл на дългото здание.

Супердрогерията „Лавердиер“ наистина беше по-скоро новоизлюпен магазин „Пет и десет цента“, отколкото всичко друго. Последният *истински* „Пет и десет цента“ — дълга и мрачна стая с мъждукащи, оплут от мухите глобуси, висящи на вериги, и хвърляше неясни отражения върху скърцащия, но често лъскан дървен под, беше магазинът на Бен Франклин. Този магазин беше предал Богу дух през 1978, за да отстъпи на зала за видеоигри, наречена „Галаксия“ и на „Видеокасети под наем E-Z“, където вторник беше ден за специални филми и никой под двайсет години не можеше да влезе в задната стаичка.

„Лавердиер“ продаваше всичко, каквото беше продавал и старият „Бен Франклин“, но стоките бяха окъпани в безмилостната светлина на луминесцентните лампи „Макси-Гло“, които придаваха на всеки артикул собствен неистов, трескав блясък. „Купи ме!“ — сякаш пишеше всяка стока. „Купи ме, иначе може да умреш! Или жена ти може да умре! Или децата ти! Или най-добрият ти приятел! Може би всички наведнъж! Защо? Откъде да знам? Аз съм само безмозъчна

стока, която стои на рафта на «Лавердиер»! Но не чувстваш ли, че е вярно? Знаете, че е така! Така че, купи ме ВЕДНАГА!»

Имаше цял ред галантерия, два реда материали за първа помощ и готови лекарства, един ред видео- и аудиоленти (и празни, и със запис). Имаше един дълъг рафт със списания, след тях идваха книгите с меки корици, витрина със запалки пред една от касите и витрина с часовници пред друга (третата каса беше скрита в тъмния ъгъл, където едва се виждаше фармацевтът). Бонбоните за празника „Вси светии“ бяха заели по-голямата част от реда на играчките (след празника играчките щяха да се върнат, а след това, когато дните безмилостно започнеха да се плъзгат към Коледа, щяха да заемат още два цели реда). И като нещо, което е твърде чисто, за да съществува в действителност освен като някакво мълчаливо признание, че *има* нещо такова като Съдба е главно „С“ и че Съдбата може по свой начин да покаже съществуването на целия този „друг свят“, за който Пап никога досега не се беше грижил (освен по повод на това — как може да напълни по-добре портфейла си) и за който Кевин Деливън никога дори не се беше замислял, отпред в магазина, на главната витрина, имаше грижливо аранжирана експозиция, която беше наречена „ЕСЕНЕН ФОТОФЕСТИВАЛ“.

Витрината се състоеше от кошница многоцветни есенни листа, които се разпиляваха на пода като ярък поток (поток, който беше твърде широк, за да е излязъл само от кошницата, както можеше да забележи внимателният наблюдател). Между листата имаше много фотоапарати „Кодак“ и „Полароид“, между последните — няколко „Слънце 660“ и всички видове друго оборудване: кутии, албуми, филми, светкавици. В средата на това странно изобилие стърчеше един стар триножник — като някоя от смъртоносните марсиански машини на Х. Дж. Уелс, надвиснала над мъртвите очертания на Лондон. На него имаше знак, който казваше на всички заинтересовани клиенти, че тази седмица могат да се получат на „СУПЕРНАМАЛЕНИ ЦЕНИ НА ВСИЧКИ АПАРАТИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ НА ПОЛАРОИД!“

В осем и половина тази сутрин — половин час след отварянето на „Лавердиер“, тези „всички клиенти“ се състояха от Пап Мерил и само от него. Той не забеляза витрината, а се насочи направо към единствения отворен щанд, където Моли Дърхам тъкмо привършваше

разполагането на часовниците върху подложките им от имитация на кадифе.

„О, не, този стар зяпач пак идва“ — помисли си тя и се намръщи. Представата на Пап за наистина приятно убиване на отрязък от време, горе-долу колкото почивката за кафе на Моли, беше да се залепи на щанда, където работеше тя (той винаги избираше нейния щанд, дори и да трябваше да застане на опашка; всъщност тя мислеше, че когато има опашка му харесва повече) и да си купи пакетче тютюн за лула „Принц Албърт“. Това беше покупка, за която обикновен човек щеше да отдели може би трийсет секунди, но ако тя успееше да се справи със Зяпача в рамките на три минути, мислеше, че се е справила наистина добре. Той държеше всичките си пари в напукано кожено портмоне на верижка и го извличаше цялото от джоба си — и докато го извади, на Моли ѝ се струваше, че звъни със звънците си — и после го отваряше. То винаги издаваше скърцащ звук и човек наистина очакваше да види как от него излита молец — също както в анимационните филми става със скъперниците. Най-отгоре в портмонето имаше цял куп хартиени пари — банкноти, които изглеждаха така, сякаш не трябва да ги пипаш, защото може би са покрити с някакви микроби, а под тях имаше дрънчащи монети. Пап изваждаше еднодоларова банкнота и някак си отделяше останалите банкноти на една страна с един от дебелиите си пръсти, за да стигне до дребните монети под тях — той никога не даваше два долара, не, така всичко би станало твърде бързо, а това не би му харесало — и се заемаше с тях. През цялото време очите му бяха заети — той поглеждаше към портмонето за секунда или две, но по-скоро оставяше пръстите да отделят необходимите монети с опипване, докато очите му пълзяха по гърдите ѝ, корема ѝ, хълбоците ѝ и отново по гърдите ѝ. Никога по лицето ѝ, никога по устата ѝ, която беше част от момиче, което беше интересно за повечето мъже — не, Пап Мерил се интересуваеше строго от по-долните части на женската анатомия. Когато най-накрая свършеше — независимо колко бързо ставаше това, за Моли винаги изглеждаше три пъти по-дълго — и се махаше от магазина, на нея винаги ѝ се искаше да отиде някъде и да вземе един продължителен душ.

И така, тя се стегна, пригответи си усмивката, която казваше „още е осем и половина и ми остават още седем и половина часа“, и застана зад щанда в очакване на Пап и си помисли: „Той само те гледа, мъжете

го правят, откакто си пораснала“ и това беше вярно, но не беше същото. Защото Пап Мерил не беше като повечето от мъжете, които плъзгаха поглед по стегнатата и привлекателна за очите фигура от десет години насам. Отчасти причината бе, че Пап е *стар*, но това не беше всичко. Истината беше, че някои хора гледат към тебе, а някои — при това доста малко — наистина те опипват с очите си и Мерил беше един от вторите. Погледът му сякаш наистина имаше тежест — когато ровеше в скърцащото си старомоминско портмоне на дълга, неестествено мъжка верижка, тя сякаш наистина *усещаше* как очите му се извиват нагоре-надолу по гърдите ѝ, стрелват се по хълбоците ѝ с оптичните си нерви като попови лъжички и после меко се хлъзват към слабините ѝ, от което ѝ се приискваше този ден да бъде дошла на работа, облечена като монахиня. Или може би облечена в броня.

Но майка ѝ обичаше да казва: „Това, което може да се изцери, трябва да се изтрае, мила Моли“ и докато някой не откриеше метод за претегляне на погледи, така че тези на мръсниците — били те млади или стари да могат да се поставят извън закона или докато, вероятно, Пап Мерил не направеше услуга на всички в Касъл Рок със смъртта си, така че безсрамният капан за туристи, който държеше, да може да бъде съборен, на нея просто ѝ се налагаше да го търпи, доколкото може.

Но днес я очакваше приятна изненада — или поне така изглеждаше на пръв поглед. Пап не я погледна не само с обикновеното си жадно одобрение, но дори с поглед на обикновен клиент — погледът му изглеждаше абсолютно празен. Не че гледаше през нея, нито пък погледът му се удряше в нея и отскачаше. Стори ѝ се, че той толкова се е задълбочил в мислите си, че обикновено проникващият му поглед дори не я достига, а стига само до средата на пътя и после изчезва — все едно човек да се опита да намери и наблюдава някоя звезда в далечната част на Галактиката с невъоръжено око.

— Какво ще обичате, господин Мерил? — попита тя и краката ѝ вече бяха напрегнати, така че да може бързо да се обърне и да посегне към мястото, където стояха торбичките с тютюн. В случая с Пап тя правеше това, колкото е възможно по-бързо, защото, когато се обръщаше и посягаше, усещаше как очите му трескаво пълзят по задника ѝ, спускат се за бърза проверка на краката ѝ, после отново се

издигат до бутовете ѝ за последно визуално изстискване и може би ощицване, преди тя да се обърне с лице към него.

— Какво ли — каза той спокойно и бодро, като че ли говореше на някоя автоматична банкова машина — интересът му към нея не беше по-голям. Това беше добре дошло за Моли. — Бих искал малко — и после изрече или дума, която тя не чу правилно, или такава, която беше пълна безсмислица. Ако това беше непонятен жаргон, помисли си тя с известна надежда, може би първите няколко части от сложната мрежа от диги, стари гуми и преливници, която старият негодник беше конструирал срещу надигащото се море на склерозата, най-сетне се пропукваше.

Звучеше като че ли беше казал „двапакефилм“, а те нямаха такова изделие... освен ако не беше някакво лекарство по рецепта.

— Моля, господин Мерил?

— Филм — каза той толкова ясно и твърдо, че Моли направо се разочарова — беше убедена, че той сигурно го беше казал точно така и първия път, но тя го е чула неправилно. Може би *тя* беше тази, която започваше да губи гумите и преливниците си.

— От какъв вид искате?

— Полароид — каза той. — Два пакета. — Тя не знаеше точно какво става днес, но беше несъмнено, че първият стар мръсник на Касъл Рок не беше на себе си. Очите му все още не бяха на фокус, а думите... те ѝ напомняха за нещо — нещо, което тя свързваше с петгодишната си племенница Елън, но не можеше да го улови.

— За кой модел, господин Мерил?

Гласът ѝ прозвуча несигурно и изкуствено на самата нея, но Пап Мерил изобщо не забеляза. Пап Мерил витаеше някъде в небесата.

След моментно размишление, през което той изобщо не я погледна, а вместо това изучаваше рафтовете с цигари зад лявото ѝ рамо, Пап изтърси:

— За апарат полароид „Слънце“. Модел 660.

И тогава тя се сети — след като му каза, че трябва да вземе от витрината. Племенницата ѝ имаше голяма играчка — мечка панда, която беше кръстила Полет по причини, които вероятно имаха смисъл само за друго такова момиченце. Някъде вътре в Полет имаше електронна схема с памет, в която бяха записани около четиристотин кратки, прости изречения от вида: „Обичам да ме гушкат, а ти?“ и „Не

искам *никога* да си отидеш.“ Когато натиснеш Полет малко над рунтавото ѝ пъпче, след кратка пауза тя изричаше, почти изтърсваше едно от тези мили малки изречения с някакъв далечен, безчувствен глас, който, ако се съдеше по тона ѝ, като че ли отричаше съдържанието на думите. Елън мислеше, че Полет е побъркана. Моли мислеше, че в нея има нещо злоецо — тя постоянно очакваше, че някой ден Елън ще смушка куклата панда в червата и тя ще изненада всички (освен леля Моли от Касъл Рок), като каже това, което *наистина* мисли. Може би:

— Мисля, че тази нощ, след като заспиш, ще те удуша.

Или просто:

— Имам нож.

Тази сутрин гласът на Пап Мерил беше прозвучал като гласа на куклата панда. А празният му поглед приличаше на този на Полет. Моли си беше мислила, че всяка промяна в обикновената цинична усмивка на стареца би била добре дошла. Беше грешила.

Тя се наведе над витрината, за пръв път без да се интересува от начина, по който се виждат бутовете ѝ, и се опита да намери това, което искаше старецът, колкото може по-бързо. Беше сигурна, че когато се обърне, Пап ще гледа към всичко друго, но не и към нея. И този път беше права. Когато взе филма и се обърна (събаряйки няколко отвени есенни листа от една от кутиите), Пап все още гледаше втренчено рафтовете с цигари — на пръв поглед ги гледаше толкова внимателно сякаш правеше ревизия на щанда. Трябваша секунда или две, за да се разбере, че това изражение всъщност съвсем не е изражение, а поглед, пълен с почти божествена пустота.

„Моля ви, отидете си отук — молеше се Моли. — Моля ви, просто вземете филма и си отидете. И правете каквото искате, но не ме докосвайте. Моля ви.“

Моли си помисли, че ще изпищи, ако той я докосне, докато гледа по този начин. Защо трябваше да бъде сама? Защо не можеше тук да има поне още един клиент, по възможност шерифът Пангборн, но ако той е зает някъде другаде, който и да е друг? Тя предполагаше, че господин Константайн — фармацевтът — е някъде в магазина, но щандът за лекарства изглеждаше поне на четвърт миля отук и той не можеше да стигне до нея бързо, ако старият Мерил решише да я докосне. Ами ако господин Константайн беше излязъл за кафе заедно с

господин Кийтън от съвета? Колкото повече мислеше за тази възможност, толкова по-вероятна ѝ се виждаше. Когато се случва нещо наистина зловещо, не е ли почти задължително човек да е сам?

„Той има някакво умствено разстройство.“

И се чу да казва с престорено весел глас:

— Заповядайте, господин. Мерил. — Постави филма на тезгяха и се шмугна вляво зад касата, така че тя да бъде между нея и него.

Древното кожено портмоне излезе от панталоните на Пап Мерил, а треперещите ѝ пръсти отбелязаха погрешно стойността на покупката, така че тя трябваше да я изчисти и да започне отново.

Той ѝ подаваше две десетдоларови банкноти.

Тя си каза, че са смачкани само защото са били смачкани заедно с други банкноти в това малко портмоне и че вероятно дори не са стари, макар да *изглеждат* стари. Това обаче не спря галоп на мислите ѝ. Мислите ѝ настояваха, че банкнотите не са просто *смачкани* — а че са смачкани и *слузести*. Настояваха също, че *стари* не е точната дума, че *стари* дори не е вярно. За тези парични знаци дори и думата *древни* няма да е правилна. Това бяха *праисторически* десетдоларови банкноти, отпечатани по някакъв начин преди раждането на Христа и построяването на Стоунхендж, преди първият нискочел неандерталец да изпълзи от пещерата си. Те принадлежаха на времето, когато дори Бог е бил бебе.

Не искаше да ги докосне.

Налагаше се да ги докосне.

Човекът щеше да поиска рестото си.

Тя се напрегна, взе банкнотите и колкото можеше по-бързо, ги пхна в касата, при което така си удари пръста, че отчупи по-голямата част от нокътя си, но в състоянието си на крайно смущение усети силната болка много по-късно... чак когато беше овладяла достатъчно разсъдъка си, за да се засрами от действията си на глупаво момиче, на което предстои първият мензис.

В момента обаче тя само се съсредоточи, за да прибере банкнотите в касата, колкото може по-бързо и да махне ръцете си от тях, но дори и по-късно щеше да си спомня какви бяха тези банкноти на пипане. Сякаш наистина пълзяха и се движеха под пръстите ѝ — като че ли милиарди микроби, *огромни* микроби — почти толкова

големи, та човек да ги види с просто око — се плъзгаха по тях към нея и бързаха да я заразят с *неговата* болест.

Но човекът щеше да поиска рестото си.

Тя се съсредоточи върху това, стисна устни толкова силно, че те побеляха като устни на мъртвец — четири по един долар които не искаха, изобщо не искаха да излязат изпод ролката, която ги придържаше в касата. После десет цента, но, о, Боже, *нямаше* монети по десет цента и, по дяволите, какво й ставаше, какво беше направила, че толкова дълго време да се чувства безпомощна с този зловещ старец в единствената сутрин, известна в историята, в която той май наистина искаше бързо да излезе оттук?

Тя извади пет цента и усети мълчаливото му, вонещо присъствие невероятно близо (и усети, че когато най-сетне се насили да погледне нагоре, ще види, че той е дори по-близо, че се обляга на тезгяха и се пресята към нея), после три цента, четири, пет... но последният падна обратно в чекмеджето между монетите от четвърт долар и трябваше да го търси с един от студените си, непохватни пръсти. Той почти й се изплъзна отново — тя усети как по врата й и по тясната ивица между носа и горната й устна избива пот. После стисна здраво монетите в юмрук и се помоли той да не протегне ръка, за да ги вземе, така че тя да трябва да докосва сухата му кожа на земноводно, но знаеше, по някакъв начин знаеше, че той ще го направи, вдигна поглед и почувства как приветливата й усмивка „Лавердиер“ опъва мускулите на лицето й в някакъв замръзнал писък, опитва се да си спести поне това и си каза, че то ще бъде върхът и въпреки че глупавият й настойчив мозък се опитваше да я накара да види образа на сухата ръка, която изведнъж се затваря върху нейната като крак на някаква стара и отблъскваща птица — не граблива, дори не граблива, а лешояд, тя си каза, че не вижда този образ — абсолютно *НЕ*, но все пак го виждаше и вдигна поглед с тази усмивка, която крещеше от лицето й с такава сила, сякаш беше вик за убийство в гореща, тиха нощ, а магазинът беше празен.

Пап го нямаше.

Беше излязъл, докато тя подготвяше рестото.

Моли цялата се затресе. Ако й трябваше конкретно доказателство, че древният старик не беше наред — имаше го. Това доказателство беше сигурно, несъмнено, доказателство от най-чиста

проба — за пръв път в спомените ѝ (и би се обзаложила в спомените на целия град, и би спечелила облога) Пап Мерил, който не искаше да дава бакшиш дори и в редките случаи, когато беше принуден да яде в ресторант, в който не даваха храна за вкъщи, беше излязъл, без да дочака рестото си.

Моли се опита да отвори ръката си и да пусне четирите банкноти по един долар, монетата от пет цента и петте по един цент. С ужас установи, че не може да го направи. Трябваше да си помогне с другата ръка и да разгъне пръстите си. Рестото на Пап падна върху стъклото на тезгяха и тя го изтика настрани, не искаше да го докосва.

И не искаше никога вече да види Пап Мерил.

ГЛАВА 15

Когато Пап излезе от „Лавердиер“, празният му поглед не изчезна. Беше си все същият, докато той пресече тротоара с пакетчетата филми в ръка. Когато слезе от бордюра в канавката, погледът му се пропука и придоби изражение на някаква тревога. Пап спря — с единия крак върху тротоара и другия — сред куп стъпкани фасове и празни пакетчета от чипс. Това беше друг Пап, когото Моли също не би познала, въпреки че онези, които старецът беше мамил, биха го познали твърде добре. Това не беше нито Мерил — развратникът, нито Мерил — роботът, а Мерил — раздразненият звяр. Изведнъж той вече *присъстваше* — по начин, по който рядко си позволяваше да *присъства* пред хората. Да показва толкова много от собствената си натура, не беше според самия Пап добра идея. Тази сутрин обаче той съвсем не можеше да се владее, но пък нямаше никой, който да го наблюдава. Ако имаше някой, той не би видял Пап — домораслия провинциален философ, нито дори Пап — ловкия Търговец, а нещо като *духа* на този човек. В този миг на тотално *присъствие* Пап сам приличаше на куче помияр — бездомно куче, което е подивяло и сега си почива в разгара на среднощно нападение в курник, с наострени парцаливи уши, вдигната глава и зъби, по които се стича кръв, а сега като че ли дочува звук от къщата на стопанина и мисли за насочената към него ловджийска пушка с нейните цеви като осмица. Кучето не знае нищо за осмиците, но дори и куче може да различи неясната форма на вечността, ако инстинктите му са добре тренирани.

На другата страна на градския площад се виждаше жълтата като урина фасада на „Рогът на изобилието“, малко отделена от най-близките си съседи — празното здание, в което доскоро се бяха помещавали „Селското корито“, „Закуски при Нан“ и „Шев до шев“ — магазин за дрехи и галантерия, поддържан от правнучката на Еви Чалмърс, Поли — жена, за която трябва да поговорим друг път.

Пред всички магазини в долната част на главната улица имаше места за паркиране под ъгъл и всички те бяха празни... освен едно, което току-що се заемаше от форд комби, който Пап позна. Лекото бръмчене на мотора ясно се чуваше в неподвижния утринен въздух. После моторът спря, стоповете угаснаха и Пап дръпна обратно крака си, който беше в канавката, и благоразумно се оттегли до ъгъла на „Лавердиер“. Остана неподвижен като онова куче, разтревожено в курника от някакъв лек шум — шум, който би могъл да бъде пренебрегнат в дивото безумие на убийствата, извършвани от кучета, които нито са толкова стари, нито толкова мъдри колкото него.

Джон Деливън излезе иззад кормилото на комбито. От другата страна излезе момчето. Те тръгнаха към вратата на „Рогът на изобилието“. Мъжът нетърпеливо почука — толкова силно, че звукът достигна до Пап ясно, както се беше чул и звукът от мотора. Деливън спря, двамата заслушаха и после Деливън започна отново — сега не чукаше, а *блъскаше* по вратата и нямаше нужда да си някакъв четец на мисли, за да разбереш, че мъжът е направо побеснял.

„Те са разбрали — помисли си Пап. — По някакъв начин са разбрали. Дяволски добре стана, че смачках шибания апарат.“

Остана така още миг, без да мърда с нищо освен с присвитите си очи, и после зави зад ъгъла на магазина, в уличката между него и съседната банка. Направи го толкова леко, че мъж с петдесет години по-млад би могъл да завиди на пъргавината му.

„Тази сутрин — помисли си Пап — май ще е по-умно да се прибера през задния двор.“

ГЛАВА 16

Като не получи отговор, Джон Деливън заблъска вратата трети път — толкова силно, че стъклото затрака в разкъртения маджун и ръката го заболя. Болката в ръката го накара да осъзнае колко е разгневен. Смяташе, че гневът му е съвсем неоправдан, ако Мерил е направил това, което мислеше Кевин — да, колкото повече мислеше, толкова повече беше сигурен, че Кевин е прав. Но се изненада, че не беше усетил силата на гнева си до този момент.

„Тази сутрин май ще опозная себе си“ — каза си той и в това имаше нещо поучаващо. Той се усмихна и малко се успокои.

Кевин нито се усмихваше, нито беше спокоен.

— Сигурно се е случило едно от следните три неща — каза господин Деливън на сина си. — Или Мерил не е станал, или не отваря, или е разбрал, че ние сме се ядосали и се е скрил с апарата ти. — Той замълча, после направо се засмя. — Мисля, че има и четвърто. Може би е умрял в съня си.

— Не е умрял — сега Кевин беше опрял глава в мръсното стъкло на вратата, през която желаше въобще да не беше влизал. Беше заградил очите си с ръце, за да си направи сянка, защото слънцето, което се издигаше над източната част на градския площад, хвърляше силен отблясък върху стъклото. — Виж.

Господин Деливън също вдигна ръце до очите си и притисна нос в стъклото. Останаха така — един до друг, с гръб към площада, загледани в мрака на „Рогът на изобилието“, сякаш бяха най-закоравелите зяпачи през прозорци на света.

— Добре — каза той след няколко секунди, — изглежда, дори да се е скрил, е оставил боклуците си.

— Да — но не това имах предвид. Виждаш ли го?

— Какво да виждам?

— Виси на онази гредата. До бюрото с часовниците.

И след миг господин Деливън го видя — фотоапарат полароид, увиснал на ремъка си на една кука на гредата. Помисли си, че вижда

дори отчупеното място, макар че това можеше и да е само във въображението му.

„Не е във въображението ти.“

Усмивката изчезна от устните му, когато разбра, че започва да чувства това, което чувстваше Кевин — злокобната и потискаща увереност, че някаква проста и все пак ужасно опасна машинка работи... и за разлика от повечето часовници на Пап работи точно.

— Мислиш ли, че просто си седи горе и чака да си отидем? — заговори на висок глас господин Деливън, но по-скоро говореше на себе си. Ключалката на вратата изглеждаше нова и скъпа... но той би се обзаложил, че ако един от тях — може би Кевин беше в по-добра форма — удареше достатъчно силно, тя щеше да се изкърти от старото дърво. Мина му една случайна мисъл: „Ключалката е толкова здрава, колкото вратата, в която я слагаш. Хората никога не се замислят.“

Кевин обърна напрегнатото си лице към баща си. В този миг Джон Деливън се порази от лицето на Кевин също толкова, колкото Кевин се беше поразил наскоро от неговото. Той си помисли: „Чудя се колко бащи имат възможността да видят как ще изглеждат синовете им като мъже? Той няма винаги да изглежда толкова напрегнат — толкова силно опънат — Боже, надявам се, че няма, — но ще изглежда горедолу така. И, Исусе Христе, ще бъде хубав!“

И той като Кевин се беше се чувствал така за един кратък миг в цялата тази история, но това беше миг, който никога нямаше да забрави — винаги щеше да се сеца за него.

— Какво? — попита дрезгаво Кевин. — Какво, татко?

— Искаш ли да я избиеш? И аз бих ти помогнал.

— Не още. Мисля, че не трябва. Мисля, че не е тук... но е наблизо.

„Не можеш да знаеш такова нещо. Не можеш и да си го помислиш.“

Но синът му си го мислеше и той вярваше, че Кевин е прав. Между Пап и сина му се беше образувала някакъв вид връзка. „Някакъв вид“ връзка? Бъди сериозен. Той знаеше отлично каква беше тази връзка. Това беше онзи шибан апарат, който висеше на стената вътре и колкото по-дълго висеше, колкото повече той чувстваше, че онази машинка работи — колелцата ѝ се въртят и злоещите ѝ немислими зъбци се въртят — толкова по-малко му харесваше това.

„Счупи апарата, счупи апарата“ — помисли си той и каза:

— Сигурен ли си, Кев?

— Да обиколим отзад. Да опитаме вратата оттам.

— Има порта. Той сигурно я заключва.

— Може би можем да се прекачим.

— Добре — каза господин Деливън и последва сина си по стъпалата на „Рогът на изобилието“ и към задната уличка, чудейки се дали не си е загубил ума.

Но портата не беше заключена. В някакъв момент Пап беше забравил да я заключи и въпреки че на господин Деливън не му харесваше идеята да се прекачва през оградата, евентуално да *падне през* оградата и сигурно да си откъсне топките при това падане, по някаква причина отворената порта му харесваше още по-малко. Въпреки това той и Кевин минаха през нея и влязоха в пълния с боклуци двор на Пап, чийто изглед не можеха да подобрят и нападалите октомврийски листа.

Кевин се придвижи през купчините отпадъци, които Пап беше изхвърлил, но не се беше погрижил да отнесе на боклука. Господин Деливън го последва. Стигнаха до дръвника приблизително по същото време, в което Пап излизаше от задния двор на госпожа Атия Линдън към улица „Мълбъри“ — на един квартал по на запад. Щеше да върви по улица „Мълбъри“, докато стигне до канторите на компанията за дървен материал „Уолф Джоу“. Въпреки че камионите за трупи на компанията вече кръстосваха пътищата на Мейн и жуженето на верижните триони сигурно се издигаше над намаляващите гори на околността поне от шест и половина, до девет никой нямаше да дойде на работа в кантората, а дотогава имаше поне петнайсет минути. В задната част на мъничкия заден двор на компанията за дървен материал имаше висока дъсчена ограда. На нея имаше порта и тази порта *беше* заключена, но Пап имаше ключ. Така че щеше да отключи портата и да влезе през нея в собствения си заден двор.

Кевин спря до дръвника. Господин Деливън улови и проследи погледа на сина си и премига. Отвори уста да попита за какво, по дяволите, е всичко *това*, после я затвори отново. Започна да се сеца за какво, по дяволите, е всичко *това*, без Кевин да му помага ни — най-малко. Не беше *правилно* да му идват такива мисли, не беше *естествено* и той знаеше от горчивия си опит (в който самият

Реджиналд Марион „Пап“ Мерил в един момент беше изиграл своята роля, както не толкова отдавна беше разказал на сина си), че да правиш нещата импулсивно е добър начин да тръгнеш в неправилна посока и да си изгърмиш патроните, но това нямаше значение. Въпреки че господин Деливън не мислеше в такива термини, спокойно можеше да се каже, че той просто се надява, че когато всичко свърши, ще може да кандидатства за повторно приемане в Племето на разумните.

Отначало той си помисли, че вижда размазаните останки на фотоапарат полароид. Разбира се, това беше просто в ума му, който се опитваше да намери известен смисъл в повторението. Това, което лежеше върху и около дръвника, изобщо не приличаше на фотоапарат — нито на полароид, нито на друг. Всички тези зъбчати колелца и маховици можеха да принадлежат само на часовник. После видя мъртвата карикатурна птичка и дори разбра какъв вид е бил часовникът. Отвори уста да попита Кевин защо, за Бога, Пап би донесъл часовник с кукувичка тук отзад и после би го размазал с бойния чук. Помисли отново и реши, че все пак няма нужда да пита. Отговорът също беше започнал да идва. Господин Деливън *не искаше* този отговор, защото той говореше за сериозна лудост, но това нямаше значение — отговорът все пак се появи.

Този часовник с кукувичка трябваше да виси на нещо. Трябваше да виси заради топузите на махалото. А на какво се закачваше? Ами че на кука, разбира се.

Може би на кука, която стърчи от греда.

Като гредата, на която висеше полароидът на Кевин.

Сега той заговори и думите му като че ли идваха някъде отдалече:

— По дяволите, какво му е станало, Кевин? Започнал е да се побърква?

— Не е *започнал* — отвърна Кевин и гласът му като че ли също идваше някъде отдалече. Стояха над дръвника и гледаха пръснатите парченца време. — *Побъркал* се е. От апарата.

— Трябва да го размажем — каза господин Деливън. Гласът му сякаш доплува до ушите му много дълго, след като беше изговорил думите.

— Още не — каза Кевин. — Трябва първо да отидем до дрогерията. Там има специална разпродажба на такива апарати.

— Има специална разпродажба на как...

Кевин го докосна по ръката. Джон Деливън го погледна. Кевин беше вдигнал глава и приличаше на елен, който усеща пожар. В този момент момчето беше повече от хубаво — беше почти божествено, като млад поет в часа на смъртта си.

— *Какво?* — настойчиво попита Джон Деливън.

— Не чу ли нещо? — тревогата бавно преминаваше в съмнение.

— Кола на улицата — каза господин Деливън. Колко по-стар беше от сина си? — внезапно се почуди той. — Двайсет и пет години? Господи, не беше ли вече време да започне да действа?

Той прогони колебанието надалеч, опита се да го задържи на разстояние една ръка. Отчаяно потърси зрелостта си, но не намери много от нея. Нахлузи я върху себе си, както се нахлузва старо, изпокъсано палто.

— Сигурен ли си, че беше само това, татко?

— Да. Кевин, много си се навил. Овладей се, или... — Или какво? Но той знаеше и се засмя на пресекулки. — Или и двамата трябва да побегнем като зайци.

Кевин го погледна замислено за миг — като човек, който излиза от дълбок сън — може би дори от транс, после кимна.

— Хайде.

— Кевин, защо? Какво искаш? Той може да е горе, просто да не отваря...

— Ще разберем като влезем, татко. *Хайде.* — И почти издърпа баща си от двора с боклуците към тясната пътека.

— Кевин, ръката ми ли искаш да откъснеш, или какво? — попита господин Деливън, когато се върнаха на тротоара.

— Той беше там — каза Кевин. — Криеше се. Чакаше да си тръгнем. Чувствах го.

— Беше... — господин Деливън спря, после тръгна отново. — Добре... да кажем, че е бил. Просто заради спора, да кажем, че е бил. Не трябва ли да се върнем там и да го хванем за яката? — И със закъснение: — *Къде* беше той?

— От другата страна на оградата — каза Кевин. Очите му сякаш плуваха. Този път хареса по-малко на господин Деливън. — Вече е бил там. Вече е взел, каквото му трябва. Трябва да побърза.

Кевин вече тръгваше към края на тротоара, за да пресече напърно градския площад до „Лавердиер“. Господин Деливън посегна и го сграбчи като кондуктор, който сграбчва човек, когото е хванал да се промъква във влака без билет.

— *Кевин, за какво говориш?*

И тогава Кевин наистина го каза: погледна към него и го каза:

— То идва, татко. Това е животът ми. — Погледна баща си — пребледнялото му лице и нещастните му, плуващи очи умоляваха. — Кучето идва. Няма да е достатъчно просто да влезем вътре и да вземем апарата. Това вече е отминало. Моля те, не ме спирай. Моля те, не ме събуждай. Това е *животът* ми.

Господин Деливън направи едно последно огромно усилие да не се поддаде на тази нарастваща лудост... и после се предаде.

— Хайде — каза той, хвана сина си за лакътя и почти го повлече по площада. — Каквото и да е, нека го направим. — Той спря за миг. — Имаме ли достатъчно време?

— Не съм сигурен — каза Кевин и добави неохотно: — Мисля, че не.

ГЛАВА 17

Пап чакаше зад дъсчената ограда и гледаше двамата Деливън през една дупка от чеп. Беше сложил тютюна в задния си джоб, така че ръцете му да са свободни да се стискат и отпускат, стискат и отпускат.

„Вие сте върху моя собственост — шепнеше умът му към тях и ако умът му имаше силата да убива, той щеше да посегне с него и да ги порази смъртоносно. — Вие сте върху моя собственост, по дяволите, Вие сте върху моя собственост!“

Това, което трябваше да направи, беше да извади старата „Джон Лоу“ и да я насочи към тъпите им глави. Това трябваше да направи. И щеше да го направи точно сега, ако те не бяха застанали над останките от апарата, който момчето предполагаше, че само е унищожило с благословията на Пап преди две седмици. Зачуди се дали да не опита да се отърве с лъжа, но знаеше какво мислят за него в този град. Пангборн, Кийтън и всички останали. Боклук. Това мислеха за него. Абсолютен боклук.

Докато си размърдат задниците, слънцето ще залезе!

Ръцете му се стискаха и отпускаха. Стискаха и отпускаха.

Деливънови говореха, но на Пап не му се слушаше какво си приказват. Умът му се беше превърнал в димяща пещ. Сега молитвата му гласеше: „Те са върху моята проклета собственост и аз не мога да направя нищо, за да ги изгоня! Да бъдат проклети! Да бъдат проклети!“

Най-сетне бащата и синът излязоха. Когато чу ръждивото скърцане на портата към уличката, Пап отключи с ключа си портата в дъсчената ограда. Промъкна се през нея и се затича през двора към задния си вход — затича се с неспокойна лекота, странна за човек на седемдесет години, затиснал с ръка дясното си бедро като че ли — независимо от лекотата — чувстваше там силна ревматична болка. Всъщност Пап изобщо не чувстваше болка. Просто не искаше нито ключовете му, нито дребните пари в портмонето му да дрънкат в случай, че двамата Деливън са все още наблизо и се мотаят отпред,

където не може да ги види. Нямаше да се изненада, ако наистина беше така. Когато имаш работа със скунк, трябва да си готов за миризмата.

Извади ключовете от джоба си. *Сега* те изтракаха и звукът, въпреки че беше приглушен, му се видя много силен. За миг обърна очи наляво — сигурен, че ще види облещеното овче лице на отрочето. Устата му се озъби в уплашена, напрегната усмивка. Нямаше никого.

Поне засега.

Той намери нужния ключ, пъкна го в ключалката и влезе. Внимавахе да не отвори вратата към бараката твърде широко, защото пантите скърцаха, когато ги насилиш.

Вътре с диво движение дръпна резето и влезе в „Рогът на изобилието“. В тези сенки той си беше у дома, дори нещо повече. Можеше да ходи по тесните, отрупани с боклуци коридори дори и насън... всъщност *беше* го правил, макар че в момента не си го спомняше, както и много други неща.

В предната част на магазина имаше само един малък страничен прозорец — гледаше към уличката, от която двамата Деливън бяха влезли в задния му двор. Под остър ъгъл можеше да се видят и тротоарът, и част от градския площад.

Пап се прилепи до прозореца между купчините ненужни, захвърлени списания и усети пращаната им музейна миризма в тъмния Въздух. Погледна навън към уличката и видя, че е празна. Погледна надясно и видя двамата Деливън — размити като риби в аквариум зад мръсното, криво стъкло. Пресичаха площада точно пред естрадата. Не дочака да се изгубят от погледа му, нито се премести на предните прозорци, за да ги вижда под по-добър ъгъл. Предполагаше, че отиват в „Лавердиер“, и тъй като той вече беше бил там, щяха да питат за него. Какво би могла да им каже онази мръсница зад щанда? Че е бил там и си е отишъл. Нещо друго?

Само че си е купил две торбички тютюн.

Пап се усмихна.

За *това* едва ли щяха да го обесят.

Намери една кафява кесия, излезе отзад, тръгна към дръвника, размисли и вместо това отиде до портата по пътеката. И да си бил веднъж невнимателен, това не значи, че трябва да бъдеш все такъв.

След като заключи портата, той отнесе кесията до дръвника и събра парчетата от полароида. Действаше колкото можеше по-бързо,

но за да събере всичко му трябваше време.

Събра всичко с изключение на малките тресчици и парченца, които изглеждаха само като боклук без определено име. В някоя полицейска лаборатория може би биха могли да идентифицират поне част от парченцата — Пап беше гледал криминални филми по телевизията (само когато не гледаше порнографски филми на видеоманетофона си), в които хората от лабораториите се появяваха на сцената на престъплението с малки четчици и вакуумни помпички, а даже и с пинцети, слагаха нещата в найлонови пликчета — но в управлението на шерифа на Касъл Рок нямаше такива работи. А на Пап не му се вярваше шерифът Пангборн да поиска от щатската полиция да изпрати група за разследване, дори ако убедяха самия Пангборн да направи това усилие, не си заслужаваше само за една кражба на фотоапарат, а това беше всичко, в което можеха да го обвинят Деливън, без да изглеждат луди. След като изследва околността, той се прибра вътре, отключи „специалното“ си чекмедже и сложи вътре кафявата кесия. Заклучи отново и сложи ключовете обратно в джоба си. *Сега* всичко беше наред. Той знаеше всичко и за заповедите за обиск. По скоро в ада би настанал снежен ден, отколкото двамата Деливън да могат да закарат Пангборн в окръжния съд, за да иска такава заповед. Дори и ако е достатъчно луд да опита, останките от проклетия апарат нямаше да ги има — *завинаги* — много преди да могат да му погледят този номер. Да се опита да се отърве от парчетата *завинаги*, още сега, би било по-опасно, отколкото да ги остави в заключеното чекмедже. Двата Деливън щяха да се върнат и да го хванат точно докато го прави. Най-добре да почака.

Защото те щяха да се върнат.

Пап Мерил знаеше това така добре, както, знаеше името си.

По-късно, може би след като отминат всички тези вълнения и глупости, щеше да може да отиде при момчето и да му каже: „Да. Така е. Направих всичко, което мислиш, че съм направил. Сега защо не забравим тази работа и отново да не се познаваме... нали? Можем да си позволим да го направим. Може да не мислиш така, поне на пръв поглед, но можем. Защото виж — ти искаше да го разбиеш, защото мислеше, че е опасен, а аз исках да го продам, защото мислех, че е ценен. Оказа се, че ти си прав, а аз не съм и това е цялото отмъщение, от което имаш нужда. Ако ме познаваше по-добре, щеше да знаеш

защо — няма много мъже в този град, които са ме чували да казвам такава нещo. От това ме присвива коремът, искам да кажа, но това няма значение — когато не съм прав, искам да мисля, че съм достатъчно голям, за да го преглътна, независимо колко ми е мъчно. В края на краищата, момче, аз направих това, което ти искаше да направиш отначало. Всички ние излязохме на една и съща улица, искам да кажа, и мисля, че ще е най-добре миналото да си остане минало. Знам какво мислиш за мен и знам какво аз мисля за теб и никой от нас двамата няма да гласува за избирането на другия за церемониалмайстор на годишния парад на Четвърти юли, но всичко е наред — ще можем да го преживеем, нали? Това, което искам да кажа, е просто следното: и двамата се радваме, че проклетия апарат го няма, така че нека да приключим всичко и да си вървим.“

Но това беше за по-нататък, а дори и тогава само под въпрос. Точно сега нямаше да свърши работа, сигурен беше. Щеше да им трябва време да се успокоят. Точно сега и двамата щяха да се мъчат да откъснат парче от задника му като

(кучето на онази снимка)

като... е, няма значение като какво. Най-важното беше, когато се върнат, да си бъде тук — да си работи както обикновено и да изглежда невинен като младенец.

Защото те щяха да се върнат.

Нищо толкова. Всичко беше наред, защото...

— Защото владее положението — прошепна Пап. — *Това е, което искам да кажа.*

Той отиде до предната врата и обърна табелката „ЗАТВОРЕНО“ на „ОТВОРЕНО“ (после отново бързо я обърна пак на „ЗАТВОРЕНО“, но това го направи, без да съзнава, а и после нямаше да го помни). За начало — добре. Сега какво? Всичко трябваше да изглежда като през най-нормален ден — ни повече, ни по-малко. Когато онези се върнеха, запотени и решени да победят или да умрат за това, което вече беше убито и съвсем мъртво, той трябваше да се направи на изненадан — „За какво говорите, за Бога?“.

И така... какво беше най-нормалното нещo, което трябваше да го заварят да прави, когато се върнат — с шерифа Пангборн или без него?

Погледът на Пап се спря на часовника с кукувичка, който висеше на гредата до хубавото бюро, което беше взел от една разпродажба в

Себаго преди месец или преди шест седмици. Немного хубав часовник с кукувичка — може би първоначално купен с талони за намаление от някоя душа, която се беше опитвала да бъде пестелива (хората, които само се *опитваха* да бъдат пестеливи, бяха според оценката на Пап бедни, неосведомени души, които плуваха по живота в неясно и постоянно състояние на разочарование). Все пак, ако можеше да го поправи, така че да работи малко, може би можеше да го продаде на някой от скиорите, които щяха да се появят след месец-два — на някой, който се нуждае от часовник във вилата или хижата си, защото последният, купен на старо, се е развалил, и който още не разбира (и вероятно никога няма да разбере), че още един, купен на старо, няма да е решение, а проблем.

Пап бе изпитал съжаление към този човек и би се пазарил с него или с нея толкова честно, колкото мислеше, че може, но не би го разубедил. „На ваша собствена отговорност“ беше не само това, което той *искаше* да каже, а и което често *казваше*, пък трябваше и да се живее, нали?

Да. И така, той щеше да седне зад работната си маса и да се позанимава с този часовник, да види дали може да го поправи и когато се върнат двамата Деливън, щяха да го заварят да прави точно това. Може би дотогава щяха да се появят и някои възможни клиенти — имаше такава надежда, въпреки че по това време на годината клиентите бяха по-малко. Във всеки случай клиентите биха били като глазура върху тортата. Важното беше как ще изглежда всичко — просто човек, който няма нищо за криене, извършва обикновени движения в обикновения ритъм на обикновения си ден.

Пап отиде до гредата и свали часовника с кукувичка, като внимаваше да не заплете топузите му. Пренесе го на работната си маса, дори леко си тананикаше. Остави го, после попипа в задния си джоб. Пресен тютюн. Това също беше добре.

Помисли си, че докато работи, може да изпуши една малка лула.

ГЛАВА 18

— Не можеш да *знаеш*, че е бил там, Кевин! — все още слабо протестираше господин Деливън, докато вървяха към „Лавердиер“.

Без да му обръща внимание, Кевин тръгна право към щанда, зад който стоеше Моли Дърхам. Желанието ѝ да повърне беше преминало и тя се чувстваше много по-добре. Сега цялата случка ѝ изглеждаше малко глупаво — като кошмар, който си сънувал, после си се събудил от него и след първоначалното облекчение си мислиш: „И от *това* съм се страхувал? Как изобщо съм могъл да си помисля, че *това* наистина ми се е случило дори и насън?“

Но когато видя опънатото бяло лице на момчето на Деливън, зад щанда, тя *разбра* как можеш да се страхуваш, да, о, да, дори и неща, странни като нещата, които се случват в сънищата, защото отново се върна в своя сън наяве.

Работата беше там, че лицето на Кевин Деливън изглеждаше почти по същия начин: като че ли той беше някъде толкова навътре в себе си, че когато гласът му и погледът му най-сетне стигнаха до нея, те изглеждаха почти изчерпани.

— Пап Мерил е бил тук — каза той. — Какво си купи?

— Моля да извините сина ми — намеси се господин Деливън. — Той не се чувства д...

Но видя лицето на *Моли* и спря. Тя изглеждаше така, сякаш току-що беше видяла как някой е загубил ръката си в заводска машина.

— О — каза тя. — О, Боже!

— Филм ли беше? — попита я Кевин.

— Какво му беше? — попита слабо Моли. — *Знаех* си, че му има нещо още в момента, в който влезе. Какво има? Да не би да е... направил нещо?

„Боже — помисли си Джон Деливън. — Той наистина знае. Значи всичко е вярно.“

В този момент господин Деливън взе едно героично решение — предаде се напълно. Предаде се напълно и се остави заедно с това,

което смяташе, че може да е истина или да не е истина изцяло в ръцете на сина си.

— Филм беше, нали? — настоя Кевин. Разтревоженото му лице й припомни сърцебиенето и стреса отпреди малко. — Полароиден филм. От *онези*. — И той посочи специалната витрина.

— Да — лицето й беше бяло като порцелан — малкото руж, който си беше сложила сутринта, стоеше на неравни, пламтящи петна. — Той беше толкова... странен. Като говореща кукла. Какво му е станало? Какво...

Но Кевин се беше извъртял отново към баща си.

— Трябва ми апарат — отсече той. — Трябва ми още сега. Полароид „Слънце 660“. Тук ги имат. Даже са със специално намаление. Виждаш ли?

Но въпреки героичното си решение господин Деливън не се беше отказал от последните остатъци разум.

— Защо... — започна той и това беше всичко, което му позволи да каже Кевин.

— *Не ЗНАМ защо!* — извика той и Моли Дърхам изстена. Сега не й се повръщаше — Кевин Деливън я плашеше, но не я плашеше толкова. Това, което тя искаше да направи точно сега, беше да си отиде вкъщи, да допълзи до спалнята си и да се завие презглава. — *Но трябва да го имаме и почти нямаме време, татко!*

— Дайте ми един от *онези* апарати — каза господин Деливън и извади портфейла си с треперещи ръце, без да види, че Кевин вече беше хукнал към витрината.

— Просто вземете един — чу тя един треперещ глас, който съвсем не приличаше на нейния собствен глас. — Просто вземете един и си вървете.

ГЛАВА 19

Оттатък площада Пап Мерил — който вярваше, че мирно поправя евтин часовник с кукувичка — невинен като младенец завърши зареждането на аппарата на Кевин с един от филмите. Затвори го. Той издаде мляскащ лек вой.

„Проклетата кукувичка звучи, сякаш има тежък ларингит. Май че е скъсана пружина. Е, имам лекарството за това.“

— Ще те оправя, ще те оправя — каза Пап и вдигна аппарата. Доближи едно от безизразните си очи към визьора с пукнатината, която беше толкова тънка, че дори не се виждаше, когато доближиш окото си. Апаратът беше насочен към предната част на магазина, но *това* нямаше значение — към каквото и да го насочиш, той винаги се прицелваше в някакво черно куче, което не беше куче, създадено от Бога, а идваше от един малък град, наречен поради липса на по-добра дума Полароидсвил, който също не беше създаден от Бога.

БЛЯС!

Чу се онзи мляскащ лек вой, с който апаратът на Кевин избутваше нова снимка.

— Ето — каза Пап с тихо удовлетворение. — Може би ще направя и нещо друго, а не само да говоря с тебе, птиченце. Това, което искам да кажа, е, че може да те накарам и да *запееш*. Не обещавам, но ще направя опит.

Пап се ухили със суха, жилава усмивка и отново натисна бутона. БЛЯС!

Бяха стигнали до средата на площада, когато Джон Деливън видя как тиха бяла светлина изпълва мръсните прозорци на „Рогът на изобилието“. *Светлината* беше тиха, но след нея той чу нисък, тъмен тътен, който сякаш стигаше до ушите му от магазина за боклуци на стареца... но само защото магазинът за боклуци на стареца беше единственото място, откъдето той можеше да излезе. Където той се *излъчваше* изпод земята... или не беше ли самата земя единственото

достатъчно широко място, в което да се приюти собственикът на този глас?

— Тичай, татко! — извика Кевин. — *Той е започнал да го прави!*

Святкането се повтори и освети прозорците като студен електрически удар. След него отново се чу онова инфразвуково ръмжение, после звукът на гръм в звуков тунел, звукът на някакво невъобразимо ужасно животно, което бяха събудили от съня му.

Господин Деливън, безпомощен да се спре и почти без да съзнава какво върши, отвори уста, за да каже на сина си, че такава голяма и ярка светлина не би могла да излиза от вградената светкавица на фотоапарат полароид, но Кевин вече тичаше.

Господин Деливън също се затича с пълно съзнание какво смята да прави — да хване сина си и да го махне оттук, преди да се е случило нещо по-ужасно от представата му за ужасни неща.

ГЛАВА 20

Втората снимка, която направи Пап, избута първата от прореза. Тя падна върху масата с тупкане, което беше по-тежко, отколкото тупкането на един обикновен, химически обработен картон. Слънчевото куче сега изпълваше почти целия кадър — на преден план беше невъзможната му глава, черните ями на очите, димящите, пълни със зъби челюсти. Черепът му сякаш беше издължен във форма на куршум или сълза, защото скоростта на нещото-куче и скъсяващото се разстояние между него и обектива едновременно го изваждаха от фокус. Сега се виждаха само върховете на коловете на оградата зад него — грамадата от гъвкавите рамене на нещото беше заела останалата част от кадъра.

Връзката шнурче от рождения ден на Кевин, която беше стояла до фотоапарата „Слънце“ в чекмеджето му, се виждаше в долната част на кадъра и отразяваше стълб матова слънчева светлина.

— Почти те хванах, пиленце — каза Пап с висок, дрезгав глас. Светлината ослепи очите му. Той не виждаше нито кучето, нито апарата. Виждаше само безгласната кукувичка, която се беше превърнала в цел на живота му.

— Ще запееш, проклетнице! Ще те *накарам* да запееш!

БЛЯС!

Третата снимка избута втората от прореза. Тя падна твърде бързо — по-скоро като парче камък, отколкото като квадратно картонче, а когато се удари в масата, проби древния орфан табак и от дървото под нея се разхвърчаха трески.

На тази снимка главата на кучето още повече беше излязла от фокус — беше станала дълга колона от плът, което ѝ придаваше странен почти триизмерен вид.

На третата, която все още се подаваше от прореза в дъното на апарата, зурлата на Слънчевото куче, изглежда, по невъзможен начин отново идваше на фокус. Това беше невъзможно, защото то беше прекалено близко до обектива — толкова близко, че муцуната

приличаше на хобот на някакво морско чудовище, което се вижда точно под онази нежна ципа, която наричаме повърхност.

— Проклетницата още не е съвсем наред — каза Пап.

Пръстът му отново натисна бутона на полароида.

ГЛАВА 21

Кевин изтича по стъпалата на „Рогът на изобилието“. Баща му посегна към него, но не успя да хване нищо освен въздуха на два сантиметра от развяващата се риза на Кевин, олюля се и падна на ръце. Дланите му се хлъзнаха по второто стъпало отгоре и кожата му се напълни с трески.

— Кевин!

Той вдигна очи и за момент светът пак изчезна в нова ослепителна бяла светкавица. Този път ревът беше много по-силен. Това беше вой на полудяло животно, което, аха, и ще успее да разбие клетката си. Той видя Кевин с наведена глава, предпазващ с една ръка очите си от белия блясък, замръзнал в неподвижната светлина, сякаш превърнал се сам във фотография. Видя пукнатини, които като живак се стичаха по стъклата на витрината.

— *Кевин, внима...*

Стъклото се пръсна в блестящ душ и господин Деливън също наведе глава. Връхлетя го буря от стъкла. Той усети трополенето им в косата си, усети как драскат бузите му, но нито едно стъкълце не се заби дълбоко нито в момчето, нито в него — витрината се беше пръснала на трохи.

Чу се хрущене на дърво. Господин Деливън отново вдигна очи и видя, че Кевин е успял да влезе точно така, както по-рано го беше съветвал — беше избил вратата, която сега беше без стъкла, с рамо и изкъртил новата брава от старото, прогнило дърво.

— *КЕВИН, ПО ДЯВОЛИТЕ!* — изкрещя той. Стана, преплете крака и за малко отново не падна на едно коляно, после се изправи и се втурна след сина си.

Нещо се беше случило с проклетия часовник с кукувичка. Нещо *лошо*.

Той биеше отново и отново — доста зле, но това не беше всичко. Той беше натезал в ръцете на Пап... и освен това ставаше неприятно горещ.

Пап погледна надолу и внезапно се опита да изкрещи от ужас, но челюстите му като че ли бяха свързани в едно.

Той разбра, че е ослепен и *също* изведнъж разбра, че това, което държи, изобщо не е часовник с кукувичка.

Опита се да отпусне ръце и да захвърли апарата и с ужас разбра, че не може да разтвори пръстите си. Гравитационното поле около апарата сякаш се беше увеличило. А ужасното нещо ставаше все по-горещо. Сивата пластмаса на корпуса на фотоапарата между тъпите му пръсти с побелели нокти беше започнала да пуши.

Десният му показалец запълзя нагоре към червения бутон като осакатена муха.

— Не — промърмори той и после изхленчи умоляващо: — *Моля...*

Пръстът не му обръщаше внимание. Той достигна до червения бутон и се нагласи върху него точно когато Кевин удари с рамо вратата и влетя вътре. Стъклата на вратата се разхвърчаха.

Пап не натисна бутона. Дори и сляп, дори и с чувството, че плътта на пръстите му започва да гори и да пари, той знаеше, че не е натиснал бутона. Но когато пръстът му застана върху бутона, гравитационното поле отначало сякаш се удвои, после се утрои. Той се опита да вдигне пръста си от бутона. Беше като да се опиташ да го задържиш вдигнат на планетата Юпитер.

— Пусни го! — изкрещя момчето някъде извън рамката на неговия мрак. — Пусни го, *пусни го!*

— *НЕ!* — изкрещя в отговор Пап. — *Това, което искам да кажа, е, че НЕ МОГА!*

Червеният бутон започна да влиза навътре към точката си на контакт.

Кевин стоеше с разкрачи, крака, наведен над апарата, който току-що бяха купили от „Лавердиер“, а кутията се търкаляше в краката му. Успя да натисне бутона, който освободи предната част на апарата и откри широкия прорез за зареждане. Опитваше се да натика един от пакетите с филм в него, но той упорито отказваше да влезе — сякаш апаратът също беше станал предател — може би от съчувствие към брат си.

Пап изкрещя отново, но този път без никакви думи — само нечленоразделен вик на болка и страх. Кевин усети миризма на горяща пластмаса и печено месо. Вдигна очи и видя, че полароидът се топеше, наистина се *топеше* в залепналите ръце на стареца. Квадратният му силует придобиваше странна, издута форма. По някакъв начин стъклото на визьора и обектива също беше станало на пластмаса. Вместо да се счупят или да изхвъркнат от все по-безформената обвивка на апарата, те се удължаваха и омекваха като горена захар, превръщаха се в чифт гротескни очи като очите на трагическа маска.

Тъмна пластмаса, нагрята до стопяване, като топъл восък потече през пръстите на Пап и по опакото на ръцете му на широки вади, които издълбаваха бразди в плътта му. Пластмасата покриваше обгорените места, но Кевин видя, че отстрани на тези вади се показва кръв и се стича по плътта на Пап, след което пада върху масата на димящи капки, цвърчащи като гореща мазнина.

— *Филмът ти е все още в опаковката!* — изкрещя баща му зад него и прекъсна вцепенението му. — *Развий го! Дай на мен!*

Баща му посегна към него и го бутна толкова силно, че почти го събори. Издърпа филма, който все още беше обвит в хартия, и откъсна единия край. Обели опаковката.

— *ПОМОЩ!* — изкрещя Пап — последните свързани думи, които го чува да казва.

— Бързо! — извика баща му и отново напъха филма в ръцете му. — Бързо!

Цвърчене на горяща плът. Трополене на капки кръв по масата като при дъжд, който се превръща в буря — вените и артериите по пръстите на Пап и по опакото на ръцете му започваха да се пукат. Ручей от гореща, течаща пластмаса обви лявата му китка и снопчето вени, които там бяха толкова близко до повърхността, се спуска, пръсна кръв като от прогнило уплътнение, което първо е започнало да тече на няколко места, а сега просто започва да се разпада под настойчивия, ударен натиск.

Пап зави като животно.

Кевин отново се опита да натика пакета с филма и когато той отново отказа да влезе, изкрещя:

— Майната ти!

— *Държиш го обратно!* — изкрещя и господин Деливън. Опита се да издърпа апарата от Кевин, а Кевин се отскубна и остави в ръцете на баща си само парче от ризата си — нищо повече. Издърпа навън пакета на филма и за миг той се изплъзна от крайчеца на пръстите му и за малко не падна на пода — който, Кевин знаеше много добре, мечтаеше да се свие в юмрук и да го смачка веднага щом падне.

Успя да го хване, завъртя го обратно, вкара го на място и затвори предния капак на апарата — отворен, той висеше на пантите си като главата на незнайно същество със счупен врат.

Пап изви отново и...

БЛЯС!

ГЛАВА 22

Този път беше като да стоиш в центъра на слънце, което с един внезапен изблик от светлина се превръща в свръхнова звезда. Кевин почувства, че сянката му сякаш се откъсва от петите му и се блъсва в стената. И може би това беше вярно поне отчасти, защото цялата стена зад него за миг се нажежи до бяло и се изпъстри с хиляди пукнатини с изключение на мястото, покрито от сянката му. Очертанията й — ясно изрязан силует — останаха татуирани там: единият лакът замръзнал като крило. Ръката му беше оставила зад себе си замръзналия си образ, докато се издигаше с апарата към лицето му.

Горната част на апарата в ръцете на Пап се откъсна от останалата с дълбок звук, сякаш някакъв много дебел мъж прочистваше гърлото си. Слънчевото куче изрева и този път басовият гръм беше достатъчно висок, достатъчно силен, достатъчно *близък*, за да счупи стъклата на часовниците и да посипе по пода стъклата на огледалата и снимките в моментни кристални, невероятно красиви дъги.

Апаратът този път не изстена и не изви — звукът на механизма му беше като писък — висок и пронизителен като на жена, която умира в родилни мъки. Квадратното парче хартия, което се показва и си проби път през прореза, димеше и пушеше. После тъмният прорез също започна да се топи — едната му страна увисна напред, другата се сгърчи назад, а целият прорез започна да се разтваря като прозявка на беззъба уста. Върху лъскавата повърхност на последната снимка се образува мехур все още увиснал от разширяващата се уста на канала, от който полароидът „Слънце“ раждаше фотографииите си.

Докато Кевин гледаше замръзнал през завесата от святкащи, дрънчащи точки, която последната бяла експлозия беше спуснала пред очите му, Слънчевото куче изрева отново. Сега звукът беше по-слаб и не идваше изпод земята и отвсякъде, но беше по-ужасен, защото беше *по-истински*, повече *тук*.

Част от разпадащия се апарат в голям сив къс отхвъркна назад, лепна се на шията на Пап Мерил и се разтвори като огърлица.

Вратната му вена и сънната артерия се спухаха и изхвърлиха струи кръв, които бликнаха нагоре и напред в яркочервени спирали. Главата на Пап увисна назад, сякаш той нямаше кости.

Мехурът на повърхността на снимката растеше. Самата снимка започна да трепти в прозяващия се прорез в долната част на вече обезглавения апарат. Страните ѝ започнаха да растат, като че ли снимката вече не беше от картон, а от някаква гъвкава субстанция, която приличаше на плетен найлон. Тя се извиваше напред-назад в прореза и Кевин си помисли за каубойските ботуши, които беше получил за рождения си ден преди две години и как трябваше да извива крака, докато ги обуе, защото му бяха малко стегнати в глезените.

Краищата на снимката се отъркаха в краищата на прореза и би трябвало да заседнат. Но апаратът вече не беше твърд — всъщност въобще не приличаше на това, което беше бил преди. Краищата на снимката се врязаха в страните му съвсем лесно — като остра като бръснач кама в меко месо. Излязоха през това, което преди беше било корпус на апарата, пръскайки във въздуха сиви капки от димяща пластмаса. Една от тях попадна върху стар, смачкан куп списания „Популярна механика“ и проби в тях димяща, тлееща дупка.

Кучето отново изрева — сърдит, грозен звук — викът на същество, в чийто ум няма нищо друго освен разкъсване и убиване. Само това — нищо друго.

Снимката затрептя на ръба на увисналия, разтопен отвор, който сега приличаше най-много на някакъв безформен духов инструмент, после падна на масата със скоростта на камък, който пада в бездънна яма.

Кевин почувства как една ръка се забива в рамото му.

— Какво прави? — попита дрезгаво баща му. — Всемогъщи Боже, Кевин, *какво прави!*

Кевин се чу как отговаря с далечен, почти безизразен глас:

— Ражда се.

ГЛАВА 23

Пап Мерил умря, облегнат на стола зад работната си маса, където беше седял толкова много часове: беше седял и пушил; седял и поправял какви ли не неща, така че да вървят поне за малко и да може да продаде негодното на неразумните; седял и давал заеми на импулсивните и непредвидливите след залез слънце. Умря, загледан в тавана, от който капеше собствената му кръв — капеше и се размазваше по бузите и отворените му очи.

Столът му загуби равновесие и изсипа увисналото му тяло на пода. Портмонето и връзката ключове издрънчаха.

Последната полароидна снимка продължаваше неспокойно да трепти на масата. Страните ѝ се разтваряха и Кевин усещаше как някакво непознато нещо — едновременно живо и неживо — стене в ужасни, непознати родилни мъки.

— Трябва да се махаме оттук — изпъшка баща му и го дръпна. Очите на Джон Деливън бяха изцъклени и обезумели, приковани в тази разширяваща се, движеща се фотография, която вече покриваше половината от работната маса на Мерил. Вече изобщо не приличаше на фотография. Страните ѝ се издуваха като бузите на нещо, което отчаяно се опитва да изсвири. Блестящият мехур, вече висок цяла стъпка, нарастваше и трептеше. По повърхността му безцелно се движеха странни, безименни цветове, а отвътре като че ли избиваше някаква мазна пот. Ревът — пълен с раздразнение, решимост и нетърпим глад, пробиваше мозъка на господин Деливън отново и отново, заплашваше да го разкъса и да пусне вътре лудостта.

Кевин се дръпна, ризата му се съдра на рамото. Гласът му беше пълен с дълбоко, странно спокойствие.

— Не — то просто ще тръгне след нас. Мисля, че то иска мен, защото, ако искаше Пап, вече го е получило, а все пак аз бях първият притежател на апарата. Но то няма да спре дотук. Ще поиска и теб. А и тогава може да не спре.

— *Не можеш да направиш нищо!* — изкрещя баща му.

— Мога — каза Кевин. — Имам един шанс.

И вдигна апарата.

Краищата на снимката достигнаха до ръбовете на работната маса. Вместо да увиснат, те се завиваха нагоре и продължиха да пулсират и да се разрастват. Сега приличаха на странни крила, които някак си бяха оборудвани с бели дробове и се опитваха да дишат по някакъв измъчен начин.

Цялата повърхност на аморфното, пулсиращо нещо продължаваше да се подува — това, което трябваше да бъде плоска повърхност, се беше превърнало в ужасен тумор, а издутите му, покрити с кратери страни се мокреха от отвратителна течност. Тя изпускаше блудкавата миризма на карантия.

Ревът на кучето стана непрекъснат — пленен, яростен рев на адско куче, което не може да излезе и някои от часовниците на покойния Пап Мерил отново, сякаш в знак на протест, започнаха да бият.

Безумното желание на господин Деливън да избягат го беше напуснало — той се чувстваше обхванат от дълбока сънливост — някаква смъртоносна летаргия.

Кевин доближи визьора на апарата до окото си. Досега само няколко пъти беше ходил на лов за елени, но помнеше какво означава, когато трябва да чакаш — скрит, с пушка в ръка, докато другарите ти се приближават към теб през гората и нарочно шумят, колкото може повече, и се надяваш от дърветата да изскочи нещо и да се насочи към празното място, където чакаш, а полето ти на обстрел е нищо и никакъв един безопасен ъгъл, който минава точно пред другите. Не трябва да се тревожиш, че може да ги улучиш — трябва да се тревожиш само дали ще улучиш елена.

Отначало се чудиш дали *можеш* да го улучиш, когато и ако се покаже. После се чудиш дали *изобщо* ще можеш да стреляш. После се надяваш, че еленът ще остане хипотетичен, така че да няма нужда изобщо да опитваш... както беше ставало винаги досега. Единственият момент, когато наистина *имаше* елен, в засадата чакаше приятелят на баща му Бил Робъртсън. Господин Робъртсън беше вкарал куршума точно там, където се предполагаше, че трябва да го вкара — в сгъвката между врата и рамото и ловният надзирател им беше направил снимки

около трофея — самец с дванайсет разклонения на рогата, с който всеки ловец би бил щастлив да се похвали.

„Обзалагам се, че ти се ще да беше твоят ред да стреляш, нали, синко?“ — беше попитал ловният надзирател и беше разрошил косата на Кевин (тогава той беше на дванайсет години — в разгара на усиления си растеж, който беше започнал седемнайсет месеца, преди това и който досега го беше докарал почти до един и осемдесет, а му оставаше още година... което означаваше, че не е бил достатъчно голям, за да се възмути, че някой роши косата му). Кевин беше кимнал и беше запазил тайната си: той се *радваше*, че не беше негов ред — че не беше неговата пушката, която трябваше да изстреля куршума или да не го изстреля... и ако се беше оказало, че все пак има куража да стреля, щеше да последва друга неприятна отговорност — да застреля елена чисто. Не знаеше дали ще може да събере смелост да забие втори куршум в животното, ако не го убие чисто, или пък сила да го преследва по кървавата следа и димящите изпражнения и да довърши това, което е започнал, ако то избяга.

Беше се усмихнал на надзирателя и беше кимнал на баща си, а баща му беше направил снимка на *това* и никога не беше имало нужда да казва на баща си, че мисълта, която се криеше зад сбръчканото му чело и под разрошващата ръка на ловния надзирател беше: „Не. Не го желая. Светът е пълен с изпитания, но на дванайсет години си твърде млад, за да се срещнеш с тях. Радвам се, че беше ред на господин Робъртсън. Още не съм готов за изпитанията си като мъж.“

Но сега той беше скрит в засадата, нали? А животното идваше, нали? И този път това не беше безобидно тревопасно, нали? Това беше машина за убиване достатъчно голяма и достатъчно кръвожадна, за да глътне цял тигър, и искаше да убие *него* просто за начало, а той беше единственият, който може да я спре.

През ума му премина мисълта да даде полароида на баща си, но само за миг. Нещо дълбоко в него знаеше истината — да даде апарата би било все едно да убие баща си и да се самоубие. Баща му вярваше в *нещо*, но не достатъчно конкретно. Апаратът нямаше да работи за баща му, дори ако баща му успееше да се измъкне от сегашното си състояние на вцепенение и да натисне бутона.

Щеше да работи само за него.

И така той очакваше изпитанието, взираше се през визьора на апарата, все едно че беше мерник на пушка, взираше се във фотографията, която продължаваше да расте и да разтяга този блестящ, разтапящ се мехур все по-широко и все по-високо.

Тогава започна истинското раждане на Слънчевото куче в този свят. Когато това нещо изрева отново със звук, който приличаше на удар на камшик, утежнен със стоманени сачми, апаратът сякаш натежа и се превърна в олово. После потрепери в ръцете му и той усети как мокрите му, хлъзгави пръсти просто искаха да се разтворят и да го пуснат. Но той издържа, устните му се дръпнаха и оголиха зъбите му в болезнена, отчаяна усмивка. В едното му око потече пот и зрението му за миг стана двойно. Той отметна глава назад, за да махне косата от челото и веждите си, после нагласи втренченото си око във визьора, а „Рогът на изобилието“ се изпълни от огромен, разкъсващ звук, сякаш две силни и бавни ръце раздираха на две дебел плат.

Блестящата повърхност на мехура се разцепи. Червен дим — като пара, излизаща от чайник пред червена неонова светлина, излетя навън.

Нещото отново изрева — сърдит, убийствен рев. През сбръчканата мембрана на отпуснатия вече мехур се показва гигантска челюст, пълна с извити зъби — като челюстта на кашалот, който изскача от водата. Тя разкъса, задъвка и загриза мембраната, а мембраната заскриптя като разкъсана гума.

Часовниците забиха диво, лудо.

Баща му отново го сграбчи — толкова силно, че зъбите на Кевин се удариха в пластмасовия корпус на апарата и той насмалко щеше да падне от ръцете му и да се разбие на пода.

— *Застреляй го!* — извика баща му през грохота на ревящото нещо. — *Застреляй го, Кевин, ако можеш да го застреляш, ЗАСТРЕЛЯЙ ГО СЕГА, за Бога, то ще...*

Кевин се изплъзна от ръката на баща си.

— Не още — каза той. — Още мал...

Нещото *изкрещя* при звука на гласа му. Слънчевото куче се хвърли напред и разшири още повече снимката. Тя поддаде и се разтегна с охкащ звук. После звукът отново се превърна в глухата кашлица на разкъсващ се плат.

Изведнъж Слънчевото куче се изправи, главата му се промуши — черна и груба — през дупката на реалността, като някакъв зловец перископ, направен от усукан метал и блестящи, ослепителни лещи... само че това не беше метал, а рошава, настръхнала козина и не бяха обективи, а лудите, неистови очи на нещото.

То се подаде до шия, настръхналите косми на гърба му разкъсаха краищата на отвора с формата на избухващо слънце, което беше направило. Отново изрева и от устата му изригна страховит жълто-червен пламък.

Джон Деливън отстъпи крачка назад и се блъсна в масата, отрупана с дебели екземпляри на „Страшни истории“ и „Фантастична вселена“. Масата се наклони и господин Деливън безпомощно се олюля заедно с нея — петите му първо се плъзнаха, после политнаха напред и нагоре. Човек и маса се преобърнаха с трясък. Слънчевото куче отново изрева, после с неподозирано умение наведе глава и дръпна с нея мембраната. Мембраната се разкъса. Нещото изляя тънък огнен поток, който запали мембраната и я превърна в пепел. Животното отново се втурна напред и Кевин видя, че онова върху връзката на врата му вече не е закопчалка за връзка, а инструмент с форма на лъжица — точно какъвто Пап Мерил използваше за почистване на лулата си.

В този момент момчето се изпълни с ясно спокойствие. Баща му стенеше от изненада и страх и се опитваше да се надигне от масата, върху която беше паднал, но Кевин не го забелязваше. Стоновете сякаш идваха от много далече.

„Всичко е наред, татко — помисли си Кевин и улови по-сигурно борецкия се, изплуващ звяр във визьора. — Всичко е наред, не виждаш ли? Поне всичко *може* да бъде наред... защото магията, която то носи, се е променила.“

Помисли, че може би Слънчевото куче също си има господар... и господарят му е разбрал, че Кевин вече не е сигурна плячка.

И може би в този странен несъществуващ град Полароидсвил има кучкар — трябва да има, иначе защо дебелият жена се беше появила в съня му? Именно дебелият жена му беше казала какво трябва да направи — или беше решила сама, или кучкарят я беше сложил там, за да може той да види и да запомни: двуизмерната дебелият жена с нейната двуизмерна пазарска количка, пълна с двуизмерни апарати.

„Внимавай, момче. Кучето на Пап се е откъснало от каишката си, а то е много свиреп звяр... Трудно е да му се направи снимка, но ти изобщо не можеш да я направиш, освен ако имаш апарат...“

И сега той имаше апарат, нали? Не беше сигурно, съвсем не беше, но поне го имаше.

Кучето се спря, главата му се обърна почти безцелно... докато мътният му, горящ поглед се спря върху Кевин Деливън. Черните му устни оголиха остриите глигански зъби, муцуната му се отвори, за да открие димящия канал на гърлото му и то издаде силен, пронизителен яростен вой. Древните висящи глобуси, които осветяваха нощем къщата на Пап, един след друг се чупеха по редове и пръскаха въртящи се парченца потъмняло, оплюто от мухите стъкло. Кучето се дръпна напред и широките му, пъшкащи гърди преминаха през мембраната между световите.

Пръстът на Кевин застина върху спусъка на полароида.

То се дръпна отново и сега предните му крака се освободиха и жестоки костени шпори, така прилични на гигантски тръни, задраскаха и застъргаха, за да се закачат за нещо по бюрото, като издълбаха дълги вертикални бразди в тежкото, твърдо кленово дърво. Кевин чу глухия звук и драскането на напрегнатите задни крака, които си издълбаваха опора там долу (*каквото и да беше това долу*). Знаеше, че настъпва финалният нищожен брой секунди, в които то може бъде хванато и е на негово разположение — следващият конвулсивен скок щеше да го изстреля над бюрото и след като веднъж се измъкнеше от дупката, през която се промушваше, то щеше да се движи бързо като течна смърт, която се носи в пространството, и да разкъса панталоните му със свирепото си дишане секунди преди да разкъса топлите му вътрешности.

И много ясно Кевин даде инструкция:

— Кажи „зеле“, педераст такъв.

И натисна бутона на полароида.

ГЛАВА 24

Светкавицата беше толкова ярка, че Кевин после не можеше да си я представи; всъщност едва си я спомняше.

Апаратът, който държеше, не се нагорещи и не се стопи — вместо това във вътрешността му се чува три или четири бързи, резки изпуквания, сякаш лещите от матово стъкло и пружините му или се трошаха, или просто се разпадаха.

В белия блясък след святкането той видя Слънчевото куче *замръзнало* в свършена черно-бяла полароидна фотография — главата му беше отметната назад, а всяка извиваща се гънка и цепнатина в рошавата му гъста козина беше като бразда в изсъхнало речно корито. Зъбите му блестяха — не вече в потъмняло жълто, а бели и отвратителни като стари кости в тази стерилна празнота, където от хилядолетия не беше текла вода. Единственото му подуто око, с ограбена от безмилостната светкавица тъмна и кървава дупка на ириса, беше бяло като око на древногръцка статуя. От горящите му ноздри излизаха димящи лиги, които се стичаха като огнена лава в тесните канали на сбръчканата от ярост муцуна.

То беше като негатив на всички полароидни снимки, които Кевин беше виждал някога — черно-бял вместо цветен и в три измерения вместо в две. Беше като да видиш как живо същество моментално се превръща в камък от невнимателен поглед към главата на Медуза.

— Край с тебе, копеле такова! — изкрещя Кевин с дрезгав, истеричен глас и сякаш в отговор на думите му замръзналите предни крака на нещото загубиха опората си на бюрото и кучето започна да изчезва — първо бавно, а после бързо — в дупката, от която беше дошло. И изчезна съвсем с глух звук на тракащи камъни — като срутване на земни пластове.

„Какво ли бих видял, ако сега изтичам и погледна в тази дупка? — почуди се той несвързано. — Ще видя ли онази къща, онази ограда, стареца с количката боклуци, който гледа с разширени очи в лицето на

великан — не момче, а Момче, което също го гледа от разкъсана тлееща дупка в мъгливото небе? Щеше ли да ме всмуче вътре? Какво?“

Вместо това той изпусна полароида и вдигна ръце към лицето си.

Само Джон Деливън, който лежеше на пода, видя финалното действие — извиващата се, мъртва мембрана, която се стягаше в сложен, но незабележим възел около отвора, смачкваше се там и после пропадна (или беше всмукана) в себе си.

Чу се свистене на въздух, който се извиси от широка въздишка до тънка свирка на чайник.

После мембраната се обърна наопаки и изчезна.

Просто изчезна, като че ли никога не беше съществувала.

Господин Деливън бавно и несигурно се изправи и видя как последното всмукване (или издухване, каза си той, в зависимост от това — от коя страна на дупката се намираш) изтегли Табака на бюрото и полароидните снимки, крило беше направил старецът.

Синът му стоеше по средата на стаята и плачеше, заровил лицето си в ръце.

— Кевин — каза той тихо и прегърна момчето си.

— Трябваше да му направя снимка — каза Кевин през сълзи и през ръцете си. — Това беше единственият начин да се освободим от него. Трябваше да направя снимка на това скапано гадно куче. *Това е*, което искам да кажа.

— Да — той го прегърна по-здраво. — Да, ти го направи.

Кевин погледна баща си с беззащитни, сълзящи очи.

— *Това* е начинът, по който трябваше да го застрелям, татко. Разбираш ли?

— Да — каза баща му. — Да, разбирам. — И отново целуна Кевин по горещата буза. — Да се прибираме вкъщи, сине.

Той стисна по-здраво раменете на Кевин, за да го поведе към вратата — далеч от димящото, кърваво тяло на стареца (Кевин сигурно още не го е забелязал, помисли си господин Деливън; но ако останеха още тук, щеше да го забележи) и за момент Кевин не се подчини.

— Какво ще кажат хората? — попита Кевин и тонът му беше толкова предвзет и старомомински, че господин Деливън се засмя, въпреки собствените си опънати нерви.

— Да казват, каквото си щат. Никога не могат да достигнат дори близо до истината, а и не мисля, че някой ще се опита да го направи

сериозно. — Той спря за момент. — Никой не го обичаше много, нали разбираш.

— *Не искам* никога да бъда на близко разстояние до истината — прошепна Кевин. — Да си вървим вкъщи.

— Да. Обичам те, Кевин.

— Аз също те обичам — каза Кевин дрезгаво и двамата излязоха от дима и вонята на старите неща, които беше най-добре да забравят, в ярката светлина на деня.

ЕПИЛОГ

Беше шестнайсетият рожден ден на Кевин Деливън и той получи точно това, което искаше: персонален компютър „Уърдстар 70“ и текстообработваща програма. Това беше играчка за хиляда й седемстотин долара и преди родителите му никога не биха могли да си я позволят, но през януари, около три месеца след финалната схватка в „Рогът на изобилието“, леля Хилда беше умряла тихо, докато спеше. Тя наистина беше Направила Нещо за Кевин и Мег — всъщност беше Направила Много за Цялото Семейство. Когато завещанието влезе в действие в началото на юни, семейство Деливън се оказа по-богато с почти седемдесет хиляди долара... и то след плащане на данъците, а не преди това.

— Боже, страхотен е! Благодаря! — извика Кевин и целуна майка си, баща си, дори сестра си Мег (която се изхили, но — по-стара с една година — не направи опит да се избърше; Кевин не можеше да прецени дали тази промяна е стъпка в правилната посока, или не). Той прекара по-голямата част от следобеда в стаята си — бърникаше и изпробваше тестовата програма.

Към четири часа той слезе долу, вмъкна се в леговището на баща си и попита:

— Къде са мама и Мег?

— Отидоха на панаира на занаятите в... Кевин? Кевин, какво има?

— По-добре ела горе — каза безизразно Кевин.

На вратата на стаята си той обърна бледото си лице към не по-малко бледото лице на баща си. „Има още нещо да се плаща“ — беше си помислил господин Деливън, докато следваше сина си нагоре по стълбите.

Разбира се, че имаше. И не беше ли научил той това от Реджиналд Марион „Пап“ Мерил? Това, от което те боли, е дългът, в който си влязъл.

Но това, което те довършва, е *лихвата*.

— Можем ли да намерим още един такъв? — попита Кевин като посочи към портативния компютър, който стоеше отворен на бюрото му и хвърляше мистично обло петно светлина върху постлания на плота картон.

— Не знам — каза господин Деливън и се приближи до бюрото. Кевин стоеше зад него — пребледнял зрител. — Мисля, че ако се налага...

Той спря и погледна към екрана.

— Заредих текстообработващата програма и написах: „Бързата кафява лисица прескочи мързеливото спящо куче“^[1] — каза Кевин. — Само че на печатащото устройство излезе *това*.

Господин Деливън стоеше и четеше наум разпечатката. Усещаше ръцете и челото си много студени. На хартията пишеше:

Кучето отново е на свобода.

То не спи.

То не е мързеливо.

То идва за теб, Кевин.

„Дългът е това, от което те боли — помисли си той отново, — но те довършва лихвата.“ Последните два реда, гласяха:

То е много гладно.

И е МНОГО сърдито.

---

[1] Изречение, което често се използва като пример в граматиката на английския език — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.